Abdullah Ziya KOZANOĞLU
BİLGE
KÜLTÜR SANAT
MAREŞAL PIYER PERENE
GENÇ, güzel Macar kızı, örgüleri kalçalarını döven altın saçlarını dalgalandırarak Kanije kalesinin geniş duvarları üzerinde gelincik topluyordu.
Bahar gelmiş, sinirleri dirilten, yürekleri kabartan ılık, dumanlı kokusuyla kırlar ve gönülleri kuşatmıştı.
Kız, turfanda kirazlar gibi kızarmış, nemli parıltılarla terlemiş dudakları arasından bir şarkı söylüyor, arada bir duvarlar üzerinde ayağı kaydıkça şarkısını kesiyordu.
Bir ara, arkasından çok temiz bir Macarca ile alay edildiğini duyarak durdu:
- Prenses kerem edip elime dayanırlar mı?..
Geri döndü; bir Macar köylüsü, kendisine saygı göstermek kaygusuyla külahını yerlere kadar dayamış, belini kırmış, ricasına karşılık bekliyordu.
Köylünün selâm duruşu çok acemice, bakışları duruşundan da gülünçtü.
Sözlerinde soylu kişilere vergi bir incelik yoktu. Fakat kız onun bu gülünç bakışları altında bir şahin gücü sezdi. Güvercinler gibi göğsünü kabartıp olduğu yerde büzüldü:
- Şövalye bana nasıl yardım edebilir? diye kekeledi. .

Kızın bu ürkek karşılığı toy köylüyü şımarttı. Doğruldu, dudaklarında alay ediyormuş gibi garip bir kıvrıklık vardı.
- Çiçek toplamak için, yere atlamanız için, şarkı söylerken sesinizin daha gür çıkması için yardım edebilirim, Prenses Hazretleri.
- Şarkı ile çiçeği becerecek bir adama benzemiyorsunuz. Ama kerem edip elimden tutarsanız yere atlayabilirim.
Genç delikanlı buyruğu alır alrnaz uzandı, kuvvetli kollarıyla kızı tuttuğu gibi yere indirdi. Bu bir anlık yaklaşış iki ateşli göğsü birbirine değdirmiş, genç kızın yüzünü kızartmıştı.
- Çok teşekkür ederim, hoşça kalınız! dedi ve yürümek istedi.
Genç köylü, toy bir delikanlıya benziyordu ama, çam sakızı gibi de yapışkandı.
Kızın elini bırakmadı, yanan avcunda sıktı, sordu:
- Adınız? Oturduğunuz yer? Kız kaşlarını çattı:
- Sokakta gördüğüm herkese adımı, evimi söyleyemem, elimi bırakınız!..
Delikanlı sarardı:
- Ben herkes değilim, bir adı ve bir evi dilersem sahibi ile birlikte alırım.
Diye cevap verdi.
Genç kız, daha elini kurtaramamıştı ki köylünün arkasında alaylı bir ses duyuldu:
- Oh, sayın bay!.. Aşk deryasına öyle dalmışsınız ki yanınızdan geçen yoksulları şaşı gözleriniz göremiyor.
Bu soğuk, beklenmedik sözler pişmeye başlayan aşk aşını so-ğutuvermişti.
Macar delikanlısı, ağır ağır başını arkaya çevirdi, kaşlarını çattı:
- Bir buyruğunuz mu vardı? diye sordu.
Bu tatlı aşk peşrevini bozan, geniş omuzlu, Herkül kadar iri yapılı, manda derisinden göğüslük giymiş, çok şık bir soylu kişi idi. Atının üzerinde kurulmuş, elindeki kırbacı karşısındakine gücünü

göstermek ister gibi havada döndürüyordu. Arkasında otuz kadar atlı vardı. Çevrede ne kadar başıboş gezen varsa onu selâmlamak için yerlere kadar eğilmişlerdi.
Tek eğilmeyen bu başı zorla eğdirmek, kendi ününe leke sürebilirdi. Halk, cesaret ve küstahlığı alkışlıyordu. Kaşlarını çattı. Dudaklarını kısarak:
- Pis köpek! diye haykırdı. Beni ırgatbaşı mı sandın? Nedir bu durumun? Kale kapılarını muhabbet yerine çevirmişsin; başka sevişecek yer bulamadınız mı?
Bu sert sözler, toy delikanlıya kâr eylemedi. Ne korkmuş, ne de kızmıştı. Hâlâ da arkası soylu kişiye dönüktü. Yavaş bir sesle:
- Sevişmiyoruz Senyör, dedi. Daha prensesi kandırmış değilim; uğraşıyorum.
Soylu kişinin ardındaki adamlardan ikisi bu kendini beğenmiş çapkını tepelemek için ileri atılmak istediler. Senyör, kırbacıyla önlerini keserek onları durdurdu. Önünde eğilen yüzlerce kişinin arasında eğilmeyen bu tek başı zorla eğdirmek kendi ününe leke sürebilirdi. Halk, ataklığı, dik sesi severdi. Bu serseriyi önce sözle yenecekti.
- Demek prensesi kandırmaya çalışıyorsun yavrucuğum? dedi.
- Evet, ünlü başbuğ!..
- Zorluk mu çekiyorsun?
- Eh!.. Ne de olsa o değerini alacak. Fakat benim de kalbini alamayacağım kadın yoktur.
Soylu kişi kırbacını onun dik durmakta direnen burnuna doğru uzattı.
- Bunlar hepsi güzel şeyler, ama ben erlerimle geçerken yamalı pantolonunu gererek bana ardını dönmen biraz çirkin olmuyor mu dersin? Sen bir çapkından çok bir edepsize, bir terbiyesize, bir kendini bilmeze benziyorsun!..
- Her geçen yolcuya selâm durursam kapı nöbetçilerine benzemez miyim Senyör?..
- Ben her geçen yolcu değilim...
- Fakat her halde aşk tanrısı veya sokak bekçisi de değilsin.
- Tanrı değilim, ama bekçiyim; Macaristan'ın bekçisi...
Bu sözler ile Mareşal, halkın sevgisini kazanıvermişti. Az önce, zorlu bir kuvvete karşı duran bu köylüyü alkışlamak isteyen halk, şimdi çılgınca bir sevinçle Mareşali alkışlıyordu.
- Yaşasın Macaristan'ın bekçisi Mareşal Piyer... Yaşasın!..
Deminden beri bu terbiyesiz genci tepelememek için dişini sıkan Mareşal, bu alkışlardan şaşkına dönen, delikanlının suratına kırbacını bütün gücüyle indirdi. Serserinin başından bir türlü çıkamayan gülünç şapkası bir yana fırladı, kendi bir yana uçtu.
Mareşalin sesi çok sertti:
- Yere eğil köpek!.. Yere eğil... diye haykırdı. Böylece terbiyesizce konuşmak öğreneceğine kılıç kullanmasını öğren. Yerin kale kapılarında çapkınlık etmek değil, Mohaç'a doğru yürüyen Türk ordusuna karşı savaşa girmektir. Oraya koş!..
Yüzü kıpkırmızı kesilen delikanlının gözlerinde deli bir parıltı yanıp söndü. Eli belindeki kılıcına gider gibi oldu; sonra caydı. Şapkasını almak için yere eğildi. Kalkarken donuk bir sesle:
- Mareşal, beni Mohaç'ta savaş alanında göreceklerinden emin olabilirler! dedi.
MARİYA VERBÖÇİ
MAREŞAL, yere eğilen bu ne idüğü belirsiz herifle uğraşacak adam değildi; atını sürdü gitti.

Bütün bu olup biteni büzüldüğü duvar köşesinden büyük bir korku içinde gözleyen güzel kız da kırlara doğru yürüdü. Delikanlı da arkasından geliyordu. Az sonra ortalık durulunca kız kıkır kıkır gülmeye başladı. Sonra bu kıkırdama bir kahkaha oldu. Bir an geldi ki kız büyükçe bir taşın üzerine oturup elleri böğründe, katılırca-sına gülmeye başladı. Gözlerinden yaşlar akıyordu.
Mareşalin pis serseri dediği genç:
- Ne oluyorsunuz matmazel; bana mı gülüyorsunuz?., dedi.
Az önce Mareşalin korkunç görünüşü karşısında titremeyen sesi şimdi bozulmuş, kırılmıştı, bir âşık sesi gibi kısılmıştı.
Genç kız:
- Hayır! dedi. Yalnız, kırbacı yer yemez sizin bir yana, şapkanızın bir yana uçuşu gözümün önüne geliyor da...
- Bunda gülecek ne var? -Gülmüyorum...
- Gülmüyorsunuz da ne yapıyorsunuz?
- Size acıdığım için sinirlerim bozuldu.
- Bende acınacak ne var?
- Sizde acınacak ne mi var? A!.. Siz gerçekten yaman bir gevezesiniz. Siz hem gülünecek, hem acınacak bir durumdasınız. Kendinizden güçlü bir adama kafa tuttunuz, alay ettiniz, rezil oldunuz, dayak yediniz; üstelik sizin gibi bir korkakla konuşan benim gibi bir kızı da kepaze ettiniz.
- Sinirleriniz yalnız bunun için bozulduysa düzeltmesi kolay; çünkü ben ne korkağım, ne rezil oldum, ne de dayak yedim. Konuştuğum kızlar benimle övünürler. Ben asıl size acıyorum ki şimdiye kadar benim gibi bir erkek görmemişsiniz.
Durmadan, soluk almadan yüksekten konuşuyordu. Genç kızın kaşları çatılmıştı. Bu kendini bilmez delikanlıya ağır bir söz söylemek üzere idi ki acı bir at kişnemesi oldu. Şöyle yüz adım kadar ötelerindeki yıkık kilisenin duvarları ardından bir toz ve dumandır yükselmeye başladı. Arada sövmeler de işitiliyordu.
Genç kızın gözlerinde yeni bir korkunun izleri belirdi:
- Ne oluyor; sakın kilisenin içinde bir ejderha olmasın?..
- Ejderha falan değil sayın prenses, korkak adamın atı...
Artık genç kızın canı gerçekten sıkılmaya başlamıştı. Sert bir sesle:
- Ne ben prensesim, ne de siz bir soylu kişisiniz, diye haykırdı. Bu kadar gevezelik yeter... Ve siz bir atla gezebilecek kadar varlıklı bir adam da değilsiniz.
- Size yemin ederim ki, gürültüyü yapan benim atımdır.
- Ya o insan sesleri?
- Atımı çalmaya savaşanların sesleri olacak...
- Atınızı çalmak için bu kadar gürültü neden?..
- Onu kaleye girmeden önce kilisenin mezarlığına bağlamıştım. Başında kimse olmadığını görünce serseriler çalmak istemiş-
" lerdir. Atım yanına kimseyi yaklaştırmaz. Gürültü bundan çıkıyor belki...
- Kendinizi olduğunuz gibi gösterseniz daha iyi edersiniz. Mareşale kafa tuttunuz, başınıza kırbaç yediniz. Kadınlar, başından külahı düşenleri sevebilirler ama şarlatanları asla!..
Delikanlı bu sözler üzerine toparlandı ve:

- Yanına kimseyi sokmayan bir atım olduğunu şimdi göreceksiniz. Kırbaç meselesine gelince o kozu Mareşalle paylaşacağım, dedi. Söz verdik, bu koz Mohaç Meydan Savaşı'nda paylaşılacak.
Sözünü bitirince delikanlı elini ağzına götürüp kuvvetli bir ıslık çaldı.
Kilisenin içinde kişnemeler büsbütün arttı.
Bir ıslık.
Bir ıslık daha...
Güzel bir at, yıkık duvarların üzerinden tozu dumana katarak atladı.
Başını bir horoz kuyruğu gibi yukarı doğru germiş, kuyruğunu dikmiş, bulundukları yere doğru koşuyordu. Rengi, gövdesi görülmemiş bir güzellikte idi.
Genç kız, şaşkın şaşkın bakıyordu. Delikanlı, önüne gelen atı tutup okşadı:
- Baykuş, ne oluyorsun? Seni çalmak mı istediler?.. Korkma, ben buradayım... diye söylendi.
Zeki hayvan, bu sözleri anlıyormuş gibi kafasını sallıyor, kişni-yor, ön ayaklarıyla yerleri eşeliyordu.
Kız delikanlıya döndü:
- Atınız, doğrusu çok güzel, dedi.
- Evet, soylu bir Arap atıdır. Atalarının kütüğü bin yıllık. On beş bin fersah yol alır.
- Desenize bu at değil, bir kırlangıç...
- Hemen hemen.
- Bir yerden mi çaldınız?
- Hayır, Grand Senyör1 armağan etti.
- Ne diyorsunuz? Demek Grand Senyör sizi tanıyor? Sakın yakın bir akrabanız olmasın?
- Yine mi alay? Beni bir şarlatan, serseriye benzetmekle ne kazanıyorsunuz?
- Beni böyle düşündüğüm için hoş görünüz. Öyle bir adama rastlıyorum ki Kanije kalesinin içinde başıboş geziyor, ilk rastladığı kıza hemen laf atıyor, sırnaşıyor, Mareşali selâmlıyor, üstelik alay ediyor, sonunda da bir temiz dayak yiyor. Bir atı var, kilise yıkıntıları içinde kendisini bekliyor, yanına hiç kimseyi sokmuyor. Bu at, ¦ bütün dünyaya ün salmış ve boyun eğdirmiş olan Grand Senyör'ün armağanıdır. Böyle bir adam... Genç kız sustu. Genç adam sordu:
- Evet, sonra; böyle bir adam?..
- Böyle bir adam, her zaman, her an rastlanan sıradan bir adam olamaz. Böyle bir adam ya bir prens, bir kahraman veya çok küstah bir şarlatandır.
- Bu sözlerinizin karşılığını veriyorum. Bir: Kanije kalesi içinde her kolunu sallayıp gezenin bir başıboş veya şarlatan olması gerekse Mareşalin ve hatta sizin de aynı durumda bulunmanız gerek. Halbuki siz şarlatan değilsiniz. İki: Ben, ilk rastladığım bir kıza değil, bu güzel baharın çiçeklerini veren dünyanın en güzel bir soylu kızının ayaklarına yüz sürdüm. Üç: Mareşali selamlamaya hiçbir zorum yoktu. O benimle alay etmek istedi, karşılığını aldı. Dayak işine gelince, inanınız ki nedenini açıklayamayacağım bağlarla elim kolum tutmuyordu. Böyle ince bir durumda bulunmasay-dım Mareşal, kırbacına karşılık, kılıcımın suratında iz bıraktığını görmekte gecikmezdi. Dört: Evet! Bu at Grand Senyör yönünden bana armağan edilmiştir. Kadınlardan başka mal çalmaktan hoşlanmam.
1 Grand Senyör: Kanuni Sultan Süleyman

Delikanlı, bu sözleri söylerken yay gibi kaşlarını çatmış, kapkara gözlerini kızın gözlerine dikmişti. Sesi titrer gibiydi. Her halde yüreğinde bu güzel kıza karşı derin bir sevgi belirmiş, tatlı bir heyecan başını sarmıştı.
* Bu Macar kızı, kale dibinde rastlanıvermiş bir kız olmakla beraber, gerçekten çok güzeldi. Beyaz, tozpembe bir teni, Venüs'le boy ölçüşecek değerde bir vücudu ve su yeşili kenarları kapkara kirpiklerle çerçeveli gözleri vardı.
Hele söz söylerken halinde öyle bir alımlı güzellik; yürürken adım atışında öyle bir kadın rüzgârı vardı ki onu Kanije sokaklarında görmek insana şaşkınlık veriyordu. Bu kızla bir saray koridorunda karşılaşsa insan saygı ile eğilirdi.
- Siz, dedi, bir âşık gibi konuşuyorsunuz.
- Evet, bunu iyi bildiniz ve ben bir kere âşık olurum.
- Fakat unutmayınız ki ben bir sokak kızıyım. Siz bana sokakta rastladınız.
- Melekler sokakta gezmezler diye bir Tanrı buyruğu olduğunu sanmıyorum!.. Sokakta aşk daha heyecanlı oluyor.
- Güzel... Yalnız bunun tersi de olabilir. Ya bir prenses isem. Olmaz şey mi? Nasıl ki siz de Grand Senyör'ün bir yakın dostusunuz.
- Siz bir prenses iseniz önünüzde saygı ile eğilir, çekilirim.
- Amma yaptınız ha... Sevilmek için bile sokak kızı mı olmak gerek. Prensesler sevilmek istemezler mi?
- İsterler, ancak kendi eşitleriyle. Serserilerle değil. Genç kız, dudağını büktü:
- Çok kötü, çok acı!.. Delikanlının sesi heyecanla titriyordu:
- Neden?
- Çünkü, bir gün prenseslerin de adsız, işsiz güçsüz serserilerle sevişmek isteyecekleri tutar belki. O zaman ne olacaklar? Gönül bu, ferman dinler mi? Kanun, yasak onu alıkoyabilir mi?
Bu tatlı, içinde aşk buğulan tüten konuşma böyle uzayıp gidebilecekti. Fakat karışık ve sert birtakım ayak sesleri bulundukları yere yaklaşıyordu.
Bakışlarını çevirdikleri zaman beş atlının üzerlerine geldiğini gördüler. Kız bir çığlık attı:
- Türkler geliyor, mahvolduk, bittik.
Delikanlı, kızın bileğinden tuttu. Bakışları donuk ve sertti. Bu kara gözlerde korkuya benzer hiçbir şey görünmüyordu. Bu gözler Mareşalden kırbaç yerken de korkmamıştı.
- Korkmayınız, dedi. Onlar size bir şey yapamazlar.
Sonra kızı yolun kenarına sürüverdi. Bu ara Türk akıncıları epeyce yaklaşmışlardı. Bozuk bir Macarca ile:
- Savulun!., diye haykırdılar.
Delikanlı, ayaklarını gerdi. Yolun ortasında durdu:
- Hey! Hey!.. Ne oluyor? Domuz ahırından boşanmış gibi böyle nereye?
Akıncılar, hiç ummadıkları bu sözler karşısında durakladılar. Bir an kuruntu ve şaşkınlık içinde çevrelerine bakındılar. Tek bir adamın kendilerine böyle kafa tutmasını akılları almamış gibi görünüyordu. Bu adam neye, nesine güvenip beş akıncıya birden kafa tutuyordu?..
Çevresinde kimseler olmadığını görünce atlılardan birisi ilerledi. Elindeki yas.sı, kalın kılıcı salladı:
- Çekil yoldan delikanlı! Ölümüne mi susadın?..
- Yolunuzu kapamadım. Geçebilirsiniz. Yoksa benden bir isteğiniz mi var?
- Atını ver!

Delikanlı, dört keskin ve iri palanın arasında, sağa sola sıçrıyor, eğilip kalkıyor, bükülüyor, uzanıyor, ince ve uzun kılıcı her pala hamlesine karşılık veriyor, dört akıncının hepsine de yetişiyor, kılıcının ucunu her an dördünün de burunları ucundan eksiltmiyordu. Onun bu hızlı ve akıl ermez ustalığı kendisini palaların vuruşundan kurtardığı halde, sivri kılıcı sıra ile akıncıların yüzlerini çiziyor, bazen omuzlarında, ellerinde yaralar açıyor, göğüslerine bir, iki parmak dalıyor, her uzanışında, her hareketinde ete ve ka-< na dokunuyordu.
Yere yuvarlanan atlı da kendisini toparlayıp kalkmış, bir ara ağzı açık kalarak delikanlının dövüşüne baktıktan sonra Öfkesinden kanı tepesine çıkmış, gözleri kararmış, palasına el atıp ileri saldırmıştı.
Onlar şimdi beş olmuşlardı. Delikanlı yine tek ve yalnızdı. Fakat kendisiyle dövüşenlerin böylece artması kavganın gidişini pek değiştirmedi.
Yalnız o beşinci işi başka türlü tutarak delikanlının arkasından saldırdığı için ona karşı birdenbire dönen genç, sol koluna parlak bir çeliğin işlediğini duydu.
Macar kızı, yediği bu kılıç ile zavallı gencin yere serileceğini, beş akıncının onun tepesine çullanarak parçalayacaklarını sandı.
Fakat delikanlı, onun sandığı gibi düşünmedi. Birdenbire gövdesini gerdi, sonra bir yay gibi boşanıp uzandı. Kılıcı kendisini vuranın karnına dayadı, elbisesini deldi ve içeriye daldı.
Kısılı dişleri arasından:
- Ben kan dökmek istemezdim, ama sen yaptın, diye homur-danmıştı. Ben şakadan oynaşıyoruz sanmıştım. Mademki iş çığırından çıktı, ben de şakayı bırakır, birer birer sizi şişlerim.
Akıncılar, şaşalamışlardı. Beşine birden yeten delikanlının işi şaka sanması ve şimdi de öldürmek için işe başlaması hiç de hoşlarına gitmedi. Atlarının başlarını geldikleri yere doğru çevirdiler. Ökçeleriyle karınlarına vurdular. Dinç ve pek canlı atları şahlandı. Bir ok gibi ileriye atılıp az zamanda gözden kayboldular.
Delikanlıya gelince o, rastladığı ilk taşın üzerine oturmuştu. Gözleri akıncıların kaybolduğu yana dikilmiş, kılıçlı kolu yana doğru uzanmıştı.
Macar kızı, ona doğru koştu. Rengi sararmış, gözleri mah-murlaşmıştı.
- Yaralandınız mı? diye sordu. Delikanlı, halsiz halsiz:
- Biraz, bir şey değil, ben alışığım... diye söylendi.
Yüzünde ve ellerindeki çiziklerden kan damlaları çıkıp etrafa yayılıyor, palaların dokunuşlarıyla parçalanan elbisesi kanlı vücudunun birkaç yerine yapışıyordu.
Genç kız, onu seven ve alkışlayan gözleriyle süzdü:
- Çok cesur ve yiğitmişsiniz. Beni bağışlayınız.
- Ne yaptınız ki!..

- Sizinle alay etmiştim. Halbuki siz beş Türk akıncısına karşı koyan yaman bir yiğitsiniz. Bu, tarihlere geçecek bir kahramanlık.
Pek de konuşacak halde olmayan delikanlı zorla güldü. Hâlâ alay ediyordu:
- Tarih mi? dedi. Başka yazacak şey kalmadı mı?
- Evet tarihlere yazılmaya değer bir kahramanlık. Siz...
Bu sırada delikanlı kılıcını elinden bırakarak elini öteki kolunun omzuna kaldırmaya çalıştı. Yüzü sararmıştı, can acısını gösteren büküntülerle buruşmuştu.
- Ah! diye inledi.
Genç kız, onun üzerine koşarak omuzlarından tuttu:
- Ne o? Çok mu acıyor? İyice yaralı mısınız yoksa?

- Of... Kolum... İçim bayılıyor...
Üzerinde oturduğu taştan yuvarlanacak gibi oldu. Kız, onun düşmesinin önüne geçerek yere inmesine ve uzanmasına yardım etti.
Fakat delikanlı gittikçe zayıf düşüyor, göz kapakları iniyor, dişleri hafifçe tıkırdıyordu.
Önce dirseğinin üzerine abandı. Sonra birdenbire yaralı omzunun üzerine düştü. Sonra çevrildi, sırt üstü büsbütün uzandı.
Genç kız, yaş dolu gözleriyle çevresine bakındı.
Uzakta ve yakında kimseler görünmüyordu. İki iri yaş damlası yanaklarından tekerlendi, haykıracak gibi oldu. Sonra bundan bir fayda çıkmayacağını düşünmüş olmalı ki kendisini topladı. Dişini sıktı. Ona yardım edecekti.
Çayırın üzerinde koşarken gömleğinden bir parça kopardı. Onu kale duvarlarının dibindeki bir su kaynağında ıslattı. Tekrar koşarak büsbütün bayılmış olan delikanlının yanına geldi.
Yere diz çöktü.
Titreyen ellerini göğsüne uzattı.
Kendi genç göğsü heyecanından inip kalkarken delikanlının göğsünü açtı ve o zaman dudaklarında bir inilti çıktı:

- Kan, kan. Nasıl kanıyor yarabbi...
Evet delikanlıyı bayıltan, omuzundan akan ve hemen hemen bütün göğsünü boyamış olan bu kandı. Yara küçücüktü, fakat çok, pek çok kan akıyordu.
Genç kızın güzel ve küçük parmakları da kızarmıştı. Bu ılık kan onu da bayıltacaktı. Kendisini güçlükle tutarken gencin göğsünü omuzlarına kadar açtı.
Yarayı buldu. Ve bezi kan fışkıran büyük yaranın üzerine bastırdı.
Bu anda, belki bir kadın olduğu için, delikanlının o kadar düşkün ve gösterişsiz olan kılığına karşılık içerisine giydiği çamaşırlarının çok pahalı ve değerli kumaşlardan olduğunu da gördü.
Gömleği parlak ve değerli bir ipliktendi. Mis gibi kokuyordu. Acaba bu delikanlı, kendisini bildirmek istemeyen bir kral mıydı yoksa?
Bu sırada, yaranın artık eskisi gibi kanamadığını, bezin altındaki küçük yara ağzının kan pıhtısı ile kapandığını görünce korkusu azaldı. Delikanlının yakasından biraz bez kopartıp yüzüne bulaşan kanları temizlemeye niyetlendiği sırada, sağ koltuk altından parmaklarına katıca birşey ilişti.
Gömleğin katları arasında parmaklarına dokunan bu katılık ne olabilirdi? Bir muska, ince bir altın zincirle iki köşesinden delikanlının boynuna bağlanmıştı.
Yaradan akan kan bu üç köşe muskayı da kızartmış, içerisine geçememişti.
Macar kızı, kat kat sarılı bezi titrek ve kanlı parmaklarıyla açtı.
Kanlı bezin içini açar açmaz güzel yüzü birdenbire o korku ve şaşkınlıktan kızarmış olan rengini kaybetti. Bembeyaz kesildi.
Bu kadar korkması, bu kadar şaşırması yersiz değildi. Çünkü yağlı ve mumlu bezin içinde birtakım yazılar görmüştü.
Hem de yazıların Türkçe olduğunu anlamıştı.

Asıl onu korkutan şey de bu yazıların en başında kırmızı bir tuğun görünmüş olmasıydı.
Bu tuğ, sınır Türk beylerinden Malkoçoğlu Kasım Bey'in bayrağı idi.
¦Macar kızı, bütün Macarlar gibi, bu tuğu tanıdı. Onu Macarlar kadar, Avusturyalılar ve Almanlar da tanırlardı.

Demek sınırlarda bekleyen, önüne geçilmez bir sel gibi coşunca setleri aşarak Avrupa'yı kasıp kavuran Malkoç Bey bu genç adamdı?
Korku içerisinde kalan Macar kızı, yerde çimenlerin üzerinde yatan delikanlıya bir kere daha baktı.
Mareşalin, başını getirene yüzlerce kese altın vereceği Malkoç Bey!
Bütün Macarların ve Hristiyanlık dünyasının düşmanı Malkoç Bey! Ve, babasının düşmanı Malkoç Bey!
Evet, bu genç kız da sıradan bir köylü kızı değildi. Ünlü Prens Verböçi'nin kızı idi. Garip bir havaya uyarak babasının şatosundan çıkmış, kale duvarları dibinde biten kır çiçeklerini toplamak için oralara kadar gelmişti.
Sonunda bu korkunç gerçekle karşılaşmıştı.
Bir Macar köylüsüyle alay ettiğini sanırken en ünlü bir Türk akmasıyla arkadaşlık etmişti.
Korkudan yüreği titreyerek, Macar kılığındaki Malkoçoğlu'na bir daha baktı.
İşin en doğrusu, hemen onu orada bırakarak şatoya kaçmaktı.
Fakat baygın yatan bu kahraman gencin ne de güzel bir yüzü vardı? Yaralı bir arslan gibi baygın yatıyordu. Parçalanmış göğsü hafif hafif inip kalkıyordu.
Halinde ne bir yırtıcılık, ne de korkunçluk vardı. Gürbüz, güzel ve yaralı, baygın bir erkek.
Genç kızın yürek sevgisi, kalp korkusuna üstün geldi. Bir düşman bile olsa bu erkekte bir şeyler vardı.
Malkoçoğlu / 21
Onu orada, bu durumda bırakıp kaçmaya gönlü kanmıyordu.
Ne olacağını da bilemediğinden başını kaldırıp çevresine bakındı. Karşısında Malkoçoğlu'nun atını gördü.
Cins ve sadık hayvan, sahibinin yattığı yerden bir türlü kalkamadığını görünce ona doğru ilerlemeye başlamıştı.
Başucuna kadar geldi... eğildi, kokladı. Acı acı kişnedi.
Hayvanın halinden sahibini uyandırmak istediği anlaşılıyordu. Fakat Malkoçoğlu derin bir baygınlıkla kendisinden geçmiş, düşman toprakları üzerinde güçsüz ve kimsesiz yatıyordu.
Verböçi'nin kızı doğruldu. Diz çöktüğü yerden ayağa kalktı.
Bu genç bir düşman, bir akıncı, bir Malkoçoğlu idi. Fakat bir insandı; güzel, yiğit, ayrıca kendisini beğenip sevdiği için ölmek üzere olan bir erkekti.
Onu burada, kendi kendisine ölmeye bırakamazdı. Atın üzerinde meşin heybeler vardı. Aynı zamanda bir mızrakla bir sazın da asılmış olduğu/nu gör >
Hemen heybeye koşal k araştırdı. Akıncıların yanlarında yara tımar etmek için birtakım l|çlar, yapraklar taşıdıklarını bilirdi. Onları buldu, delikanlının yarasının üzerine bir yaprak koydu. Bulduğu bezlerle kanlarını elinden geldiği kadar temizledi, sardı.

ŞÖVALYE VERBÖÇİ

AKINCININ yanlarına uzanmış olan kollarında bir kımıldanış belirdi.
Göz kapakları titredi. Dudakları hafif aralanarak, geniş göğsünden zorlukla çıkan bir nefesle karışık bir "Ah!" yükseldi. Gözleri zorla açıldı.
Mahmurlaşan gözlerinin karşısında üzerine doğru eğilmiş olan Macar kızı vardı.
Onu tanıdı. Dudaklarında bir gülümseme belirdi. Dudakları kıpırdadı, fakat hiçbir ses duyulmadı.
Bu anda birtakım gürültüler ve sesler duyuldu. Genç kız başını doğrulttu.
Beş, on atlı onlara doğru geliyorlardı.

Bunlar babasının atlıları idi. Babası da onlann arasında ve önde.
Macar kızı sarardı.
Babası, askerlerden daha ileriye çıkarak ona doğru at sürmüş, çok kızgın bir yüzle karşısına dikilmişti.
- Mari, burada ne arıyorsun? diye sordu.
Mari'nin şatodan yalnızca ayrılması ilk defa görülmüş bir şey değildi. Şımarık kız sık sık uzaklaşır, döndüğü zaman da git-

tiği yerlerin hesabını vermezdi. Hesap vermek hoşuna gitmiyordu.
Fakat şimdi birdenbire şaşalamış, sararmış, dudakları titremişti. Hiçbir şey söyleyemedi. Eliyle yerde yatan ve gözleri tekrar kapanmış olan delikanlıyı gösterdi.
- Kim bu? diye sordu, babası. Kız kendisini toparladı:
- Bir Macar delikanlısı, dedi.
- İsmi ne imiş?
- Bilmiyorum.
Verböçi atından yere atladı. Adamları koşup atını tuttular".
Delikanlının başucuna geldi. Eğilip yüzüne baktı. Sonra yakasını aralayarak yarasını yokladı.
- Yarası ağır değil. Çok kan kaybetmiş. Hemen şatoya götürüp yarasını tımar etsinler.
Şövalye Verböçi'nin adamları koştular. Uzun mızraklardan oracıkta bir sedye yaptılar. Delikanlıyı kaldırarak bunun üzerine yatırdılar. Ağır ağır şatoya doğru yürüdüler.
Malkoçoğlu'nun sadık Baykuş'u onların peşine takıldı.
Baba, kız yalnız kalmışlardı. Verböçi ağır şeyler düşünüyordu. Genç kız üzüntü ile, gözlerini yere indirmiş, bekliyordu.
Şövalye dargın bir sesle:
- Bu delikanlıya nerede rastladın? dedi.
- Kanije'den çıkarken. Verböçi kaşlarını çattı:
- Mari, dedi. Yaptığın işler Verböçi kızına yakışmaz. Artık havaîliği bırakman ve bilmen lâzımdır ki, Türkler anayurdumuza doğru ilerliyorlar. Macaristan'ın sonunu gösterecek olan çetin, -kanlı bir savaş başlamak üzeredir. Türk akıncıları yer yer at kopartarak üzerimize saldırıyor; köyleri, kasabaları soyuyor, yollan kesiyorlar.

Mari'nin genç göğsü içinden kanayarak inip kalkıyordu. Gözleri Malkoçoğlu'nu götürdükleri şatonun yollarına takılmış, kirpiklerinden inci gibi yaş taneleri akıyordu.
Babası, kızının bu üzüntüsünü yurtseverliğine verdi. Tatlı tatlı gülümsedi. Aslında genç kızın gözlerini dolduran, kirpiklerine inci gibi yaş taneleri sıralayan pek taze ve temiz bir aşkın ilk acısı idi.
Kalbinde delikanlıya karşı bir sevgi, bir bağlılık duymuştu. Ona hemen orada kendisinden ayrılmamak için kafasına kırbaç yemeye katlandığı anda yıldırım gibi yakan bir aşk ile bağlandığını anlıyordu.
Düşündü. Onu korkunç bir ölümden olsun kurtarmak kaygu-suyla:
- Bu Macar soylu kişisini de onlar yaraladılar, dedi. Babası:
- Evet, dedi. Eminim ki bu işi yapanlar yine Sakınanlardır1. Böyle uğraş günlerinde senin şatodan çıkıp, orada burada dolaşman doğru olmaz.

1 Sakman:' Macarlar Türk akıncılarına "sakman" derlerdi.
MALKOÇOĞLU
MALKOÇOGLU kendisine gelince elini koynuna sokarak muskasını aradı. Muska boynunda yoktu. Çevresine bakındı. Tanımadığı bir yerde bulunuyordu. Zengin döşenmiş bir odada idi.
Titrek bir ışık ona gece olduğunu ve inleyen yelin uğultuları da yüksek bir yerde, belki bir şatoda bulunduğunu anlattı.
Bu acı, hırçın yel sesinden başka bir insan sesi duyulmuyordu.
Gece... Derin bir sessizlik, sağır taş duvarların, pencerelerin arkasından ıslık gibi sızan soğuk dağ rüzgârları...
Kolunun ağrısı onu, dövüşü, bayılmasını, Macar kızını düşünmeye kadar götürdü. Onu bir kere daha görür gibi olmuş, yine kendisini kaybetmişti. Buraya, bu şatoya nasıl geldiğini bilemiyordu.
Koynunu bir daha yokladı. Muska koynunda yoktu.
Demek kendisini buraya getirenler onu almışlardı. O halde kim olduğunu da öğrenmiş bulunuyorlardı.
Fakat niçin böyle bir süslü odaya getirmişler de bir zindana
tıkmamışlardı?

Yoksa muska kavga sırasında mı düşmüştü?
Böyle olması aklına daha yakın geldi. Kendisini bir zindana koymadıklarına bakılırsa kim olduğunu bilmiyor, kılığına aldanarak bir Macar soylu kişi sanıyorlardı.
Koynunu bir daha yokladı. Muska boynunda yoktu.
Bir Macar soylu kişisi kılığına girerek Kanije'ye sokulmaktaki önemli işi aklına geldi. Halbuki o, bir Macar güzeline tutularak görevini bir an için unutmuş, başına bu işleri açmıştı.
Bir Macar güzelinin yeşil gözleri aşkına Türk ordusunun ona yüklediği ve ondan beklediği görevi başaramamıştı.
"Ben adam olmam!" diye kendi kendine söylendi.
Bunları düşünmek ona derin bir iç acısı verdi. Yarasını, durumunu, üzerindeki halsizliği unuttu. Hemen çıkıp gidecekmiş gibi ayaklandı. Gitmedi. Padişahı, yeni Serasker İbrahim Paşa'yı karşı-lamalı, hiç olmazsa öğrenebildiklerini onlara anlatmalı idi.
Kılıcı, elbiseleri kadife bir kanepenin üzerinde bulunuyordu. Zorlukla giyindi.
Uzun bir koridor... Mermer direkler üzerine konulmuş şamdanlar bir koridoru sönük ışıklarıyla aydınlatıyordu. Duvarlar baştan başa süslü Macar silâhlarıyla doluydu.
- Düşündüğümdn çok daha büyük bir şatodayım, diye söylendi.
Kapıdan çıktı, mermer direkleri kendisine siper yaparak yürümeye başladı. Rastgele gidiyordu.
İlk açtığı kapı kendisini büyük bir yemek odasına sokmuştu. Bu odanın ortasında çok süslü, geniş bir masa, duvarlarda büyük büyük tablolar vardı: "Bu tablolara bakarak nerede olduğumuzu kestirebiliriz" diye düşündü.
En büyük tabloya yaklaştı. Şamdanların sönük ışıklarının yardımıyla: Oturmuş bir adam, yanında ayakta duran küçük bir kız ve bir kadın resmi seçti.
Tablonun altındaki yazıyı okudu: "Tanrı yardımıyla Kanije ve Sen Gotar Prensi Piyetro Verböçi!"

- OooL Ünlü dostumuz Verböçi'nin sarayındayız. Tanrı asıl bana yardım etmiş de tanıyamamışlar. Dur hele, bir iyi bakalım. Verböçi'nin hatunu güzel mi?..
Eğildi, resme dikkatle baktı, sonra daha dikkatle baktı, sonra, "Vay canına," diye mırıldandı. "Bu, benim Kanije kapılarında bugün rastladığım kız... Prenseslerin de serseriler tarafından sevilmeyi bir gün isteyebileceklerini söyleyen kız. Doğrusu, şimdi kendisinden, prenseslerin Türk akıncıları tarafından da sevilmeyi dileyip dilemediklerini sormak isterim."
Malkoçoğlu yürüdü, bir kapıyı daha açtı.
Bu yeni girdiği odanın bitişiğindeki odadan birtakım sesler geliyordu. Kapının altından sızan ışıkların parlaklığından, odada bir kalabalık bulunduğunu ve belki bir tören yapıldığını anladı. Ayaklarının ucuna basarak bu kapıya yaklaştı.
Yüreği heyecandan o kadar sık vuruyordu ki elinde olmayarak durdu.
Derin bir nefes aldı.
Gözlerini kapının aralığına dayadı.
İçeride otuz kadar soylu kişi oturuyordu. Verböçi, kendisin Kanije önünde kırbaç vuran Mareşal Peter Pereny[1] de burada idi.
Mareşal coşkun bir sesle anlatıyordu:
- Üstünlük bizde kalacak ve Türklerin Avrupa'nın göbeğine doğru akan ordularının mezarı Mohaç olacaktır. Süleyman'ı ordusuyla birlikte Mohaç'ta karşılayacağız.
Süleyman, Peter Vardiyen'i aldı. Böylece bizim istediğimiz yere doğru ilerliyor. Vildavya köyünde pusu kurup Türk ordusunu ansızın bastıracağız. Süleyman bütün erleriyle birlikte Naresoya bakatlıklarına gömülecektir.
Burada bulunan bütün soylu kişilerin, komutanların hep birlik olarak savaş sırasında Süleyman'ın çadırına saldırmalarını diliyo-
1 Piyer Perene.

rum. Başsız kalan Türk ordusu birden dağılacaktır. Grand Sen-yör'ü öldürmeden savaş alanını bırakmayacağımıza, başka bir yere sapmayacağımıza yemin edelim.
Büyük bir gürültü ile yemin edildi.
Ve yemini kutlamak için ünlü Sirmik şarabı içildi.
Malkoçoğlu'na bu güzel rastlayış çok yardım etmişti. Öğrenmek istediklerini birden ve tam kaynağından öğrenmişti. Biraz daha durdu. Tanrı önüne bu güzel kızı çıkarmıştı.
Demek bir kötülük yapıyor, görevimi unutuyorum, diye boşuna üzülürken alın yazısı kendisini öğrenmek istediği yerin kaynağına getirmişti.
Macar soylu beylerinin aralarında geçen sözlerden Kral La-hoş'un[1] da şatoda bulunduğunu anlamıştı. Durumlarından, bunlar birkaç saate kadar yola çıkacağa benziyorlardı.
Kendisinin onlardan önce davranması, padişaha Macarların plânını anlatması gerekti.
Yüreğinde tuhaf bir sevinç vardı.
Ayaklarının ucuna basarak yeni baştan odaları dolaşmaya başladı.
Aşağıya inecek bir yol arıyordu. Bu büyük şatonun içinde yarım saat kadar dolaştı.
En sonunda ufak bir kapının önünde durdu.
Nereye baş vurdu ise görünmeden dışarı çıkabilecek bir delik bulamamıştı.
Merdiven başlarında nöbetçiler bekleşiyorlardı. Küçük kapının aralığına gözünü dayadı:

- Vay!.. Vay!., diye mırıldandı. Haşmetli kral hazretleriyle bizim matmazel!.. Demek krallar ile de gönül avutuyor.
Gerçekten odada Verböçi'nin kızıyla Macar Kralı Lahoş bulunuyordu.
1 Lahoş: Lui.

Kral zırhlarını kuşanmakta, Mari de ona yardım etmekteydi. Verböçi'nin krala yaranmak için hizmetçilere ait bir ödevi kızına verdiği anlaşılıyordu. Kral pek sevinçli, Mariya üzüntülü ve düşünceli idi.
Kral, gevrek gevrek gülüyordu.
- Demek matmazel, sarayıma gitmek istemiyorsunuz?
- Evet majeste!..
- Biliyor musunuz ki saray, zenginlik, incelik, süs ve güzellikler yeridir; bütün Macaristan'ın güzellikleri orada toplanmıştır.
- Ben kulunuz, kırlarda gezmeyi daha çok seviyorum, kırların güzelliği, Macar topraklarının zenginliği bana yetiyor.
Kral elini havada salladı:
- Kırlarda gezmek mi? Yuf!.. Kırlarda gezmekten Türk sak-manları hoşlanır, güzellerin yerleri saraylardır.
Mari, kralın "Türk sakmanı" sözü ile Türk akıncılar beyi Mal-koçoğlu'nu düşündüğünü sandı. Eli, ayağı titremeye başladı.
Malkoç Bey'in şatoda bulunduğunu biliyordu.
Onun kendine gelip ortalığı gezmesinden, Macar ordusunun ne yapacağını öğrenip Türklere yetiştirmesinden korkuyordu.
Bu Türk akıncısını ele vermek istemezdi.
Fakat onun Macar ulusuna karşı yapacağı işlere, casusluklarına da alet olmayı istemiyordu.
- Kırlar sizin en zengin saraylarınız, Majeste! dedi. Kırları sevmek için sakman olmak niçin? Macarların ekmeğini kırlar veriyor.
Kral yaklaştı, güzel kızı okşadı.
Mariya gözleri korkudan titreyerek geriledi.
Kral Lui güldü:
- Ne o ya! Nereye kaçıyorsun?.. Kırlarda gezmek seni gerçekten yabanileştirmiş... Türk karıları gibi ürkek olmuşsun!., dedi.
Malkoç Bey, kendi durumunu unutmuştu. "Edepsiz herif!" diye söylendi. "Yaklaşan uğraşı düşüneceğine günahsız kızları ayar-

tarak gönlünü eğlendirmeyi düşünüyor. Dur, ben sana nasıl kız sıkıştırıldığını gösteririm."
Bu düşünce Malkoçoğlu'nun damarlarındaki bütün kanın tepesine çıkmasına yol açtı.
Bulunduğu yeri unuttu. Görevini unuttu. Kapıyı açtı, odadan içeriye girdi ve alaylı bir sesle:
- Görüyorum ki Majesteleri yaklaşan savaşa bütün güçleriyle hazırlanmaktadırlar... dedi.
Kral Lui, öyle koca bir küfür savurdu ki, Malkoçoğlu bile güzel bir kızın yanında yapılan bu terbiyesizlikten utandı.
Lui geri döndü.
Malkoçoğlu'nun üzerine doğru atıldı:
- Kimsin? Burada ne arıyorsun? diye haykırdı. -Sizi!..

- Köpek herif, seni kim çağırdı! Bir kralın karşısına çağrılmadan girilir mi?.. Sersem ayı!
Malkoçoğlu dudaklarında aynı alaylı gülümseme, eğildi:
- Biz çağrılmadan gelen misafirlerdeniz Majeste!.. Bu bakımdan ayıya da benzeriz, kurda da.
Malkoçoğlu'nun bu alaylı sözleri, kralın bir dereceye kadar kendisine gelmesine yardım etti.
Karşısındaki adamın Macar olmadığı besbelli idi.
Yüzüne dikkatle baktı.
Birdenbire yılan görmüş gibi suratını buruşturarak haykırdı:
- Kasım Bey! Malkoçoğlu!.. Casus, sakman... Yüzü açık gezmeye korkan adam!..
- Kulunuzu iyi tanıdınız Majeste! Doğrusu kafanızın gücüne gelince, elbette siz de alkışlayabilirsiniz ki Verböçi'nin şatosuna tek başına giren ve kralın da görünüşüne çıkan bir adamın azıcık bir cesareti vardır.
- Burada ne arıyorsun?..

- Bildirmiştim: Sizi.
Malkoçoğlu'nun birdenbire odaya girmesine Mariya, sevine-memişti. Şimdi kral bağıracak, odaya erler dolacak, Malkoçoğ-lu'nu parçalayacaklardı.
Malkoçoğlu Mari'nin bu üzüntüsünü anlamış gibi bir gözünü kırparak ona korkmamasını anlattı.
Fakat akıncının bu bakışlarında öyle derin anlamlar vardı ki elinde olmayarak Mari'nin yüzü kızardı, başını önüne eğdi.
Diğer yandan kral da, Malkoçoğlu'nun nasıl olsa yakalanacağını umduğundan ilk şaşkınlığını bırakmıştı.
Mari ile Malkoçoğlu'nun birbirlerini tanıdıklarını bakışlarından, birinin göz kırpıp diğerinin yüzünün kızarışından sezdi.
Bir kurt kadar kurnaz, bir tilki kadar çekingen olan Kasım Bey'in yalnız kendini görmek için şatoya girmeyeceğini, girse bile kendini göstermeyeceğini biliyordu.
Akıncı, güzelliği pek belli bir surette gözüken Verböçi'nin kızına vurulmuştu.
Artık aklı ile iş görmediği için bir kabak gibi ortaya atılmıştı.
Bu sebepten kral alaylı bir gülüşle:
- Vay, demek beni arıyordunuz Kasım Bey! diye sordu. Kasım Bey kralın birdenbire böyle değişivermesinden ürktü.
Kral durumuna güvenmemiş olsa böyle soğukkanlı kalamazdı. Olan olmuş, kendi kendini el vermişti, fakat yapılacak başka şey yoktu.
- Evet! dedi. Majestelerinize Türk ordusunun Macaristan'a doğru ilerlediğini, eğer hayatınızı kurtarmanızı istiyorsanız kılıcınızı-teslim etmenizi söylemeye gelmiştim. Ufak bir merasim ricası.
Kral dişlerini gıcırdattı:
- Tuhaf şey, dedi; şimdi de krallar kılıçlarını haydutlara mı veriyorlar?.. Bizim bildiğimiz bir kralın kılıcını ancak bir kral alabilir. Bunun için söyleyin imparatorunuza, seçilmiş otuz Macar eri kendisini, bu savaşta ne olursa olsun öldürmeye yemin etmiştir. Eğer hayatlarını kurtarmak istiyorlarsa kılıçlarını bana göndersinler.

Malkoçoğlu acı acı güldü:

- Gözünüzü açın Majeste!., diye haykırdı. Ağzınızdan ölüm sözü eksilmiyor. Yeniçerilerin arasında bir Türk sultanını öldürmek biraz güçtür ama, her birisi bir kral olmak isteyen Macar beyleri arasından krallarını öldürmek çok kolaydır.
Kral Lahoş, sanki onlardan imdat umuyormuş gibi ellerini zırhları üzerinde dolaştırdı.
Yüzünde korkunç bir düşüncenin izleri dolaştı.
Gerçekten kendisinin öldürülmesi daha kolaydı. Fakat o, bu gerçeğe inanmak istemiyordu. Birden:
- Kim var orada, tutun bu edepsizi!., diye haykırdı.
Malkoçoğlu, kralın böyle birdenbire bağıracağını hiç ummamıştı. Daha kendisini bile toplamaya vakit kalmadan odanın karşı kapısı açıldı. Kralın erleri içeri doldu. Mari elinde olmayarak korkunç bir çığlık atmıştı. Kasım Bey soğukkanlılığı elden bırakmamıştı. Tam bu sırada başta Verböçi ve Mareşal olduğu halde kendi girdiği kapıdan yeminlerini bitiren soylu kişiler de içeri giriyorlardı.
Verböçi:
- Ne oluyor Majeste?..
Diye haykırdı. Kral, Malkoçoğlu'nu gösterdi:
- Süleyman'ın casusu! dedi, bu hain saraya girmiş!.. Verböçi:
- Fakat biz bu adamı yolda yaralı bulup bir Macar beyi sanarak şatoya almıştık.
- Ne yazık... Görüyorsunuz ki su katılmadık ve gözü pek bir akıncı... Hem de Mareşalin aylardan beri arayıp bulamadığı adam. Bu adam Malkoçoğlu'durL
Mariya odadan kaçmıştı.
Mareşal, adının söylendiğini işitince ilerledi. Malkoçoğlu'nu bir bakışta tanıdı:

- Bu adam benim Kanije önünde karşılaştığım serseridir. Ah edepsiz çapkın, seni diri diri kazıklamak boynuma borç olsun!., diye haykırdı.
Malkoçoğlu bütün bu gürültülere patırtılara aldırmamıştı. Gülerek çevresini süzüyordu.
Verböçi:
- Majeste! Türkler Mohaç'a doğru yürüyorlarmış! Şimdi hemen yola çıkmamız gerek! dedi.
Kral düşünceli ve şaşkın başını salladı:
- Evet!.. Onlardan önce orada bulunmalıyız. Bu adamı şatonun zindanlarına kapasınlar... Kaçmaması için gözlerini açsınlar. Bütün plânlarımızı ve askerlik işlerimizi bjliyor.
Erler yürüdüler. Malkoçoğlu karşı durmanın yersizliğini anladı. Aralarına girdi, merdivenlerden indi. Beklemenin en kestirme çözüm yolu olduğunu biliyordu. Mariya'yı seçebilmek için çevresine çok bakındığı halde- kimseleri göremedi. Onu bodrumdaki zindana attılar; demir kapıyı üzerine kapattılar.
Önce birtakım sesler duydu, sonra sessizlik...
Kral Lui ve beyleri gitmişti. Başını ellerinin içine alarak düşünmeye başladı.
Bütün bu beceriksizliğinin tek nedeni Mariya'nın gözlerinin başka kızlardan biraz daha çok güzel oluşu değil mi idi? Mareşalden tokat yemiş, Türk akıncılarıyla Mariya'ya hoş görünmek için kavga etmiş, en sonra da, her şeyi kurban ederek delicesine bir cesaretle kralın yanına çıkmıştı.
Bu yüzden belki de savaş kaybedilecekti. Fakat tam bir akıncı ruhu taşıyan Malkoçoğlu hani yaptıklarından pek pişman da değildi. Verböçi'nin kızı onun bütün bu yaptıklarından hoşlanmıştı ya, ona bu yeter de artardı bile... Mariya bu deliliklerin kendisine hoş görünmek için yapıldığını biliyordu.

MOHAÇ MEYDAN MUHAREBESİ
KANUNÎ Sultan Sülyman zırhlı elbisesini giymiş, başına da balıkçıl tüyünden üç sorguçlu kavuğunu koymuştu. Sonradan yapılmış, İstanbul'un fethi gibi otantik olmayan bazı tablolarda görüldüğü tarzda, padişah savaşa başında ipek kavuk ve üzerinde kürkle saray, divan kılığında girmezdi elbette.
Türk orduları çevre bağların arasından geçerek Tuna'nın batısındaki Mohaç ovasına doğru ilerliyorlardı. Mohaç'ın altında, Tuna'nın sağ kolu yanında Naresoya bataklığı bulunuyordu. Macarların Türkleri içine düşürtmek istedikleri bataklık bu bataklıktı. Güney yanında basamaklı bir dağ yükseliyordu. Kuzeyde Kaledavya köyü, güneyinde de bugünkü ismi Buzuhlıça olan "Pusu Kilisesi" bulunuyordu.
Sultan Süleyman tepede çadır kurmuş, kendi ordusunu ve karşıdan öncüleri beliren düşmanın atlılarını gözlüyordu.
İbrahim Paşa, Bali Bey, Mihaloğlu çevresini sarmış, yaklaşan düşmana karşı ne gibi bir yol tutmak gerektiğini tartışıyorlardı.
- Devletlûm! Bu konuda yetkili kişiler sınırlarda bekleyen Türk akıncılarıdır, dedi.
Padişah sinirli idi:

- Düşman gelmiş dayanmış, biz hâlâ bir akıl öğretecek adam aramakla uğraşıyoruz.
O halde bu işten akıncılar anlıyorlarsa nerede o akıncılar? Niçin toplatmadınız?..
Bizim aklımız ne oldu?
İbrahim Paşa yerinden fırladı:
- Şimdi hepsini toplatırız Padişahım! dedi. Bali Bey yan gözle İbrahim Paşa'ya baktı.
- Akıncılar düşmandan haber almak için dört bir yana yayıldılar. Bize en doğru bilgiyi Malkoçoğlu getirecektir. O akıncıların en kurnazı, en yiğidi, en bilgicidir.
- Peki, ne diye gelmez? Düşman gözüktü. Daha ne bekliyor?
- Bilinmez devletlûm, kim bilir ne gibi zorluklarla karşılaştı. Akıncılar yüz binlerce düşmanın arasında tek başlarına her gün ölümle çarpışırlar.
Bu sırada Macar atlıları ilerlemeye başladılar. Bir an geldi ki yeniçeriler darmadağın oldular. Macarların birbirine kilitlenmiş bir kale gibi yürüyen atlı alayı önüne geçen her şeyi silip süpürüyordu.
Kanunî Sultan Süleyman çadırını kurdurmuş ve tahtına oturmuştu (sonradan oraya kalıntıları bugün dahi duran bir çeşme yapılmıştı). Bu yüzden Mareşal ve otuz arkadaşı padişahı seçmekte hiç güçlük çekmemişlerdi. Yeniçerileri yararak ilerliyorlardı.
Her geçen dakika ölümü biraz daha yaklaştırıyordu. Fakat padişah edilen yeminden ve bu manevradan habersizdi. Mareşal Pi-yer Perene ve arkadaşları gittikçe azalmakta, fakat kalanlar padişaha yaklaşmakta idiler.
Sultan Süleyman çadırından çıktı. Mareşal onu görmüş, üzerine ok ve süngü yağdırıyordu. Bir süngü ile iki kılıç darbesi padişahın zırhlarına çarptı.
Dört bir yandan olacağı kavrayıp yeniçerilerin padişahı korumak için yaklaşmak istemelerine, çemberi kapatmalarına rağmen Macarlar bunları uzaklaştırıyorlardı.
Belki bu öncüler artık kurtulamazlardı. Fakat genç padişahı da şehit edebilirlerdi.

Kanunî Sultan Süleyman, eğer gerçekten kendisi zorlu bir savaş yiğidi olmasa, zırhları da bu vuruşlara karşı dayanmasa idi bu uğraş meydanı Türklerin Avrupa'da ilerleyebilecekleri son durak olacak, Macarların Verböçi şatosunda ettikleri yemin yerini bulacaktı.
Fakat birdenbire ortalık allak bullak oldu.

Kılıcının her kalkıp inişinden çevresinde geniş boşluklar açılan bir Türk bahadırı önüne, ardına oklar savurarak, kılıç, topuz çalarak Macarları kırıp geçiriyor, Sultan Süleyman'a doğru yaklaşıyordu.
Padişahın son gücünü harcadığını görünce:
- Yetiştim padişahım, çal kılıcını!..
Diye haykırdı. Altındaki dinç yağız aygırı at şaha kalkıyor, çifteler savuruyor, Macarları, hatta yeniçerileri yere seriyordu.
Piyer Perene:
- MalkoçoğluL diye haykırdı. Şeytanın boynuzları bu Verböçi olacak dinsizin bağırsaklarını delsin! Zindanları bir Türkü tutamayacak kadar çürükmüş.
Malkoçoğlu, her şey bitmek üzere iken yetişmişti. Kimse otuz Macar beyinin ettiği yemini bilmediğinden, o olmasa belki de dilekleri olacaktı.
Kasım Bey'in açtığı boşluğu, durumun önemini sezen yeniçeriler hemen doldurdular. Macarların artık çevredeki şaşkınlıktan yararlanıp padişaha yaklaşmaları akla gelemezdi.
Malkoçoğlu atından yere sıçradı. Padişahın ayaklarına kapandı.
VERBÖÇİ'NIN ZİNDANLARI
MALKOÇOĞLU'nun kapatıldığı zindanlardan nasıl kurtulduğunu anlayabilmek için biraz geriye gideceğiz.
Mohaç meydan savaşının sonunu, bu kazancı doğuran nedenleri ancak böylece kavrayabileceğiz.
Malkoçoğlu kapatıldığı zindanlardan, Kral Lahoş ve beylerinin savaş meydanına gittiklerini duymuştu. İlk şaşkınlık anları geçip de kendine gelince, yerinden fırladı. Kapıyı, duvarları yokladı. Omuzladı, tekmeledi, yumrukladı... Yararlanacak, yıkılacak bir sıçan deliği bile bulamadı.
Buradan kaçması çok zordu. Görevini unutarak bir Macar kızının güzel gözlerinin hatın için Türk ordusunun bozguna uğramasına göz yummuştu. Macarların, memleketin bütün girinti ve çıkıntısını bilen dinç ve güçlü ordulanyla, aylardan beri uzak yollardan yürüyüp gelmiş, bu yerlerin yabancısı yorgun Türk ordusunu yeneceklerini düşündü.
Duvarları, kapıları yoklamaktan yorulup da tekrar ıslak taşların üzerine oturunca Malkoçoğlu, yaptığı işin kötülüğünü düşündü. Türk ordusunun düşeceği korkunç uçurum gözlerinde canlandı.
Hele Mareşalin, otuz zorlu Macar beyi ile Sultan Süleyman'ı, öldürmeye yemin etmiş olması ve belki de bu yeminlerini başarabilecekleri düşüncesi onu bir çılgına döndürmüştü.

Oturamadı, ayağa kalktı.
Zindanın içinde, kafeste bir arslan gibi bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı.
Bu bir cehennem azabını andıran dakikaların ne kadar sürdüğünü kestiremiyordu.
En sonunda zindanın kapısı gıcırdadı; ağır ağır açıldı. Arkasından kukuletalı mantosunu geçirmiş bir kadın göründü.
Bu kadın, yüzünü göstermiyordu. Malkoçoğlu onun Mariya olabileceğini düşündü.
Kapıya doğru koştu. Bir şeyler söyleyecekti.
Ancak Mariya eliyle ona susmasını emretti, bileğinden tuttu, dar ve karanlık koridorlarda sürüklemeye başladı.
Gökten inmiş bir meleği andıran bu güzel kızın ılık elinde Malkoçoğlu karanlık koridorlardan geçti. Mariya ufak bir kapı açtı. Başıboş gidebileceği uçsuz bucaksız Macaristan ovalarını gösterdi.

Atı Baykuş, kapının önünde duruyordu. Sahibini görünce tatlı tatlı kişnedi' Malkoçoğlu geniş bir nefes aldı. Sabah oluyordu. Genç akıncı iç sıkıntısından saatlerin nasıl geçtiğini anlamamıştı.
Kral Lahoş'un Mohaç'a doğru yola çıkışından beri tam on altı saat geçmişti. Belki de artık savaşa girilmişti. Belki de bitmek üzere idi.
Mariya ona atını ve atının eğerinde asılı duran kılıcını gösterdi. Boynundan aldığı muskasını uzattı. Ağır, pek güç işitilebilecek bir sesle:
- Buyurun, gidebilirsiniz, gidiniz!., dedi.
Malkoçoğlu ona yaklaştı. Elini tuttu. Eski erkek duruşunu bırakmamıştı. Fakat sesinde artık eski güç de kalmamıştı.
- Kimi prensesler artık kendilerini serserilerin sevdiğini istemiyorlar mı? dedi.

Mariya sustu. Gözlerini yumdu. Onun küçük ve sıcak elini elinin içinde tutan Malkoçoğlu Kasım Bey, yaralı bir kuş gibi titrediğini duyuyordu. Fakat aralarındaki aşkın da başlamadan bitmiş olduğunu anladı.
- Konuşmak istemiyor musunuz?..
- Artık böyle bir şey konuşamayız. Karşılaştığımız günü unutun.
- Bense yalnız bunu konuşmak isteyecektim.
- Boş kuruntu!.. Her şey bitti. Buyurun gidin.
- Ama neden?
- Çünkü birbirine her zaman düşman olan, belki şu dakikada bile birbirinin kanını emen ayrı iki milletin çocuklarıyız.
Malkoçoğlu:
- Hayır, dedi. İnsan olarak iki kişiyiz. Birbirlerine düşman olan Macar milleti ile Türk milleti değil, başlarındaki beyler.
Mariya'nın sesi gittikçe sönüyordu:
- İnsanlar görmeden ve görüşmeden de birbirlerini sevebilirler; dedi: Sevmek için bir isim ve bir yankı yeter. Çok rica ederim gidiniz ve beni kendi acılarımla baş başa bırakınız... Düşününüz ki sizi kurtarmakla memleketime, babama karşı ağır bir suç işlemiş bulunuyorum. Benden daha çoğunu bekleyemezsiniz. Akşamdan beri sesini dinlememek için kalbimi kaç kere parçalamak istedim. Fakat öyle sanıyorum ki savaş şimdi bitmiştir. Emin olunuz, sizi yalnız bunun için bırakıyorum. Bile bile yok edici, üzücü bir kalp oyununa giriştiniz. Düşünmediniz ki karşınızdaki sizin bir düşman olduğunuzu bilmiyordu. Bu korkunç oyunda büsbütün kalpsiz de kalabilirdi. Bu işde beni alet olarak kullanmayacak kadar erkek olamadınız. Buyurun gidin....
Mariya'nın gözlerinden iki damla yaş koptu; sabahın ilk ışıklarıyla parlayan yüzünde iki inci tanesi gibi kayarak yuvarlandı. Malkoçoğlu hayatında hiçbir gün bu kadar üzüldüğünü bilmiyordu. Mariya'nın ellerini elleri arasında sıktı:

- Mariya! dedi, gönlüm ne kadar isterdi ki sen Kanije sokaklarında gezen kimsesiz bir kız, ben de Mareşalden tokat yiyen başıboş bir serseri olabilelim. Sevişmek için bize bu kadarı yetecekti. Ve ben seni böyle tanıdığım için sevmiştim. Akıncılar beyinin Prens Verbö-çi'nin kızını sevemeyeceğimi söylüyorsan, gel atımın üzerine, seni bizi kimsenin tanımayacağı ülkelere götüreyim. Orada sen kimsesiz bir kız ol, ben de adsız bir serseri, bu acıyı böylece yok edelim.
- Bu, erişilmesi çok güç bir istek Malkoçoğlu! Gidiniz ve beni bırakınız. Eğer kalplerimizi susturamazsak bu tanımayacağımız ülkeyi sonra düşünürüz. Rica ederim, şimdi gidiniz!..

Malkoçoğlu son bir kere daha Mariya'nın elini sıktı. Akıncılar beyinin alaycı hayat felsefesi iflâs etmiş, hayata bir kalp akçe kadar paha biçmeyen bu serseri akıncının gözleri yaşarmıştı. Fakat bir kadın kadar aşk yolcusu olamıyordu. Aklı oynaşta değil, Mo-haç'ta başlayan uğraştaydı.
Belki de hayatında ilk defa ağlayacaktı. Ancak, kendisini tuttu. Sesi titreyerek:
- Gidiyorum ve geleceğim Mariya!.. dedi. Seni her dakika düşüneceğime inan! Yalnız bana söz ver, bir gün benimle gelecek misin? Yaşamak kelimesinde benim için yalnız sen varsın.
- Belki... Bunu zaman gösterir, şimdi git!.. Benim yüzümden girdiğin bu zindanda seni bırakamadığım için Allah beni affetsin!
- Allahaısmarladık, pek yakında geleceğim!..
Cins atı, sahibini üzerinde görünce bir kere şahlandı. Mohaç ovasına doğru bir ok gibi atıldı. Yeşil dağların eteklerinde kayboldu gitti.
Mariya yalnız kalmıştı. Ağır ağır yürüdü. Kiliseye gidip dua etmek, kalbini bir yabancıya kaptırdığı için kendisini Allah'a affettirmek istiyordu.
Fakat bunu bile yapamayacağını anladı. Bulunduğu yere çöktü. Ellerini kavuşturdu:
- Beni affet YarabbiL Şeytanın ruhumu kapladığını seziyorum... Beni bu umutsuz aşktan kurtar. Beni affet, beni kurtar... diye ağladı.
BEN Ki SÜLEYMAN'IM...
VERBÖÇİ'nin şatosundan çıkar çıkmaz, Malkoçoğlu atını Mohaç ovasına doğru sürmüştü. Kalbini dolduran ve keder mi, yoksa sevinç mi olduğunu bilmediği, şeklini de anlayamadığı bu düşüncelerden ancak kavga ederek kurtulabileceğini biliyordu. Mariya... Bütün Macaristan'ın en güzel ve en soylu kızı onu seviyordu. Onu zindandan kurtarmıştı. Buna seviniyordu, fakat Mariya'nın başka bir milletten olduğunu, dinine bağlılığını, kendisini unutmak istediğini düşündükçe çıldıracak gibi oluyordu. Allah'ın onlara sormadan alınlarına yazdığı bu yazıyı nasıl bozabilirdi? Biri Müslüman, biri Hristiyan... Biri Türktü, biri Macar.
Baykuş'u öyle mahmuzluyordu ki zavallı hayvanın karnı delik deşik olmuştu. Sahibinin şimdiye kadar kendisine bu kadar kıyasıya vurduğunu görmeye alışık olmayan Baykuş, önemli bir iş olduğunu anlamış, ağzından, burnundan köpükler saçıldığı halde sanki uçuyordu.
Bu yıldırım gibi hız Malkoçoğlu'nu tam zamanında savaş alanına yetiştirmişti. Önüne ardına oklar savurarak padişahın çadırına doğru atıldı. Her bir ok, padişaha en yakın bir düşmanı deliyor, yere yıkıyordu. Mareşal ve arkadaşları gerçekten padişaha yaklaşıyorlardı. Eğer Baykuş bu hızla onu Mohaç'a yetiştirmemiş olsaydı Mohaç meydan savaşını Macarlar kazanmış olacaklardı.

Macarları dağıttıktan sonra yere atladı. Padişaha doğru koştu. Ayaklarına kapandı. Süleyman, kurtarıcısını tanımıştı:
- Sen beni bir kere daha kurtarmıştın. Ve o zaman adını gizlemiştin!., dedi.
Malkoçoğlu güldü:
- Armağan etmiş olduğunuz at beni tam sırasında uğraş meydanına yetiştirdi Padişahım! dedi, keramet bende değil, atınızda.
Süleyman döndü, yağız ata baktı, tanıdı:
- Çok yorulmuş...
Kanunî Sultan Süleyman, adam değerini bilir, herkesin başarısını karşılamak isterdi. Malkoçoğlu'na:
- Adını bu sefer söyleyeceksin!., diye buyurdu. Malkoçoğlu saygı ile eğildi, etek öptü.

- Ferman padişahımızındır. İsmim Kasım'dır. Malkoçoğulla-rı'ndanım... Hudut akıncıları beyiyim!..
Padişahın koşup çevresini sarmış olan beylerin yüzü güldü, Bali Bey:
- Biz de seni beklerdik Malkoçoğlu!.. diye haykırdı. Padişah, uğraş meydanını gösterdi:
- Geç kaldın, uğraşa girmiş bulunuyoruz. Şimdi tedbirin nedir? Ne yapalım? dedi.
Malkoçoğlu:
- Padişahım, yapacak bir şey yok. Düşman gelmiş çatmış. Dövüşüp kazanmak gerek... Onların plânı bizi bataklığa sürmek... Bali Bey atlarıyla Mohaç'a çıkan vadiyi tutsun. Macarların arkası çevrilmiş olur. Biz gerileyelim. Yeniçerileri topların önüne getirelim. Askerlerimiz açılsın. Macarlar top tanelerine dayanamazlar. Dağılırlar. Gerilerini Bali Bey tuttuğu için bataklığa dönerler, kaçarken de içine saplanırlar. İnşallah bu uğraşın kazancı bizde kalır.

Malkoçoğlu, bu sözleri söyler söylemez ruhsat aldı. Atına sıçradı, ovaya atıldı. Kasım Bey'in söyledikleri akla yakındı. Padişah buyurdu. Bali Bey dört bin atlı ile vadiyi tutmak üzere fırladı. Geriden çevirmeye geçti. Öte yandan yeniçeriler de emir almış, toplara doğru geriliyorlardı. Fakat tam ateş menziline girdikleri zaman arkalarında gizledikleri topların önünden yelpaze gibi açılıverdiler. Yüzlerce top birbiri ardı sıra cehennem gibi ateş kesilmiş güllelerini zaferi kazandıklarını sanan Macarların üstüne kustu. Toplar hep birbirine zincirle bağlanmış, sahra boyunca uzanmıştı.
Bütün ordunun tam alnına rastlayan bu ateşten çember işlemeye başladığı dakikadan sonra Macarlar birbirlerine girdiler. Atları sesini ve ateşini ilk defa gördükleri bu korkunç cehennem ağızlarından ürküp şahlanarak kaçtılar.
Tam bu sırada Bali Bey'in atlıları" da arkadan saldırdıklarından neye uğradığını anlamayan Macar ordusu korkunç bir yenilgiye uğradı. Türkleri düşürmek istedikleri bataklığa kendileri saplanmaya başladılar. Malkoçoğlu meydanın içinde Piyer Perene'yi arıyordu. Kanije önünde onun kendisine vurduğu kamçıyı nasıl geri çevireceğini göstermek istiyordu.
Fakat alın yazısı karşısına Kral Lahoş'u çıkardı. Kral şaşkın şaşkın kaçacak yer arıyordu.
Malkoçoğlu atını krala doğru sürdü ve haykırdı:
- Majeste!.. Savaşınız kutlu olsun!.. Kral Lahoş atını geri döndürdü:
- Malkoçoğlu!.. Ah ifrit. Bütün bu vadilerin tutulması, Türklerin bakatlığa düşmemek için yalancı geri çekilişleri hep senin işindir. Seni orada cellâtlara verip diri diri parçalatacaktım. Fakat, dur şimdi bu işi kendi elimle yapayım, diye haykırdı.
Kasım Bey'in üzerine atını sürdü. İki kavgacının at üzerinde yaptıkları bu sinirli dövüş, kralı bataklığın kenarına kadar getirmişti.
Atının ayağı çamurlara gömülüyor, istediği gibi oynayamıyor-du. Bu durumda Malkoçoğlu gibi bir kavga kurduna karşı koya-

mazdı. Kasım Bey'in mızrağı kralın gırtlağına saplandı. Atının üstünden yuvarlandı. Kasım Bey de arkasından yere sıçramıştı. Kralı çekip bataklıktan çıkarmak istiyordu. Fakat kral onun eline geçmemek için geri çekildi.
Kralın başı bile bataklığa gömülmüştü. Sağ eli biraz daha havada sallandı. Sonra yavaş yavaş o da kayboldu.
Mohaç meydan savaşı kazanılmıştı. Kral Lahoş ölmüştü.

Macarlar, artık tekrar bir ordu toplayıp Türklere karşı koyamazlardı.
Sultan Süleyman ve vezirleri, kralın sarayında yatıyorlar, ziyafetler veriyorlardı.
Malkoçoğlu'nun padişah tarafından gördüğü iltifat Serasker İbrahim Paşa'nın hiç de hoşuna gitmiyordu. Padişah:
- İbrahim, ne dersin?.. Bu genç akıncıyı İstanbul'a götürelim. Çok akıllı ve cesur bir kimsedir. İleride devlete lâzım olur dedikçe:
- Devletlûm, siz daha iyi bilirsiniz. Fakat bu akıncılar, tahsil, terbiye görmemiş kimselerdir. Sınırlarda yıllarca dolaştıklarından elbette serhat cenkçiliğini, yağmacılığı iyi bilirler. Fakat ordu idare etmeyi, siyaset, saray âdabını bilmezler.
Diye cevap veriyordu.
Padişah bir sabah Malkoçoğlu'nu çağırdı. İbrahim Paşa'nın tesiri altında olmakla beraber hayatını kurtaran bu adamın minneti altında kalmak da istemiyordu.
- Kasım Bey!., dedi, senden çok memnunum. Cesaretin ve bilgin takdir-i şahanemizi muciptir. Seni İstanbul'a götüreceğim.
Malkoçoğlu Kasım Bey kederli ve düşünceliydi; aklında, kalbinde Mariya'dan başka bir şey yoktu. İstanbul'a gitmek, Macaristan'dan, böylece Mariya'dan da ayrılmaktı.
- Padişahım dedi, ruhsat verirseniz kulunuz burada kalayım. Her ne kadar Macar kralını ortadan kaldırdınız, sarayında yattınız; fakat tacına sahip bulunmuyorsunuz. Haber aldım, aslen Nuşire-van Sah'a ait olan bu taç, kralın adamlarından Peter Perene na-

mında bir kâfir tarafından kaçırılmış. Bu adam benim can düşma-nımdır; kendisini ele geçirerek tacı zat-ı şahaneniz katına sunmak dilerim. Destur verirseniz kalayım.
Malkoçoğlu bilmeyerek Sultan Süleyman'ın isteğini yerine getirmiş oluyordu.
Padişah:
- Arzuyu şahanemiz seni memnun eylemekti. Mademki burada kalmak istiyorsun, kal!.. Bütün hudut beylerimi ve kalelerimi emrine veriyorum.
Dedi ve sonra nişancı Solakzade Celâl Bey'e döndü:
- Celâl, divitini çıkar da bir berat yaz!.. Dedi.
Celâl Bey diz çöktü; kâğıdı düzelttk Kamışını çıtlattı. Her seferinde Celâl Bey bir müsvedde yapar, padişaha gösterir, padişah dilerse kabul eder; sonra onu temize çekerdi. Fakat bu sefer Kanunî kendi dilediği gibi yazdırmak istiyordu1.
Padişah söyledi. Celâl Bey yazdı.
"Ben ki İklim-i Rum padişahı, İstanbul, Belgrat, Filibe ve Mısır hakanı Süleyman bin Selim bin Bayezit'im. Büyürdüm ki bundan sonra sınır beylerim, kapı kullarım, kalelerim başbuğları, küçük ve büyük bütün kara ve deniz askerlerim bu beratımı taşıyan Malkoçoğlu Kasım Bey'e itaat ederler; dilediği zaman, dilediği kale ve arazimde istediği gibi hareket etmesine müsaade ederler.
"Buyruklarımdan dışarı çıkmayanlar, böyle bileler ve alâmet-i şerifime itaat kılalar."
1 Aynen böyle olmuştur. Solakzade'nin kendi tarihinden naklen.
KRALİÇE MARI LUI
KANUNÎ Süleyman'ın verdiği devlet ve nimeti tepen Mal-koçoğlu, atına atlayarak Macaristan İmparatorluğuna doğru vurmuş gitmişti. O gün Macaristan'ın Zigetvar şehrine giden bir yoldaki hanın çardağı altına oturmuş, atını da kırlara salmıştı. Günlerden beri serseri gibi şehir şehir dolaşıyordu.
Peter Perene'yi arayıp aramadığını o da pek bilmiyordu. Macaristan Krallığının tacını aramak, Sultan Süleyman'dan izin almak için bir bahaneden ibaretti. Yoksa

bu işe pek de gönüllü değildi. Koynundaki emirname ile her yere girip çıkacaktı. Sevdiği Mariya'nın babası Verböçi'yi bulacak, ona yardım edecekti.
Hayalinden padişaha yalvarıp, Macaristan tacını Verböçi'ye verdirmek bile geçiyordu.
- "Öyle ya; diyordu, bizim ucu bucağı belirsiz ülkelerimiz var. Macaristan'ı Verböçi'ye sadaka etmekle padişahımızın nesi eksilir?"
Tatlı hülyalara dalmış gitmişti ki, dışarıda bir araba gürültüsü oldu. Hanın kapısında telâşlı telâşlı birkaç kişi gözüktü. Kasım Bey handa kimsenin bulunmadığını sanıyordu.
Arabanın birdenbire çıkması, hanın içindeki telâş, oldukça esrarlı bir olayla karşılaşacağını ona anlatıyordu.

Bulunduğu yere büsbütün sindi. Hanın kapısında en önce iki uşak göründü. Korkak bakışlarıyla dört yanı süzdüler. Kimseyi göremeyince tekrar içeri girdiler. Bu sefer beş kişi olarak çıktılar. İkisi önde gidiyor, ikisi de bir üçüncü kimseyi sanki zorla sürüklüyordu.
Uşaklar baştan aşağıya kadar silâhlı idiler. Bu inatçı adamı dört uşak güç belâ arabanın önüne kadar getirmişlerdi.
Fakat bir türlü içine bindiremiyorlardı. Adam, Türkçe olarak:
- Beni rahatsız etmeyin. Ben bir şey istemem!
Diye söyleniyordu, fakat her nedense yüksek sesle bağıramı-yordu. Tam bu sırada hanın önünde bir kadın gözüktü. Bu kadın çok güzel, bakışlarında keskin kıvılcımlar parlayan bir dilberdi. Bu kadın sanki bir kadın değildi. Bir sultan gibi dik başlı, bir kaplan gibi ürkütücü bakışlı idi. Nitekim sert bir sesle Almanca:
- Ne oluyor?!..
Diye haykırdı. Uşaklar saygı ile eğildiler.
- Efendimiz, arabaya binmek istemiyor!.
Kadın, hırçın ve sinirli adımlarla arabaya doğru yürüdü.
- Niçin karşı koyuyorsunuz?
Diye haykırdı. Bu soruyu Fransızca sormuştu. Biraz önce Türkçe konuşan adam bu sefer Fransızca:
- Çünkü istemiyorum!..
- İsteyeceksiniz. Aksi olursa sizi teslim edeceğim. Düşününüz ki... Bilinmedik adam, hemen yalvarır gibi bir durum aldı.
- Rica ederim, bunu yapmayınız!., dedi, beni rahat bırakınız.
- Sizi bırakırsam sefil olacaksınız!.. Halbuki ben sizi lâyık olduğunuz yere çıkarmak istiyorum.
- Ben hiçbir yere çıkmak istemiyorum. Ben her hakkımdan vaz geçtim. Ben hiçbir şey istemiyorum. Korkuyorum. Cellâdın kanlı kütüğü üzerine bir daha kafamı koymak istemiyorum. Korkuyorum.

Kadın, etrafına bakındı:
- Sus budala!., dedi, bu sözlerinle kendini de ele vereceksin. Fakat ben senin korkaklığın uğruna kendi ülkülerimden vaz geçemem, seni elime geçirinceye kadar neler çektim... Kocamı öldüren Süleyman'ı yere sereceğim ve seni onun yerine geçireceğim.
Adam, boğuluyormuş gibi kıpkırmızı kesildi.
- Susunuz Haşmetmeap... Rica ederim, susunuz? Diye haykırdı.
Malkoçoğlu, bulunduğu yerde kabına sığmıyordu. Kadını artık tanımıştı.

Bu kadın Mahoç meydan savaşında öldürülen Kral Lui'nin karısı ve Avusturya Kralı Ferdinand'ın kız kardeşi Mari Lui Habs-burg idi.
Fakat bu adam kimdi?
Dört uşakla baş edemeyen, bir kadından korkan bu adam kimdi?.. Öyle bir adam ki kraliçe, bu korkak adamı Süleyman'ın yerine geçireceğini söylüyordu. Acaba kraliçe, Macar tahtını kaybettikten sonra aklını da mı kaybetmişti?
Kraliçe Mari, Fransızca olarak devam etti:
- Korkma!.. Uşaklarım Fransızca bilmediği gibi civarda da kimseler yok... Serbestçe konuşabiliriz... İşte sana son teklifim, artık ikide birde böyle aksilik çıkarmandan bıktım, usandım. Ya her şeyinle bana uyarsın, yahut senin kim olduğunu söyleyerek Süleyman'a satarım. Seni Süleyman bir Macar Krallığına değişecek kadar akıllıdır.
Adam inliyormuş gibi mırıldandı:
- Rica ederim!..
- Sus!.. Dinle; sana iki teklif; ya Macar kralı veya Osmanlı imparatoru olursun, yahut Süleyman'a Macar Krallığı namına teslim edilirsin. Benim için gaye kaybettiğim Macar tahtını tekrar ele geçirmektir. Sen de pek güzel bilirsin ki Süleyman, Rodos'ta idam

ettirildiğini sandığı adamı tekrar ele geçirmek için bir krallık ihsan etmeyi bir dakika bile düşünmeyecektir.
Bilinmedik adam, kadının üzerine atıldı. Gözleri yuvasından uğramıştı.
- Sus!.. Susunuz Haşmetmeap!.. Rica ederim, susunuz.
Diye haykırdı. Fakat iş işten geçmiş, Malkoçoğlu adamı tanımıştı. Hayret ve dehşetle yerinden fırladı.
- Bu adam!.. Fakat hayret...
Dedi. Bu adam şehzade Cem'in oğludur. Padişahın Rodos'ta idamını emrettiği ve Sen Jan şövalyelerinin yanında yakalattığı adam Şehzade Cem'in oğludur. Ve Osmanlı imparatorluğunun üzerindeki hakkı Sultan Süleyman'dan fazladır.
Vay yezit karı... Nasıl da ele geçirmiş?..
Malkoçoğlu, duyduğu sözlerin şaşkınlığından henüz kurtulamamıştı ki Şehzade Cem'in oğlu, Kraliçe Mari'nin karşısında bitkin bir halde boynunu büktü:
- Kabul ediyorum, peki... dedi. Kraliçenin gözleri parladı.
- Emin olunuz, bu sizin için daha iyi olacaktır; fakat yine söylüyorum; bu diretmeniz artık son olsun, bu meseleyi bir daha tartışmayalım... Çünkü artık dayanamayacağım. Emirlerime kayıtsız şartsız boyun eğecek misiniz?..
-Evet!..
Kraliçe, arabayı gösterdi:
- O halde bininiz! Ve düşününüz ki bu meseleyi ne kadar fazla konuşursak sizin için o kadar kötü olacaktır.
Bilinmedik adam, arabaya bindi. Kraliçe de yanına oturacaktı. Fakat alaycı bir ses onları olduğu yerde durdurdu.
- Haşmetmeap!.. Müsaadenizle bu işe de el koyabilir miyim?
Kraliçe, hemen geri döndü. Uşakları bu sözleri söyleyen adamın çevresini sardılar. Bu adam Malkoçoğlu'ydu. Kraliçe onu tanı-

mıyordu. Karşısında genç ve tek başına duran bir adam görünce geniş bir nefes aldı. Güzel ve ince kaşları hafifçe çatıldı:
- Ne istiyorsunuz?

Diye sordu. Malkoçoğlu, gayet tabiî bir davranışla Şehzade Cem'in oğlunu gösterdi:
- Bu efendiyi!..
Kraliçenin rengi bir anda bembeyaz kesilmiş, Cem'in oğlu ise olduğu yerde buz gibi donup kalmıştı. Kraliçe yan gözle uşaklarına baktı. Bunlar ölen kralın hassa alayından seçilmiş güçlü kuvvetli dört askerdi ki yalnız bir tanesi bile bu gençle başa çıkabilirdi. Bunun için, ortada korkulacak bir sorun yoktu. Kraliçe:
- Benim kim olduğumu biliyor musunuz?
Diye cesaretle sordu. Malkoçoğlu, saygı ile eğildi. Zaten şapkasını elinde tutuyordu.
- Tanımış olmasaydım size karşı başka türlü hareket etmem gerekirdi, Kraliçem, dedi.
- O halde mademki tanıdınız, kraliçenize karşı hürmette kusur ettiğinizin farkında değil misiniz?
- Benim için bir kraliçe ile bir hancı kızı aynı derecede hürmete lâyıktırlar... Kadın olduğunuz için hürmet ediyorum.
Kraliçe, öfkesinden mosmor kesildi. Malkoçoğlu devam etti:
- Görüyorsunuz ki, hürmette kusur etmiyorum. Krallık sorununa gelince, aldanıyorsunuz. Çünkü bu toprakların sahibi artık siz değilsiniz.
Kraliçe, boğulacakmış gibi bağırdı:
- Nasıl?.. Nasıl?.. Bir daha söyleyin bakayım!..
- Bu toprakların size ait olmadığını söyledim.
- Ya kime aitmiş?.. -Bana!..
Kraliçe, karşısında bir deli bulunduğunu sanarak bir dereceye kadar rahatladı:

- Tuhaf dedi, Macaristan Krallığı hangi münasebetsiz düşünce ve felâketle sizin oldu?
- Çünkü artık Macaristan Krallığı yoktur.
- Sebep?..
- İmparator Kanunî Sultan Süleyman, Macar kralını Mohaç meydan savaşında alt etti. Ve kral, savaş meydanında öldü. Sarayında ölmediği için krallığın mirasçısı, onu savaş meydanında öldüren ve sarayında yatan Kanunî Süleyman'dır.
Kraliçenin öfkesinden bütün kanı tepesine hücum etmişti. Kendisini tutamadı:
- Bu söylediğin sersemce sözlerin doğruluğuna inanmış olsak bile, İmparator Süleyman sen misin ki bu toprakların kendine ait olduğunu söylüyorsun?..
- Benim Sultan Süleyman olmadığımı tabiî takdir buyurursunuz. Ben Sultan Süleyman'ın hudutlarda ve hudutlardan daha ilerideki arazisinde istediği gibi hareket etmekle serbest bir vekiliyim!..
- Süleyman kendisine bir Macar'ı mı vekil etti?
- Affedersiniz, kendimi tanıtmayı unuttum. Bendeniz tebdil gezen, Türk akıncıları beyi Malkoçoğlu Kasım'ım!
Gökyüzü yarılıp da yere bir yıldırım düşmüş olsaydı, kraliçe ancak bu kadar hayret ve şaşkınlık içine düşebilirdi. Karşısındaki adamın ilk sözlerinden deli olduğunu sanmıştı. Fakat şimdi kim olduğunu öğrenince iş değişiyordu. Bu adam cesareti, kuvveti, ustalığıyla bütün Orta Avrupa'ya ad salmış bir akıncıydı. Kraliçe için yapılacak şey, akıncıyı hemen orada adamlarına öldürtmekti. Vakit kazanmak ve akıncının orada ne aradığını öğrenmek maksadıyla sordu:
- Peki Malkoç Bey!.. Tanıştığımıza memnun oldum. Öteden beri övgünüzü duyardım. Fakat her halde beni takip etmek üzere şu hana gelmiş olsanız gerektir.
Malkoçoğlu, alaycı bir tavırla sağ elini havada salladı:

- Evet, inandınız bana... Sizin gibi güzelliği dillere destan olan bir kraliçeye tesadüf arzusuyla buralarda dolaşıyordum. Çok şükür ki, maksadıma ulaştım.
Her güzel kadın gibi, kraliçe de güzelliğinden konuşulmasından hoşlanırdı.
Hem bu yakışıklı ve cesur Türk beyi, biraz hoşuna da gitmeye başladı. Onu güzelliği ve servetiyle büyüleyip kendisine bağlarsa bütün düşmanlarına karşı büyük bir kuvvet kazanmış olacaktı.
Şen bir durum takınarak güldü:
- Mademki beni görmek istiyordunuz; gördünüz, muradınıza erdiniz, o halde mesele kalmadı, müsaadenizle gidelim! dedi.
Malkoçoğlu kraliçenin hilesini anladığı için iki ayağı tetikte duruyordu. Gözleri yuvalarında fıldır fıldır dönerek:
- Sizi görmekle duyduğum mutluluğun derecesini tayin edemem Haşmetmeap, dedi... yalnız evvelce arz etmiştim, galiba unuttunuz. Yanınızda götürmek istediğiniz sayın kişiyi istiyorum. Yoksa size müsaade vermek benim haddim değildir.
Kraliçe düşündü: Malkoçoğlu acaba ne dereceye kadar kendi işlerini biliyordu? Bunu anlayabilse... Bu maksatla hiç telâşlanmadan sordu:
- İyi ama, o efendi bana aittir.
- Bilâkis Haşmetmeap!.. Bendeniz ne size, ne de bana ait olduğunu sanıyorum. O kendi kendinin malıdır.
- Beni, istediğim kimseyi kendime çekmekten kimse alıkoyamaz.
- Affınızı dileyerek arzedeyim. Biz, bize ait olanları kendinize çekerek bizi yere vurmanıza, çok üzülerek bildiriyorm, müsaade edemeyeceğiz.
- Demek ki her şeyi biliyorsunuz?
- Hatta biraz fazlasıyla.
- Evet!.. Aslında çok fazla bildiğinizi ben de anlamıştım.
Kraliçe, bu cümleyi söyledikten sonra, gayet sakin bir halde gözlerini adamlarına çevirerek Malkoçoğlu'nu yakalamalarını emretti.

Fakat kurnaz akıncı, kraliçeyi hep göz altında bulundurduğundan, bu göz emrini her an beklemekte idi.
Eğildi. Bir şimşek hızıyla doğruldu..Onun bu manevrasını beklemeyen cenkçiler, derhal ileri atılmış bulunduklarından Malkoçoğ-lu'nun önünde yüzükoyun yere kapanıverdiler.
Fakat Kasım Bey, ilk iki cenkçiyi demir pençeleriyle enselerinden yakaladı. Kafalarını birbirine öyle müthiş bir surette çarptı ki, kraliçe tüyler ürpertici bir çatırtının kulaklarında çınladığını duydu. Kuvvetleriyle bir arslanı zaptedebileceklerini sandığı hassa savaşçıları sersem bir halde yere yıkıldılar.
Öbür ikisi de daha kendilerini bile toplayamamışlardı ki Malkoçoğlu, kılıcını sıyırıp ileri doğru uzattı.
- Haşmetmeap, çabuk adamlarınıza emir veriniz, sizi götür-sünler. Yoksa Allah'ın ulu adına ant içerim ki Viyana'ya tek başınıza dönmeye mecbur kalacaksınız!
Kraliçe de zaten bu acı hakikati artık anlamıştı. Karşısındaki adamın öyle dört, beş savaşçıya yakalanır cinsten olmadığını görüyordu. Dört yana çabuk bir göz attı. Hanın kapısından bu manzarayı şaşkınlık ve korkuyla seyreden iki şişman ahçı yamağından başka ortada kimseler yoktu.
Malkoçoğlu, sözlerini tekrarladı:

- Boş yere vakit kaybediyoruz Haşmetmeap!.. Adamlarınızı toplayınız... Bizim olanları bize bırakıp gidiniz.
Kraliçe, karşı koymanın manasız olacağını anlamıştı. Bu adam tek başına, kendisinden ve adamlarından kuvvetliydi. Arabaya döndü; Şehzade Cem'in oğluna:
- İniniz!..
Dedi. Zavallı şehzadenin benzi korkudan limon gibi sararmıştı.
- Fakat beni... Ben bir...
Diye kekeledi. Malkoçoğlu ona döndü:

- İniniz ve korkmayınız!.. Yurttaşlarınız düşmanlarınızdan daha çok sizi severler ve korurlar... Sırrınızın hiç kimse tarafından duyulmayacağından emin olunuz!..
Kraliçe donuk bir sesle emretti:
- İniniz!..
Şehzade Cem'in oğlu yere indi. Kraliçe sersemlikten henüz ayılmakta olan adamlarını arabaya bindirdi, kendi de içine kuruldu. Araba hareket ederken başını uzattı:
- Kasım Bey... dedi, aynı yol üzerinde yürüyen iki yolcuyuz! İkinci bir defa karşılaşmaktan Allah sizi korusun. Çünkü hakkınızda pek iyi niyetler beslemiyorum.
Malkoçoğlu saygı ile yerlere kadar eğildi:
- Sizin kullarınız hakkında iyi veya kötü, herhangi bir niyet beslemeniz bile bendeniz için büyük bir şereftir. Bu hoş tesadüfümüzün hatırasını ölünceye kadar taşıyacağımdan emin olabilirsiniz! dedi.
Bu alaycı sözlere kraliçe cevap vermedi. Zaten araba yürümüştü. Eğer yanında olsaydı, Malkoçoğlu, kraliçenin dişleri arasından:
- "Hilekâr köpek!.. Fakat asil bir Macar olsaydı Macaristan Krallığını kurtaracak biricik adamdı!" diye mırıldandığını duyacaktı. Kraliçenin arabası uzaklaşırken Malkoçoğlu kılıcını kınına soktu, Cem'in oğluna döndü:
- Bu iş de bitti; dedi, çok büyük bir tehlikeden kurtuldunuz. Artık bu konuya dönmeyelim. Geçmişi unutalım, size yeni bir isim bulalım...
Cem'in oğlu, Kasım Bey'in ellerine sarıldı:
- Çok mert ve cesur bir kahramansınız! Hayatımı size borçluyum!..
Kasım Bey, artık kaybolmak üzere olan arabayı işaretle:
- Eğer onun elinde olsaydınız belki bütün Osmanlı ülkesi sizinle birlikte mahvolacaktı! dedi.

Öteki, derin derin içini çekti:
- Bununla beraber, çok güzel ve gönül alan bir kadındı!.. Mahvolmaya değer, dedi.
Malkoçoğlu Kasım Bey bir kepçe, Macaristan bir kazan oldu, yine Perene'yi ele geçiremedi. Macaristan tacını kaçıran Peter, sanki yer yarılmış içine girmişti.
Yanındaki yeni arkadaşıyla beraber Malkoçoğlu, Peter Varadin'den, Egri'den, Sen Gotar'dan, Eseg'e kadar gezmedik yer bırakmamıştı. Bu uzun yolculukta Cem'in oğlunun ismi Şah İsmail konmuştu. Cem'in oğlu bu ismi beğenmemişti:
- Ben şahlık, padişahlık istemem, bu isim tehlikeli... Demişse de Malkoçoğlu:
- Hiç kimsenin aklına Şah İsmail adı altında sizin gizlendiğiniz gelmez, bu ismi kendine soylu kişilik süsü vermek isteyen serseriler kullanır. Bundan iyi ve tehlikesiz isim olmaz, demişti.
Fakat yeni Şah İsmail pek kibardı. Hakikî bir şah gibi hareket ediyor; her hareketinde büyük bir nezaket, incelik, soydanlık eseri görünüyordu.

Malkoçoğlu'nun bütün gayretlerine rağmen bir akıncıya benzeyememişti. Bununla beraber silâh kullanmakta, at koşturmakta değme cilasunlara pes dedirtecek kadar hünerli idi. Hakikî hüviyetini unuttuğu zamanlar bir arslan kesilir, kim olduğunu hatırladıkça titreye titreye kadın gibi ağlardı.
Rodos'ta cellâdın kütüğünden başını kurtarmış olmakla beraber bütün soğukkanlılığını, sinirlerini sanki orada kanlı kütüğün üstünde bırakmıştı.
Kanije'ye doğru yaklaşırken bir yol hanında dinlenmek istediler.
Malkoçoğlu önlerine konan şarabı içerken Cem'in oğluna:
- Söyle bakalım Şah! dedi. Rodos'taki şaraplar bunlardan iyi miydi?
Yeni Şah İsmail sarardı:

- Rica ederim, artık bundan bahsetmeyelim!.. Rodos'ta her şeyi bıraktım. Ben bir hiçim.
- Aldırma canım! Unut o meseleyi. Bak, bu yerleri görünce ben bile canlandım. Yeşil ovalar, karlı dağlar.
Şah İsmail, Malkoçoğlu ile az konuşmakla beraber onu çok seviyor, beğeniyordu. Bu sebepten bu sözlerle ilgilendi.
- Tuhaf, dedi, seni buraya bağlayan bir şey var. Buraları çok seviyorsun. Burada dağlar sana ayrı güzellikte, çiçekler başka bir renkte gözüküyor. Seni buralara bağlayan nedir?
- ÇooookL Kavga, aşk, kader, her şey...
- Aman, merak ediyorum; anlat şunları...
- Şu ovayı görüyor musun?.. Orada bir Macar kızı benim yaralarımı kendi entarisiyle sardı.
Şah İsmail, hayali çok severdi:
- Yalan bile olsa çok şairane!., dedi, hele anlat!.. Sonra? Malkoçoğlu sözlerini bitirdiği zaman:
- Demek şu hesapça kızın şatosu buralara yakın! dedi. -Evet...
- Kaçıralım...
- Ne dedin?
- Kaçıralım dedim. Akıncı değil miyiz? Kendi ayağıyla gelmeyeni kaçırmaya hakkımız vardır. Gelmeyen güzellik alınır.
Malkoçoğlu, yüzünü buruşturdu:
- Sevgi işinde akıncılık para etmiyor.
Şah İsmail'in cevap vermesine meydan kalmadı. Malkoçoğlu, onu iki eliyle tutarak bulundukları köşeye büsbütün yapıştırdı:
- Aman kıpırdama, o kendi ayağıyla geldi, ürkütmeyelim!., dedi.
Gerçekten, handan içeri Mareşal Peter Perene girmişti. Arkasında altı adam vardı. Bunlardan ikisini Malkoçoğlu tanımakta zorluk çekmedi. Zaten Türk akıncıları gibi giyinmiş olan bu iki adam,

Kanije önünde kaçırdığı akıncılardan ikisiydi. Öbür dördü de Pe-ter'in kendi cilasunları idiler. Mareşal kendini gizlemeye lüzum görmüyor, yüksek sesle konuşuyordu:
- Köpeğin burada olduğunu bilyorum. Peşimden bir tazı gibi ayrılmıyor. Bugün burada işini bitireceğim!., diye haykırdı.
Malkoçoğlu, kendinden konuşulduğunu anlayarak hafifçe güldü. Mareşal, Türk akıncılarına döndü:

- Dostlarım, dedi. Mohaç meydan savaşı bitti; aramızdaki düşmanlık da bitti. Bu handa benim ve belki sizin de düşmanınız olan biri var. İri boylu, geniş omuzlu, şapkasını hep yan giyer bir küstah delikanlı. Bir Türk gibi Türkçe, bir Alman gibi Almanca bilir. Belki sizi aldatmak için Türk olduğunu da söyleyecektir. Fakat sakın inanmayın.
Türk akıncıları, korkunç bir halde sırıttılar:
- Gık bile dedirtmeyiz! Yeter ki bir kere yüzünü görelim! Mareşal devam etti:
- Söz verdim, paraların hepsini veririm! Eğer işi başarırsanız bir o kadar daha vereceğim! *
- Başarmak mı? Bir orduyla bile cenk edebiliriz!..
- Bu adam bir kişidir. Fakat bir ordu kadar kuvvetli, bir kurt sürüsü kadar cesur ve yırtıcı, bir tilki kadar kurnazdır.
- Fakat o bir kişi ise biz yedi kişiyiz!.. Mareşal içini çekti:
- Yedi kişiyiz!.. Ve emin olunuz, bu adamla ancak yedi kişi başa çıkabilir!..
Türk akıncıları bellerinden kılıçlarını sıyırıp tırnaklarıyla çıtlattılar:
- Biz ikimiz yeteriz! Siz karşıdan gözleyin!..
Şah İsmail, bulunduğu yerde soğuk soğuk ter taneleri döküyordu. Kıs kıs gülen Malkoçoğlu'na:
- Kasım Bey, bunlar kimden söz ediyorlar?

Diye sordu. Kasım Bey, gülmekten söz söyleyemiyordu. Eliyle kendi göğsünü gösterdi. Cem'in oğlu korku ile yerinden fırladı.
- Senden mi? Kalk, kaçalım öyle ise...
- İstemez, nasıl olsa bizi görünce şimdi onlar kaçacaklar!.. Mareşal, adamlarına döndü:
- Siz de hazırlanınız!..
Diye ihtar etti. Akıncılar mağrur bir tavırla bacaklarını germiş, Mareşal'in, "üzerine atılın!" diye kendilerine göstereceği düşmanı ellerinde kılıçlarıyla bekliyorlardı. Mareşal tekrar etti:
- Dikkat ediniz, kaçmasın!..
- Bir kuş bile uçmaz biz burada iken!..
- Fakat onun atı bir kırlangıç gibi kaçar!..
- Bizim atlarımız da bir doğan gibi kovalar...
- Tekrar ediyorum, bir tilki kadar kurnaz, bir tazı kadar çevik, bir sırtlan kadar yırtıcıdır!..
Bu sırada bir ses duyuldu:
- Oh, oh... Sinyor Peter'in şerefi ve keyfi eksilmesin! Böyle kimi övüyorlar? Dinleyenler masallardaki devlerin yeniden dünyaya döndüklerini sanacak! Tilki, kurt, tazı... Arslan, kaplan da vardır belki.
Balyemez topundan gülle düşer gibi ortada patlayan bu sözler zavallı Mareşal'i buz gibi dondurmuştu. Sesin geldiği yana döndü; hanın şimdiye kadar göremediği bir köşesinde Malkoçoğlu ayaklarını açmış, kollarını kavuşturmuş, onu süzüyordu. Akıncılara ve adamlarına döndü:
- Odur! Ta kendisi!.. Vurun, öldürün!..
Diye haykırdı. Fakat biraz önce atıp tutan akıncılar hayret ve korkularından oldukları yerde donmuş kalmışlardı. Akıllarına gelmiş olsa, düşünebilseler, hiç sıkılmadan kılıçlarını fırlatıp tabana kuvvet kaçacaklardı...

Karşılarındaki adam, kendilerini bundan aylarca önce çevire çevire bir temiz döven Macar serserisi idi. Mareşal:
- Öldürsenize, ne duruyorsunuz?!..
Diye tepiniyordu. Akıncılar kendilerine gülerek, alay ediyormuş gibi bakan Malkoçoğlu'nu bir kere daha süzdüler. Sonra tabiî bir tavırla, titreyen ellerindeki kılıçlarını kınlarına şoktular.
Mareşal:
- Ne oluyor?..
Diye haykırdı. Akıncılardan en cesaretlisi:
- Ben ki Budin Kralı adıyla anılan akıncı Mustafa'yım, dünyada karşı koyamayacağım bir adam varsa o da şu cehennem zebanisi kılıklı heriftir. Tevekkeli değil, sen ortaya bol keseden altın yağdırıyorsun. Merak etme, biz onu tanırız. Ve dayağını senden önce yedik.
Akıncılar yavaş yavaş geriliyorlardı; bütün kabadayılıklarına rağmen Malkoçoğlu'na karşı çıkmaya cesaret edememişlerdi. Mareşal, kendi adamlarına baktı. Malkoçoğlu onun üzüntüsünü anlamıştı. Yüzünü buruşturdu.
- Çok azaldılar, dedi, beni yakalamak için az adam getirmişsin Mareşal, yazık oldu... Görüyorum ki, hâlâ eski Mareşal'sin. Rastgeldiği adama tokat atmak isteyen, güzel kızlara karşı bıyık burabilmek için genç ve toy âşıklarını kırbaçlayan Mareşal! Nasıl?.. Görüyorsun ki hiçbir şeyi unutmuyorum. Eğer şurada bir sevgilim bile olsa yine seni kırbaçlamayacağım. Böyle çocukça kabadayılıklardan hoşlanmam. Gel, otur şuraya da kozumuzu paylaşalım. İş zorbalığa binerse, emin ol, senin gibi bir zavallının kanını akıtmak benim için çok acı, ama çok kolay olacaktır.
Sonra kapıdan çıkmak üzere olan Türk akıncılarına Türkçe olarak:
- Gitmeyin bir yere!., diye haykırdı. Oturun oraya bakayım!..
Bu sert emre akıncılar, ellerinde olmayarak, boyun eğdiler, usul usul gelip masaya iliştiler. O zaman Malkoçoğlu tezgâhının

başında, bu gibi olayları seyrede seyrede pişmiş olduğundan, sessizce kupalarını temizleyen hancıya Türkleri gösterip seslendi:
- Efendilere şarap ve et getir, parası benden!.. Sonra Mareşal'e döndü:
\
- Adamlarına söyle de otursunlar. Ve sen de otur konuşalım.
Mareşal, öfkeyle ve sinirden bıyıklarını dişlerinin arasına almış, homurdanıyordu. Başıyla adamlarına emir verdi. Oturdular. Kendisi bir iskemle çekip Kasım Bey'in karşısına geçti. ·
İki düşman, birbirlerini süzdüler.
Kasım Bey, yumruğuyla masaya vurup gürledi:
- Dostum, bu beni mutlaka öldürtmek hevesi sana nereden geliyor?
- Senin, beni adım adım takip etmenden.
- Acayip?..
- Evet. Ve sen Mohaç meydan savaşını Türklere kazandıran, Sultan Süleyman'ı elimden kurtaran, kralı öldüren adamsın...
- Oh!.. Oh!.. Daha neler... Hele bakın ne büyük işler yapmışım!..
- Evet, evet, büyük işler. Fakat Macar soylu kişileri de senin kanını içmeye yemin ettiler. Bu büyük işten de senin haberin olsun.
- Bu senin kuruntun... Biz Türküz, Macarlarla dinimiz ayrı olmakla beraber, ırkımız birdir. Bir babanın oğullarıyız. Biz Macarla-rı Avusturya'nın zulmünden

kurtardık. Avusturyalılara boyun eğeceklerine kendi ırktaşlarına boyun eğiyorlar. Meseleyi bu kadar büyütmeye değmez. Eğer bunda benim rolüm varsa, Macarlar bu iş için bana teşekkür etmelidirler. Avusturyalılar yerine kendi kardeşleri.
- Sana onlar ne suretle teşekkür edeceklerini pekâlâ biliyorlar. Malkoçoğlu, kollarını masaya dayadı:
- Bana bak Mareşal! dedi, yüzüme kırbacı vurduğun günden, beri seni gebertmek için ellerim kaşınıyor. Fakat o çarpık bacakla-

nnla şu güzel dünyayı kirletmekten seni alıkoymayı çok arzu etmeme rağmen, gel uyuşalım. Bu senin için daha hayırlı olacaktır.
- Uyuşmak mı? O da ne demek?
- Yani anlaşalım.
- Bir Mareşal ile bir serseri anlaşamaz...
- Terbiyeni bozma, söz dinle...
- Söyle!
- Taç sendedir.
- Hangi taç?
- Sersemlik etme. Ben her şeyi biliyorum. Lui'nin tacı sendedir. Onu bana ver, mesele bitsin!..
- Acayip!.. Macar Krallığına ait bir tacı ben "ne diye durup dururken sana verecekmişim?
- Çünkü o bana lâzım. Ben kullanacağım.
- Serseriden kral yapmıyorlar... Babası kral olan adam lâzım.
- Ağzını bozma. Hakkında hayırlı olmaz. Sabnmı tüketiyorsun!
- Ne yapabilirsin?
- Seni bir köpek gibi gebertirim. Ya da babaları kral olmayanları da kral yaparım.
- Ne bekliyorsun öyle ise?
- Tacı vermeni.
- Sana günahımı bile vermem!
Malkoçoğlu, birdenbire ayağa kalktı. Peter ve adamları da kalktılar. Vaziyet aldılar. Malkoçoğlu bütün soğukkanlılığını kaybetmiş, yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Burnundan soluyordu.
- Ya tacı ver, ya seni geberteceğim!..
Diye haykırdı. Şah İsmail, onu ilk defa böyle kendini kaybetmiş bir halde görüyordu. Şimdiye kadar hiçbir şeye karışmadığı halde, ilk defa olarak elini uzattı ve onun eteğini tuttu:
- Telâş etme!.. Düşün ve ondan sonra söyle!., dedi.

Bu tatlı sözler Kasım Bey'in aklını başına getirmiş, sinirlerini yatıştırmıştı.
- Pekâlâ, dedi, seni serbest bırakıyorum, fakat yarın sabah taç benim olacaktır.
Peter Perene sarardı:
- Onu hiçbir gün bulamayacaksınız!..
- Yerini biliyorum. Yalnız bir gece uğraşmaklığım yeter. Yarın taç benim elimde olacaktır. Ve o zaman seni bir köpek gibi geberteceğim. Yarın buraya gel, tacı gör.
Mareşal birdenbire gizli bir düşünce ile titredi. Fakat kendisini çabuk topladı. Kahkahalarla güldü:
- Tacın yerini şeytan bile bilemez. Malkoçoğlu, yumruğunu havada salladı.
- Şimdi yıkıl buradan, yoksa kendimi tutamayacağım. Yarın sabah da tacın yerini bilip bilmediğimi öğrenir, şeytan olup olmadığımı anlarsın.

Mareşal, adamlarını topladı. Söylene söylene çıkıp gitti. Şimdi handa gitmek mi, kalmak mı gerektiğine bir türlü akılları yatmayan iki akıncı ile Malkoçoğlu ve Şah İsmail kalmışlardı.
O zaman Şah İsmail:
- Elinden kaçırdın! dedi, bırakmakla, kötü ettin!
- Sebep?..
- Bir daha yakalayamazsın. Ya söyletmeliydin, yahut gebert-meliydin.
- Zorla bir şey söylemezdi. Öldürmekle de bir şey elime geçmeyecekti. Fakat ben onun kalbine öyle bir kurt soktum ki, şimdi derhal tacın bulunduğu yere gidecek ve orada olup olmadığını araştıracaktır.
Malkoçoğlu, bu sözleri söylerken yan gözle de akıncılara bakıyordu.
Kimsenin kendileriyle meşgul olmayışı iki kabadayının canlarını sıkmış olmalı ki yavaşça doğrulmuşlar, yengeç gibi yan yana

kapıya yaklaşıyorlardı. Dışarı çıkar çıkmaz tabanları yağlayacaklar-dı. Kasım Bey:
- Hey, Budin Kralı! Haşmetmeap! Nereye gidiyorsun? diye bağırdı.
Malkoçoğlu'nun şen ve alaycı sesi iki akıncıya bir dereceye kadar cesaret verdi. Ağızlarını kulaklarına kadar yayarak sırıtıp geri döndüler.
Malkoçoğlu:
- Yaklaşın bakalım!..
Diye bağırdı. Utanıyormuş gibi el ele verdiler. Gözlerinin içi güldüğü halde sallana sallana gelip Kasım Bey'in karşısında durdular, Kasım bey keskin bakışlarıyla bu iki akıncıyı süzdü. İkisi de çok kuvvetli ve sağlamdılar. Kulaklarında/dizlerinde birçok kılıç yarası vardı. Çirkin olmakla beraber sevimliydiler de.
Malkoçoğlu, kaşlarını çattı. Biraz şişmanca olanına:
- Senin adının Mustafa olduğunu anladık, dedi. Haşmetlû Budin Kralı Hazretleri! Arkadaşının adı nedir?..
Budin Kralı, ağzını yaydı: -O da Mustafa!..
- Oh, oh!.. Bu âlâ işte! Demek çifte Mustafalar ha? Peki o nere kralı?..
- O kral değil efendimiz, imparator... Kanije İmparatoru Mustafa. Ben de Budin Kralı Mustafa!
Bu iki akıncının kendilerini böyle alafranga takdimleri Şah İsmail'in garibine gitmiş olacak ki kendini tutamayıp güldü: O gülünce kral ve imparator da yüz bulmuş arsız çocuklar gibi gülmeye başladılar.
Fakat Malkoçoğlu hiç gülmüyordu:
- Ey!.. Sayın soylu kişiler! dedi, ben zaten sizi ilk gördüğüm gün birer kibar soylu kişi olduğunuzu anlamıştım. Fakat pek iyi bilirsiniz ki kralların kralı, imparatorların imparatoru Kanunî Sultan Süleyman Şah'ın kanunu herkes için birdir ve değişmez.

Bu garip söz, birdenbire değişen bu konuşma şekliyle İmparator ve Kral nedense sarsıldılar. Gözlerindeki neşenin kıvılcımları söndü, yerine korku, hayret izleri belirdi.
Malkoçoğlu devam etti:
- Velev bir yabancının atı da olsa harp meydanından başka bir yerde at çalınırsa; ekinlerde at otlatılırsa, herhangi bir suretle durup dururken bir adama hücum edilirse cezası, sanırım, idamdır. Siz benim atımı çalmak istediniz!
İmparatorla Kral inlediler:
- Bilmedik efendim!..

- Atımı çalmak istediniz! Bir düşmana para karşılığında beni öldürtmeye kalkıştınız.
- Siz bir Macardınız, düşmandınız.
- Macar olmak başkaları eli ile ölmek için bir sebep mi?
- Bilmedik, affediniz!..
- O halde bilin ki ben Macar falan değilim, bir Türküm ve ismim Malkoçoğlu Kasım'dır. Bir daha vazifenizden başka yerlerde böyle çapulculuk ederken görmeyeyim. Alimallah birinizin kral, diğerinizin imparator olduğuna bakmam, bacaklarınızdan zeytin ağacına asarım...
Malkoçoğlu adını duyunca, akıncılar önce şaşkınlık ve korkuyla gözlerini açtılar, sonra rahat nefes aldılar. Kuşaklarını tartıp sırıttılar. İki Mustafa'nın bunca ağır sözüne aldırmadan gülmeleri Malkoçoğlu'nu kızdırmıştı.
- Daha gülüyorsunuz!..
Diye gürledi. İmparatorla Kral birbirlerine sokuldular. Budin Kralı:
- Gülüyoruz Beyim, çünkü seviniyoruz; dedi, biz ise kaç aydır bir kahpe gâvurdan dayak yedik diye hayatımıza küsmüştük! Gece gündüz uykumuz kaçmıştı. Dayağı ehlinden yediğimizi anlayınca şimdi sevindik. Güldüğümüzün nedeni bu. Sen bizim pirimizsin, bütün akıncıların başbuğusun. Canımız yoluna kurban olsun. Senin akınlarına karışmak için her akıncı can atar. En kabadayımız

bile beşer onar gezerken sen yanına kimseyi almadan kâfir memleketlerinin her köşesini gezer durursun! Seni bir ele geçirdik, bir daha bırakır mıyız?.. Hayır, peşinden ayrılmayız. Yattığın odanın kapısında büzülür, bekleriz. Düşmanların çoğaldı. Bütün Avusturya ve Macar soylu kişileri seni öldürmek isterler.
Malkoçoğlu kaşlarını çattı:
- Ey, ne olmuş?..
- Yanından ayrılmayacağız, at uşağın olacağız!..
- Ne de çabuk arkadaş oluverdiniz. Bana sormadan kendinize iş de buldunuz. Hiçbir imparatorla bir kral bir beye uşak olur mu?
- Beyim, imparatorluk, krallık kim, biz kim? Arkadaşlarımız yarenlik olsun diye bize bu adı koydular. Hani ne imparatorluk, ne de krallıkta gözümüz var. Bize akıncılık yeter de artar bile.
Malkoçoğlu:
- Çattık belâya!., dedi, amma da yapışkan şeylermiş, hele oturun bakalım...
Müsaadeyi alınca iki akıncı hemen masaya çöktüler. Önlerine getirilen yiyecekleri kapışa kapışa gövdeye indirmeye başladılar. O zaman Malkoçoğlu sordu:
- İstanbul'dan haberiniz var mı? Kral Mustafa, gözlerini süzdü:
- İstediğiniz kadar.
- Ne biliyorsunuz, söyleyin bakalım.
- Hepsini.
- Benim hiçbir şeyden haberim yok.
- Efendim, Mohaç meydan savaşında, ordumuz, üste çıkıp Macarları yendikten sonra padişah Budin'e gitti. Şehrin anahtarı kendisine teslim olundu. Biz akıncılar Sekedin'i yağma etmiştik. Bizden sonra gelen yeniçeriler hiçbir şey bulamamışlar.
- Bunları geç...
- Sonra padişah, ordu ile birlikte İstanbul'a döndü. Macaristan kralını Mohaç'ta öldürmüş olduğunuzdan krallığa eski kralın
P";

kız kardeşi ve Avusturya kralının karısı Anna'yı geçirmek istediler. Fakat Macarlar Avusturyalıların boyunduruğu altına girmeyi arzu etmediklerinden bizim dostumuz olan Jan Japolya'yı kral yaptılar.
- Ya... Demek şimdi Macar kralı Jan Japolya'dır.
- Hemen hemen... Hatta ünlü Verböçi bile Japolya'dan tarafa döndü...
Malkoçoğlu sarardı:
- Demek Verböçi de Japolya'yı istiyor...
- Evet!.. Fakat Peter Perene falan Ferdinand'ı istiyorlar. "Avusturyalılar kuvvetlidir, bizi Türklere karşı korurlar" diyorlar.
- Sersemler... Sonra Avusturyalılara karşı onları kim koruyacak?.. Böyle iki büyük devletin arasında otururiarsa elbet birisine sığınacaklar. Sonra, sonra... Ben dağlarda gezeli epey şeyler olmuş.
- Verböçi Tolsay'da kurultay yaptı. Bütün Macar soylu kişileri buraya gittiler. Japolya'yı kendilerine kral yaptılar. Japolya, padişahımıza bir elçi gönderdi. İyi karşılandı. Ölen kralın karısı Kraliçe Mari ile evlenmek istedi. Fakat Mari kabul etmedi. O da bir meclis topladı. Bu meclise piskoposlardan başka kimse gelmedi. Bu meclis de Avusturya kralı Ferdinand'ı kral ilân etti. İki düşman iki kere çarpıştılar. İkisinde de Ferdinand üst geldi. Bu-din'i zaptetti.
Malkoçoğlu:
- Nasıl, Budin Avusturyalılarda mı?
Diye haykırdı. Budin Kralı boynunu büktü:
- Ne yazık ki öyle... Bununla birlikte yakında geri alacağız!.. Biz de boş durmadık. Odbin'i, Mokros'u, Poyga'yı zaptettik. Birtakım akıncılarımız Bosna'ya bin süvari ile aktılar. Dört akın yaptık. Gotaşa ve Laybah hudutlarına kadar gittik. Kral Ferdinand, hudutlara bizim önümüze geçmek için 1500 İspanyol yığdı.'
Malkoçoğlu sabırsızlanıyordu:
- Kısa kes, maksada gel...
Diye bağırdı. Mustafa devam etti:

- Yeni Macar kralı, Avusturya kralına iki kere yenilince Laski isminde birini İstanbul'a gönderip kendisini korumamızı rica etmiş. Önce Sadrazam ve Serasker İbrahim Paşa ile görüşmüş. Paşa: "Hâkimiyet altın ve mücevherat ile olmaz, kılıç ile olabilir. Krallık taç değil, demirle kazanılır, kılıçla kazanılan bir memleket kılıçla korunur. Macaristan harap olmuştur. Onu korumak bizim servetimizi artırmaz. Fakat Macar kralı, padişahımıza sığınırsa düşmanı olan Ferdinand'ı perişan eder, bütün memleketlerini atlarımızın ayakları altında çiğnetiriz; akıncılarımızı yurdun her köşesine salarız. Eğer arzu etmiş olsaydık şimdiye kadar hükümdarlarınızı da, Avusturya kralını da perişan ederdik. Daha önce niçin bize sığınmadınız?" demiş. Macar sefiri kurnaz çıkmış.
- "Padişahınızın bize yardım etmesi için sizin razı olmanız gerektir. Önce size sığınmak için geç kaldık!"
Demiş. İbrahim Paşa, bu sözlerden memnun olmuş.
- "Biz girdiğimiz yerden kolumuz kesilmeden bir daha çıkmayız," demiş. "Budin'i gelip Ferdinand'ın elinden alacağız."
Bu sözlerden sonra elçi Laski, devletlû padişahın huzuruna çıkmış, ayaklarına yüz sürmüş:
- "Hükümdarım, kuvvet ve büyüklüğünüze sığınıyor, kurtuluş yolunu sizde arıyoruz..."
Deyince Sultan Süleyman Hazretleri:

- "Hükümdarınızın bana sığınmasına memnun oldum. Zaten onun bütün memleketini ben kılıcımla zaptetmiş, eski kralı cenk meydanında öldürmüştüm. Fakat mademki bize sığınıyor, bundan böyle kendisine krallık ihsan ettiğim gibi, düşmanı Ferdinand'a da büyüklüğümüzü göstereceğim. Söyle.kralına, önümüzdeki yıl Peter Varadin ile Mohaç arasında, gelsin, ordumuzu karşılasın!.." demiş.
Malkoçoğlu: ¦ - Demek birkaç aya kadar devletlû hünkâr geliyor! dedi.
- Öyledir beyim!
- Öyle ise kalkınız! Söz vermiştim. Macar tacını kendisine armağan edecektim. Taç bu gece bizim elimizde olmalıdır.
K
KRONA
rANİJE'nin doğusundaki Balatin köyü kendisini çevrele-Lyen surların gümüş rengiyle parıl parıl parlıyordu. O gece ay ışığı Macaristan'ı yer yer nura gömmüştü. Verböçi şatosu; siyah kayalar üstünde mavi buğulu göğe baş kaldırmış masallardaki devleri andırıyordu.
Dört atlı şatonun hendekleri içinde dolaşmakta. Atlılar ünlü Kral ve İmparator ile Kasım Bey ve Şah İsmail.
Budin Kralı Mustafa:
- Beyim, diyor, bu yerin imparatoru bizim deli oğlandır! Buyruğunuzu alınca akşama doğru kale içinde şatonun kâhyasını yakaladık, en âlâ cinsinden Sirmik şarabı içirdik. Herif iki parmağımızı üç buçuk görecek kadar kafayı dumanladı. Bülbül gibi ötmeye başladı. Verböçi denilen kâfir, yeni Macar kralı Japoli ile birlikte asker topluyormuş. Şatoda yokmuş. Piyer Perene, bundan iki ay önce Verböçi burada iken gelmiş. Şatonun mezarlığında, savaşta yaralanarak gömülmüş bulunan amcasının mezarını ziyaret tmiş, kâhyasının söylediğine bakılırsa bu gece yine şatoda kalmış.
Kasım Bey:
- Oh! Oh! dedi, işler çok iyi gidiyor! Piyer yine amcasının mezarına yüz sürmeye mi gelmiş acaba?

- Böyle bir şey söylemedi. Macar büyükleri ne zaman dilerse habersiz gelip şatoda konuk olabilirlermiş.
- Şu halde yemin ederim ki Krona şatodadır. Şah İsmail dayanamadı:
- Krona mı? O da kim oluyor? Yeni bir Macar beyi mi?
Kasım Bey, pek neşeli idi. Bir elini Şah İsmail'in omzuna vurdu:
- Bu gece pek büyük, akla sığmaz işler başaracağız, dostum Şah... Her ne kadar meraklısı değilsen de dünyanın en değerli kral tacını göreceksin! Krona, Macarların yüzlerce yıldır saygı ile sakladıkları ünlü bir kral tacıdır. Söylenenlere bakılırsa, bu taç eski İran şahı Nuşirevan-ı Âdil'den gelmektedir.
Kanije imparatoru Mustafa içini "çekti:
- Tam bir imparatora lâyık taç imiş, acaba başıma uyar mı? dedi.
Kral yere tükürdü:
- Senin o kocaman kafanın tepesindeki taç, maymun kafasına konmuş şeyhislâm kavuğu gibi çok gülünç kalacak. Kasım Bey'in sözüne baksana... Taç ne krala, ne imparatora yakışır. Acemlerden miras kalmış. Olsa olsa Şah İsmail'e yaraşır. Onun başına koyalım.
Sözün burasında Şah İsmail, hafifçe sarardı. Mustafa bilmeyerek onun can damarına dokunmuştu. Şah İsmail sözü kesti:
- Rica ederim benimle böyle şakalar etmeyin!.. Budin Kralı öksürdü:

- Kâinat yaratılah beri, dünyaya bu bizim Şah İsmail kadar kibar, çelebi, nazik akıncı gelmemiştir. Bir lâf söylesen kızarıp.darı-lır. Akıncı mıdır, şehzade midir, nedir mübarek?..

Kasım Bey, işin fena bir yola döküldüğünü anlamıştı. Rodos'ta cellâdın satırından kellesini kurtaran Sultan Cem'in oğlu padişahlıktan, tahttan, taçtan söz edilirse korkusundan ne yapaca-

ğını şaşırıyordu. Hele iki serseri kral ile imparatorun hafta sekiz, gün on dokuz, durmadan krallıktan, imparatorluktan, şahlıktan söz açmaları işi büsbütün çığırından çıkarıyordu.

Kasım Bey:

- Eh! Yeter artık! diye haykırdı. Bir daha kimse şahlıktan, krallıktan, imparatorluktan söz ederse ağzını yırtacağım! Biz akıncıyız. Nereden de üçünüz de bu sahte kibarlığa özendiniz?

Budin Kralı, omzunu silkti:

- Bir daha söz edenin bacağına tüküreyim; fakat yüreğim sızlıyor ki padişahımız birisine Macar Krallığını sadaka verecek olduktan sonra ne diye biz üçümüz dururken bir Macar gâvuruna sadaka ettiler!..

Kasım Bey sert bir sesle:

- Sus hele!., diye haykırdı, şatoya geldik. Ben içeri girip birtakım işler yapacağım. Siz beni burada bekleyiniz. Her halde boş çıkmayacağımı sanıyorum.

Şah İsmail, ona hayretle baktı:

- Şatoya mı gireceksiniz?

- Evet!

- İyi ama, bu saatte köprüler, kapılar kapalı, nasıl girersiniz? İmparator Mustafa güldü:

- Bir şey söylemeyeyim diyorum ama, kendimi gene tutamadım. Bu Şah da ne biçim akıncı? Babacığım, bir akıncı için Verbö-çi şatosunun lafı mı olur? Dilemiş olsak, alimallah, Viyana şehrine girer, Ferdinand'ın bacağından çakşırını alır, bayrak diye mızrağa geçiririz de yine kimseler duymaz.

Sonra Kasım Beye döndü:

- Kasım Bey! dedi, senin binlerce akıncıyı bırakıp da tek başına gezmenin nedenini şimdi anlıyorum. Vallahi böyle gizli işler daha keyifli oluyor. Kerem et de yolu hazırlayalım...

Malkoçoğlu güldü:

- Hazırla bakalım!..

İki Mustafa atlarından indiler. Ellerine birer kangal ip alarak büyük bir ağaca tırmandılar. Malkoçoğlu, o zaman Şah İsmail'e sordu:

- Ne düşünüyorsun? Kederlenme canım, akıncılar biraz kaba olur.

- Yok, ona canım sıkılmıyor, beni tanımadıkları, adam yerine koymadıkları için daha çok memnunum, gönlüm rahat, yalnız...

- Neye sustun?

- Yalnız, sen bana karşı çok iyilik ettin; beni o uğursuz karının elinden kurtardın. Onun elinde bir oyuncak olacaktım. Ondan hâlâ korkuyorum. Kalbimi ona kaptırmıştım. Hâlâ hatırladıkça sevgisinin beynimi yaktığını duyarım. Yanımda sen olmasan, gidip onu arayacağım. Bu kara sevda beni yiyor... Ne de çamur gönüllü imişim?

- O!.. O!.. Sen kara sevda çekiyorsun! Hem de bir kraliçe sevdası, ilâcı da bulunmaz. Gönlüne kabahat bulma, gönül ferman dinlemez.

- Sus... Bu sözü tazelemeyelim. Olan oldu. Bir kere kurtuldum. Fakat senden rica derim, onun bulunduğu yerlere gitmeyelim. Onu aramayalım. Bir kere daha karşılaşırsak her şeyi unutacağım. Kendimi tutamayacağım.

Malkoçoğlu, onun arkasını okşadı:

- Zavallı Şahım!., dedi, sen de baban gibi talihsizsin... Fakat aldırma!.. Bu yeni hayat daha tatlıdır. At, kılıç, dağ, dere, kır... Sevgi bizim için yalnız bunlardır. Kadın aşkı bize yaramaz. Bırak, onu başka aptallar çeksin...

Şah İsmail, başını salladı:

- Sözlerin ağzından dökülüyor. Sen de seviyorsun Kasım Bey!

Malkoçoğlu, zoraki bir kahkaha attı:

- Ben mi?.. Amma yaptın ha... Ben kraliçelere âşık olacak kadar saf değilim. Ben kim? Aşk kim?

İki âşık birbirlerini kandırmak için daha çok konuşacaklardı. Fakat Kral Mustafa:

- Hazır beyim... Yetiş!., diye seslendi.

Malkoçoğlu, Baykuş'u mahmuzladı. Ağacın dibine vardılar. Ağaçtan kalenin burçları üzerine bir ip uzatılmıştı. Şah İsmail:

- Bir ip takılmış!..

Diye kekeledi. İmparator Mustafa, gevrek gevrek güldü:

- Sırat köprüsü. Şimdi Azrail aleyhisselâm üstünden geçecek.

Malkoçoğlu, kuşağını sıktı. Kılıcını beline sardı. İpe tutundu. Burçlara doğru yükseldi.

MARİYA VERBÖÇİ

KALENİN ansızın bir baskına uğrayacağı kimsenin aklına gelemeyeceğinden duvarlarda, kulelerde nöbetçi bile yoktu. Malkoçoğlu, gözcü yollarından sızdı. İç kaleyi aştı. Şatoya ilk gelişinde baygın, çıkarken de telâşlı olduğundan hiçbir yerini bilmiyordu.

Mohaç meydan savaşına en yakın, en güvenilir yer burasıydı. Verböçi'nin şatoda bulunmaması da Piyer'in işine yarıyordu. Elinden geldiği kadar kendini gizleyerek şatonun alt pencerelerine vardı. Parmaklıklara tutundu, kendini yukarı çekti. Piyer Perene'yi gözetlemek istedi. Onun, kendi sözlerinden şüphelenerek bu gece bir kere Krona'nın yerinde olup olmadığını yoklamak isteyeceğini biliyordu.

Onu taçtan çok ilgilendiren bir şey daha vardı ki o da Mariya Verböçi idi. Bir kere gördüğü, fakat aylardan beri kalbinden çıkaramayacak kadar sevdiği bu Macar kızı acaba şatoda mıydı? Yoksa babasıyla birlikte mi gitmişti?

Mariya burada bulunmasa bile resmini olsun tekrar görmek Malkoçoğlu'nu avutmaya yetecekti.

Soluk şamdanların ışığına ay ışığı da yardım etmiş, şatonun içi oldukça aydınlanmıştı. Büyük resmin önüne geldi.

Verböçi, karısı, kızı... Yüreği heyecandan sık sık vurduğu halde resme bakmaya başladı. Peter Perene'yi, değerli tacı, durumunu, işini, her şeyi unutmuştu. Bu resim onu büyülüyor, her şeyi kaybetmesine sebep oluyordu.

Böyle ne kadar kaldığını bilmiyordu. Birdenbire arkasından soğuk bir çeliğin değdiğini duydu:

- Kımıldamayınız!..

Malkoçoğlu, bütün cesaretini, soğukkanlılığını kaybetti. Tüylerinin diken diken olduğunu sezdi. İki küreğinin arasına bir çelik parçasının durmadan girdiğini, canının acısından anlıyordu.
Kımıldamış olsa, düşmanı hemen oracıkta onun işini bitirmiş olacaktı. Bütün bu düşünceler bir şimşek hızıyla aklından geçti. Sakin bir durum aldı. Çıkacak bir fırsattan yararlanmak üzere yavaşça mırıldandı:
- Kımıldamayacağıma emin olunuz... Yalnız çok rica ederim, şu soğuk kılıcı ensemden çekin...
- Burada ne arıyorsunuz? Kimsiniz?..
Malkoçoğlu'nun yüreği titredi. Sesi tanımıştı. Mümkün olduğu kadar heyecanını yatıştırmaya çalışarak cevap verdi:
- Ne yaptığımı görüyorsunuz! Resme bakıyorum.
- Hangi resme?..
- Şu resme... -Ne münasebet?!.
- Çünkü çok sevdiğim, fakat tarafından sevilmediğim için yüzünü görmek mutluluğuna kavuşamadığım bir sevgiliye benziyor... Bakmakla avunuyorum.
Malkoçoğlu'nun arkasından kılıcın soğuk ucu uzaklaştı. Boğuk, titrek bir ses:
- Kasım Bey!., diye inledi. Kasım Bey geri döndü:
- MariyaL

Diye haykırdı.
Gerçekten, Kasım Bey'i gafil avlayıp beline kılıcı dayayan Mariya idi.
Sevinçten mi, kederden mi neden olduğu anlaşılmayan bir hıçkırıkla ağlıyordu.
Malkoçoğlu, onu kollarının arasına aldı.
Çok özlediği, çok sevdiği bu güzel gök mavisi gözlü kızın sıcaklığını bu kadar yakından daha ilk defa duyuyordu.
- Ağlama Mariya, ben seni sevdim, seni korkutacağımı bilmiş olsam gelmezdim Mariya... Ağlama... dedi.
Mariya, şimdi susmaya çalışırken ufak hıçkırıklar arasında soruyordu:
- Burada ne arıyorsunuz?.. Bütün Macar beyleri sizi öldürmeye yemin etmiş. Siz de Macar kralını öldürmüşsünüz... Bizim düş-manımızsınız! Burada ne arıyorsunuz, gidiniz!
- inanma Mariya, bunların hepsi yalan. Ben Macar kralını öldürdüm, fakat o kral size lâyık değildi. O sizi Avusturyalıların bo-yurduruğu altında yaşatıyor. Biz sizin memleketinizden yüzlerce defa zengin ve büyük ülkelere sahip bir milletiz. Padişaha yalvaracağım; hem onun da niyeti budur. Size bütün Macaristan'ı hediye edeceğiz. Bize memleket değil, dost gerek. Yeni kralınızı biz koruyacağız. Önce Avusturya kralı Ferdinand'a karşı korumak için ordularımız buraya geliyor. Hepsi yalan. Macarlar bana düşman değil, dostturlar. Siz de Hristiyan Türklerdensiniz.
- Fakat bunları Peter Perene söylemişti. Siz bize düşmansınız.
- Ah, o alçak namussuzu bu sefer elime geçirirsem bir tavuk gibi boğazlayacağım.
- Neler söylüyorsunuz Kasım Bey? Peter bir dosttur.
- Evet, öyle bir dost ki Macar tacını Macar kralından saklıyor. Öyle bir dost ki beni kırbaçladı ve sana yalan söyledi.
- Krona kaybolmuştur Kasım Bey...

- Hayır... Krona buradadır.
- Burada mı?
- Evet. Bu şatoda!..

- Fakat nasıl olur, size yemin ederim ki...
- Rica ederim, sizden söz etmiyorum, Krona'yı şeytana bile parmak ısırtacak kadar kurnaz olan Peter, kimsenin aklına gelmeyeceği için, buraya sakladı.
- Evet... Evet... Olabilir... Zira babam olmadığı halde bugünlerde sık sık bizde misafir kalıyor ve kimse ile görüşmüyor. Askerler onun sabahlara kadar bahçede dolaştığını görmüşler...
- En çok mezarlıkta, değil mi?..
- Mezarlıkta mı?..
- Evet... Şatoda bir mezarlık yok mu?
- Var... Fakat çok korkunç bir şey... Mezarlar, taş tabutlar. Henüz etleri çürümemiş ölüler...
- Olsun... Beni, kerem edip oraya götürünüz. -Fakat...
- Korkuyor musunuz?
Mariya, güzel gözlerini Malkoçoğlu'na çevirdi; yüzü gülüyordu. Şimdi neşelenmiş, hatta bu işten biraz da heyecan duyar gibi olmuştu.
- Yanımda siz varsınız. Artık hortlaklar bile bizden korkar, dedi. Malkoçoğlu adı bile herkesi korkutuyor.
Bir meşale aldılar. Mezarlığa doğru yürüdüler.
OLUNUN PARMAKLARI
ŞATONUN bodrumuna doğru iniyorlardı. Mariya önde gidiyordu. Malkoçoğlu:
- Dışarı çıkacak mıyız?
Dedi. Mariya titriyordu. Dişleri birbirine vurarak cevap verdi:
- Hayır... Hayır... Hayır... Mezarlığa buradan gidilir... Eğer orada ise bizi görmemesi için bu yol daha kestirme ve emniyetlidir.
Karanlıkta yol aldılar. Yer yavaş yavaş yükselmeye başlamıştı. Büyük bir kapının önünde durdular. Malkoçoğlu, demir kapıyı eliyle yokladı. Sürgüsünü çekti.
Kapı ağır ağır açıldı. İki taş parçası yere düştü. Fareler kaçıştılar. İkisinin de kalbi hızlı hızlı çarpıyordu. Mezarlıktan ağır, baş döndürücü bir ölüm kokusu geldi.
Karanlık, kurşunî gölgeler arasında beyaz taş mezarlar belirdi. Gözleriyle mezarlığın içini araştırdılar.
Mareşal belki de gelmemişti. Malkoçoğlu, aldatılmış olabilirdi. Fakat daha bir saniye bile geçmemişti ki Mariya onun elini tutup kuvvetle sıktı:
- Orada!., diye kekeledi.

Mezarların arasından hafif bir ışık sızıyordu. Mariya o yana doğru yürümek isteyen Malkoçoğlu'nun kolunu tuttu. Korkudan boğulmuş bir sesle:
- Gidiyor musunuz, dedi. -Evet!..
- Fakat korkmuyor musunuz?
- Korkmak mı? Kimden korkacağım?
- Ölüleri rahatsız etmekten...
- Ölüler rahatsız olmuş olsalardı şimdiye kadar mezarlarını belki birkaç kere kazan bu sırtlan kılıklı Mareşalin artık yaşamaması gerekirdi.
- Oh!.. Gitmeyiniz... Gitmeyiniz!..
- Fakat mecburum!..
- Ben korkuyorum.
- Siz de arkamdan geliniz öyle ise...
Malkoçoğlu Mariya'yı elinden tuttu. Işığın geldiği yana doğru yürümeye başladılar. Yerlerde insan kemikleri çıtırdıyordu. Mezarların çoğunun kapakları kaymış, taşları yıkılmıştı. Gecenin bu sessiz ve korkunç karanlıkları içinde Mariya, ölülerin

birdenbire mezarlarından fırlayıp kendilerine burada ne aradıklarını soracaklarını düşünerek titriyordu.
Malkoçoğlu'nun avuçlarının içi ateş gibi yandığı halde, Mari-ya'nın damarlarındaki bütün kan sanki donmuş, elleri buz kesmişti. Mezarların arasından geçerken ışığın sızdığı yere yaklaştıkları zaman bir adamın eğilip kalkarak kapağı açık bir mezarın başında bir şeyler aradığını gördüler.
Malkoçoğlu'nun sesi sevincinden titriyordu. Yavaşça:
- Mareşal!., dedi, tacı yakalayacağız. Sersem köpek benden onu gizleyebileceğim sanıyordu.
Elinden geldiği kadar gürültü etmemeye çalışarak mezara doğru yaklaşıyordu. Mareşal dalmış gitmişti. Kapağı açık mezarın

başı ucunda uğraşıp duruyordu. Birkaç adım ilerisinde elbiseleri ve etleri çürümüş bir ölü yatmakta idi...
Bütün bu açılmış mezarlar, bu dağılmış ölüler, Mariya'nın dayanamayacağı kadar korkunçtular. İstemeyerek ayakları birbirine dolaştı. Bir kere sendeledi.
Malkoçoğlu düşmemesi için onu tuttu:
- Ne var? diye sordu.
- Hiç... Üzerime fenalık geliyor.
Mariya ile Malkoçoğlu'nun bu konuşmasını Mareşal duyabil-mişti. Bulunduğu yerden sıçradı. Etrafı dinlemeye başladı. Korku ve sinirden parlayan iri gözleriyle karanlıkları delmeye çalışıyordu. Malkoçoğlu, Mariya'yı yavaşça bir lahtin üzerine oturttu. Sonra şen ve alaycı sesiyle haykırdı:
- Geceler hayrolsun dostum Mareşal!.. Aldanmıyorsam, ölülerin koynunda Krona'yı arıyorsun!.. Fakat ne yazık ki biraz geç kaldın. Sana söylediğim gibi, o çoktan uçtu.
Mareşal şimşek hızıyla kılıcını sıyırıp olduğu yerde bir kere döndü. Düşmanın nereden saldıracağını seçmeye çalışıyordu.
- Meydana çık, serseri köpek!..
Diye haykırdı. Malkoçoğlu, mezarların üstünden atladı. Hâlâ sesi neşeli idi:
- Ne oluyor dostum? Ne var? Bu suratın, bu uydurma kızgınlığın kime karşı? Görüyorsun ki şurada seninle benden başka kimse yok! Bu kabadayılığın bana sökmeyeceğini de çok iyi bilirsin. Bunu çok denedin. Yok, başka bir düşmana karşı ise, emret, seni koruyayım!.. Telâş etme arslanım, sok o teneke oyuncağı kılıfına... Değil mi canım? Tatlı tatlı görüşmek dururken kılıçlara ne lüzum var?
Mareşal Peter Perene de Malkoçoğlu'nu tanımıştı. Ona karşı zorbalıkla bir şey yapamayacağını pekâlâ biliyordu. Bu sırada Malkoçoğlu da lahtin yanına gelmişti. Çevresine bir göz attı, meydanda Macar kralının tacı Krona'dan eser yoktu. İşi başarabilmek için bütün zekâsını kullanacaktı. Mareşalin, başını koparsalar bile tacın yerini göstermeyeceğini biliyordu. Sakin bir duruşla tekrar:

- Geceler hayrolsun dostum! dedi, böyle mezar soyguncuları gibi burada, bu saatte daha fazla sana arkadaşlık edemem.
- Sen burada ne arıyorsun? Ben sana hesap vermeye mecbur değilim.
- Tuhaf!.. Demek burada özel bir iş için bulunuyorsun! Garip tesadüf!.. Ben de özel bir iş için burada idim.
- Özel bir iş mi?..
- Evet dostum. Özel işler... Benimki de özel!..
- Olabilir. Ben babamın kabrini ziyarete gelmiştim.

- Vah vah... Demek babanızın kabrini her ziyaretinizde böyle içini dışına çevirir, zavallıyı mezarından dışarı uğratır, tedirgin mi edersiniz? Hemen Tanrı bütün hayırlı evlâtları sizin gibi babalarının mezarını ziyaretten korusun!.. Yoksa bütün ölüler kefenlerini mezarda bırakıp soluğu dışarıda alırlar.
- Kutsal varlıklarımıza dil uzatma!..
- Macarların babalarının mezarlarını sırtlan gibi gece yarısı deşeceklerinden ve bunun kutsal bir iş olacağı hakkında bir tanrısal buyruk bulunduğundan haberim yoktu. Af finizi dilerim.
- Yerin dibine gir!..
- Henüz niyetim yok... Sizin gibi bir hayırlı evlâdım çıkar da _beni mezarımda tedirgin eder diye korkuyorum.
- Ben seni korkutacak zamanı bilirim. Burada ne arıyorsun?
- Önce söylemiştim ya...
- Ne söylemiştin?
- Derdim, senin derdinin eşidir.
- Burada senin de mi babanın mezarı var?
- Hayır amcamın oğlu yatıyor.
- Alay etme!
- Şu halde, söylemekliğime destur buyurursanız söyleyeyim. Babamın mezarını ziyarete değil, Macar krallarının değerli tacını, yani Kronayı almaya gelmiştim.

Mareşal, bütün soğukkanlılığını kaybetti. Yüzü sarardı: ' - Tacı mı? Krona'yı ha?
- Evet... Evet dostum... Krona'yı alacağımı dün sana söylememiş miydim?
- Bulamayacaksın...
- Bulamamak mı?.. Fakat sana yerini bildiğimi söylemiştim...
- Yalan söylüyorsun. Benim peşimden geldin!..
- Amma yaptın ha... Ben av köpeği değilim. Emin ol senden önce buraya geldim. Ve tacı uçurdum.
- Ben geldiğim vakit burada kimseler yoktu.
- Ne yazık ki işimi bitirdiğim için siz geleceğin mutluluğuna kavuşmadan burasını bırakmış bulunuyordum.
- İşini mi bitirdin? Hangi işini?
- Tacı aldım. İş de bitti yahu!..
Mareşal, kendini tutamadı. Bir çılgın gibi mezarın içine atıldı. Tahtaları fırlattı. Bağırdı, çağırdı. Sonunda elinde pırıl pırıl yanan bir taçla doğruldu. Sevinçle haykırdı: %
- İşte!.. İşte, yalan söyledin. Taç burada... Sende değil. Onu bulamazdın?
Fakat aynı zamanda burnunun dibinde parlayan bir çelik ucu gördü. Malkoçoğlu, ciddi bir sesle:
- Tacı yere bırak sersem!..
Diye gürledi. Mareşal, yaptığı budalalığı bir anda anladı. Fakat artık iş işten geçmişti. Kurnaz Malkoçoğlu, onu aldatmış, kendi eliyle tacı meydana çıkartmıştı. Mareşal, tacı göğsüne bastırdı:
- O benim, benim... Sana vermem Krona'yı!..
Diye bağırdı. Kaçmak istedi. Fakat keskin çeliğin ucu tekrar gözlerinin önünde parladı. Aynı gür ses haykırdı:
- Rahat dur, yoksa gırtlağını deşerim... Tacı yere bırak...

Mareşal, yine kımıldamak istedi. Malkoçoğlu'nun keskin kılıcı tekrar gırtlağına battı. Sıcak bir kan izinin boynundan aşağıya doğru sızdığını hissetti. Akıncının hiç şakası yoktu. Onu bir tavuk gibi orada gırtlaklayacaktı. Bacakları ve elleri titrediği halde olduğu yerde taş gibi katıldı. Malkoçoğlu, çoktan alaylı durumunu, tatlı sesini bırakmıştı.
- Bırak tacı yere... Tacı yere bırak koca aptal!.. -Asla...
- Fakat sersem... Seni geberteceğim, elinden alacağım, bırak diyorum.
Kılıç, Mareşalin gırtlağına gittikçe daha fazla batıyordu. Tacı kaybetmenin verdiği korkunç düşünce, gırtlağına batan kılıç, bu aptalcasına yeniliş, Mareşalin başını döndürdü. Gözleri karardı, kendinden geçti. Mezar taşlarının yanına boylu boyunca uzanıver-di. Tacı hâlâ göğsünün üstünde tutuyordu. Kasım Bey:
- Pis korkak!..
Diye mırıldandı. Kılıcını kınına soktu. Eğildi, Mareşalin hâlâ sımsıkı tuttuğu kollan arasından tacı çekti, aldı.
Taç çok ağırdı. Üzerindeki taşlar parıl parıl parlıyordu. Mareşalle fazla uğraşmaya lüzum görmedi. Atladı, Mariya'nın yanına geldi. Genç kızın sesi titriyordu.
- Öldürdünüz mü?
- Bilmem. Galiba korkudan ödü patladı. Buradan çıkalım. Senin bu havasız ve korkunç yerde daha fazla kalman doğru değildir.
Malkoçoğlu, elindeki tacı önem vermez bir halde salladı:
- Krona... Bütün Macarların kutsal totemi, değerli taç sizde! Bir Türk'ün elinde...
Malkoçoğlu tacı uzattı. Krona ay ışığında pırıl pırıl parlıyordu.
- Bununla inanılmayacak bir şey yok!.. İşte buyurun, alın bakın!..
- Fakat bu taç Macarlarındır.
- Hayır... Mohaç meydan savaşında Kral Lui'nin öldüğü günden beri Türklerindir...

- Macar ulusunun malı olan bir taç, taşıyan ölmekle başka bir ulusun malı olamaz. Bu bir hırsızlıktır.
Mariya'nın gözleri dönmüştü. Şu dakikada onun, çok sevdiği Malkoçoğlu'ndan tiksindiği bile söylenebilirdi.
Kasım Bey'in kalbi burkulmuş, benzi sararmış. Hiçbir kavgada titremeyen elleri Macar güzelinin bakışları altında titriyordu.
- Ben hırsız değilim!., diye kekeledi. Ben bu tacı bulmakla görevliyim.
Mariya ayağını yere vurdu:
- Hem kurnaz, hem de doymak, acımak bilmeyen bir hırsızsınız! Genç kızların kalpleriyle oynayarak taçlar ve tahtlar çalmak isteyen bir büyük hırsız... Siz beni hiçbir gün sevmediniz-, bir alet olarak kullanmak istediniz."Şatolara girmek, taçları çalmak için...
Malkoçoğlu:
- Fakat Mariya... Yeter!., diye inledi. Mariya, onun sözünü kesti:
- Sus! Alçak, hırsız. Sen krallıklar çalan büyük bir hırsızsın! Evet sen hırsız değilsin. Sen pabuç veya at değil, krallıkları çalan büyük bir haydutsun.
Malkoçoğlu saygı ile eğildi. Değerli tacı Mariya'nın ayaklan dibine fırlattı. Sesi ağlıyor gibiydi:
- Büyük serserilere küçük krallıklar az gelir. Macar Krallığı benim için ufak gelecek. Tacınızı size bırakıyorum. Mutlulukla saklayın. Allahaısmarladık!., dedi.
Sert adımlarla bahçede yürümeye başladı. Arkasına bile bakmadan yürüyordu.
Mariya seslendi. Değil ondan, kimseden böyle bir şey beklenemezdi. Bütün dünyanın uğrunda can vereceği, tarihlerin öve öve bitiremedikleri Krona'yı sevdiği

kızın ayaklanna fırlatıvermişti. Bu adam belki de bir serseri idi. Belki bir hayduttu. Fakat büyük bir hayduttu. Bu büyük jest Mariya'da gurur adına ne varsa yıktı.
- Kasım Bey, Kasım Bey!..

Diye haykırdı. Kasım Bey geri döndü. Mariya'nın gözleri yaşarmıştı.
- Nereye gidiyorsunuz? -Bilmiyorum...
- Ben bilmek istiyorum...
- Aldanmıyorsam yeni bir kavgaya.
- Ben de gelmek istiyorum!
- ?!..
- Ben de geliyorum. Sizin ardınızdan geleceğim.
Kasım Bey yürüdü, ona yaklaştı. Kuvvetli kollan arasında onu sıktı:
- Benimle mi geleceksin? -Evet!..
- Fakat ölüm, düşmanlar, kaleler, sonu gelmeyen uğraşlar; benim için kurulmuş tuzaklar?!..
- Hiçbir şey artık beni sizden ayıramaz.
Eğildi. Macar kralları tacını alıp ona uzattı. İki âşık, değerine paha biçilmeyen bu eşsiz tacı önemsiz bir şeymiş gibi birbirlerine fırlatıp duruyorlardı.
Mariya:
- Bunu da alın. Buradan kaçalım, gidelim. Kendimi çok yalnız buluyorum. Kaçalım, dedi.
Mariya Verböçi ile Kasım Bey birbirlerine sarılmış oldukları halde şatodan çıktılar. Ovaya doğru yürüdüler.
Kasım Bey değerli tacı gocuğunun altına saklamıştı. Bir ağacın üzerinde Kral ile İmparator tatlı bir konuşmaya dalmışlardı. Kasım Bey'in gelmesi geciktikçe bu konuşma da uzayıp gidiyordu.
- Söyle Kral!.. Eğer cihan padişahı Beç[1] kalesini ele geçirirse sen Budin kralı olmaktan cayıp Beç kralı olur musun?
1 Beç: Viyana'nın adı.

Kral, elinin tersiyle bıyıklarını sildi:
- Eh... Bakalım, bir kere ele geçirelim de krallığı kime sadaka edeceğimi sonra düşünürüz, gönlüm beğenirse...
İmparator Mustafa, elini havada salladı:
- Bütün Avrupa'yı yıkabilecek değerde olan yüce ordumuzun adına yemin ederim ki ben bu senin krallığın ile benim imparatorluğumdan bir şey anlamıyorum kardeş. Sen bir kral, ben bir imparator olalım da yine böyle ağaç kovuklarında yarasalar gibi aç, susuz pinekleyelim. Bu bir krala yakışır mı?..
- Ya imparatora?.. Vallahi arkadaşım, ben de seni böyle sa-raysız, selâmsız dünya yüzünde sipsivri gördükçe imparatorluğuna pek inanamıyorum.
Kanije imparatoru kızdı:
- Kim demiş?!.. Bütün Macaristan'ın kızları benimdir. Gönlüm kimi dilerse severim. Bütün Macaristan'ın şatoları benim ko-nağımdır. Hangisinde istersem bu gece orada yatarım.
- Bunlar hep kuruntu!.. Bak şu yoksul Şah İsmail'e! O da bizim gibi ağacın dibinde kuyruğu ıslanmış ispinoz kuşları gibi düşünüyor. Biz ne kadar kral ve imparatorsak o da o kadar bir şahtır. Fakat şah olmak onu da, aç susuz, ahçısız, kızsız, kısraksız kalmaktan alıkoymadı. Öyle değil mi Şah Baba?..
Şah İsmail çok dalgındı. Silkindi:

- Evet!.. Evet! diye kekeledi, ben size kaç kere Şahlıktan söz açmayın demedim mi? Kesin bu zırva gevezelikleri.

Kral Mustafa güldü:

- Oh!.. Oh!.. Bu bizim Şah pek yaman... Şah sözünden tiksiniyor; fakat korkarım, İran şahı da senin gibi bir at hırsızının kendi adını çaldığını duyarsa o da senden tiksinerek başını almasın!

Fakat şen bir ses, üç arkadaşı daldıkları rüyadan uyandırdı:

- Ne o? Yine kavga mı ediyorsunuz? Kral Mustafa:

- O... O... Kasım Bey gelmiş!., diye haykırdı. Sözde biz de burada bekçilik, gözcülük ediyoruz. Kral Ferdinand bizi basmış olsa yine duyamayacaktık.

Kral, gür sesiyle söylediği bu sözleri birdenbire kesti. Kasım Bey'in yanında bir kız olduğunu yeni görebilmişti. Üçü de doğruldular, başlarını önlerine eğdiler. Kavgadan, uğraştan tüyler ürpertici savaşlardan yılmayan akıncılar bir kadın karşısında başlarını önlerine eğiveriyorlardı.

Kasım Bey onların bu şaşkınlığına gülümsedi. Atına sıçradı. Mariya'yı da ardına aldı.

- Yürüyelim!., dedi. Budin'e gidiyoruz. Bakalım halk yeni krallarını nasıl karşılayacak?

Budin kralı Mustafa, ağzını yayarak bir çocuk gibi kesik kesik güldü. Atlanna sıçradılar. Mustafa, Şah İsmail'in omzuna elini vurdu:

- Güzel kız yahu! dedi. Bey de malın gözünü vuruyor ha. Biz taç alacak sanıyorduk, meğer taç bir kızmış. Değil mi ahbap?

Şah İsmail çok dalgındı:

- Evet, evet... dedi. Kral Mustafa somurttu:

- Bu adam da her şeye evet, evet! der. Ne de kibar akıncıya çattık. Beyin keyfine diyecek yok. Ver Mustafa şu sazı, birkaç koşma diyelim de Macar güzelinin yüreği kabarsın! Beyimize âşık olsun!..

Kral Mustafa, sazı eline aldı. Tellere dokundu. Güzel bir ay ışığı ovalan yaldızlıyordu.

Mariya, Malkoçoğlu'na sokuluyor, onun sırtının üzerinde atının hafif sallantılarıyla titreyerek yatıyordu. Mehtap, müzik, gidilen yolun heyecanı bu aşk gecesini süslüyordu.

Kalktı göç eyledi Türk erleri Ağır ağır giden iller bizimdir. Arap atlar yakın eyler ırağı, Yüce dağdan aşan yollar bizimdir.

KAYIPLAR

'ÜRK orduları Mohaç'tan sonra hiç durmadan yıldırım gibi ilerleyerek Budin'i almıştı. Sekbanbaşı yanında Malko-çoğlu Kasım Bey, arkasında Venedik doçunun oğlu Lui Grini ve yeniçeriler olduğu halde Transilvanya voyvodasının çadırına doğru ilerliyordu.

Japolya, Macar tahtına kral seçiliyordu. Atının üzerinde han-çerleriyle dişlerini karıştıran ve çevresindeki yeşilliklerin değerini biçmeye çalışan Budin Kralı Mustafa:

- İmparator! diye haykırdı, içimden garip bir şeyler kabarıyor.
- Akşam yediğin pilavın pirinçleri karnında dirilmiştir.
- Sıkıntım karnımdan değil. Yüreğim kabarıyor.
- Deme?!
- Neden? Şu bizim ağanın yaptıkları doğrusu büyük bir haksızlık.
- Hangi ağanın?

- Malkoçoğlu'nun...
- Ne yaptı ki?..
- Daha ne yapacak? Koca Macar Krallığını Japolya Yanoş'a sadaka ettirdi. Halbuki ben ona kendimi Budin Kralı, seni de Ka-

nije İmparatoru olarak tanıtmıştım. Bizi unuttu. Çelebi bir adam olsaydı Macar Krallığını Japolya'ya sadaka ederken, Budin ile Ka-nije'yi aradan çıkarır, bize verirdi.
- Sen çıldırmışsın... Budin'i, Kanije'yi Kasım Bey değil, devletlû padişahımız sadaka ettiler. Fakat padişah hazretleri ve veziriazamı, krallığı sadaka etmek için Japolya'yı yanlarına çağırmaya tenezzül buyurmadıklarından, bu işi sekbanbaşı kabul buyurdu. Eğer Kasım Bey'in zoru olmasaydı, Japolya Macar Krallığını zor alırdı.
- Hep kara gözlerin derdi.
- Çeneni tut! Duyarsa kulaklarını keser! Şimdi benim yandığım devletlû hünkârın veziri bile bir kâfire krallık sadaka etmeye tenezzül etmezken, biz ki seninle on beş yıllık akıncıyız, devletlû hünkâr, bize Budin ve Kanije'yi sadaka edip ondan sonra Macaristan Krallığını veremez miydi sanki? Ben buna yanıyorum.
İmparator Mustafa, ekşi bir yüzle elini havaya kaldırdı:
- Budin ve Kanije, başkalarına sadaka olundu! dedi, ben imparatorluğumu değiştiriyorum. Kendi kendime Beç imparatorluğunu sadaka eyledim.
Kral kızdı:
- Beç, Kanije'den çok daha zengin ve büyüktür. Oraya bir imparator yetişmez. Gel, sen Beç imparatoru ol, ben de kral olayım.
- İmparator diye kâfirler Hanlar Hanına diyorlar... Kral diye de Hanlara diyorlar. Ben Hanlar Hanı, yani senin Hanın olduktan sonra sen Han olmuşsun bana ne? Seçtim gitti.
Bu karışıklıkta sekbanbaşı ile Malkoçoğlu Japolya'yı çadırından aldılar, görünüşe davet ettiler.
Bütün bu tören sırasında Kral ile İmparator bir türlü neşele-nememişlerdi. Kendi kuruntu ürünü krallıkları ellerinden alınıp başkalarına verilmiş gibi somurtmuş, söylenmiş durmuşlardı.
Bu konuşma Budin'in zaptından üç gün sonra oluyordu.

Malkoçoğlu, Japolya Yanoş'a devletlû padişah tarafından Ar-batlar (Macaristan'ı fetheden Hun-Türk sülâlesi) tahtının sadaka edildiğini bildirdi.
Japolya, sekbanbaşıya ve Malkoçoğlu'na bin kese müjdecilik verdi. Maiyetlerine para dağıttı, ziyafetler çekti. Çok memnun olduğunu söyledi.
Ve Kasım Bey'den, kurtardığı Krona'yı geri beklediğini söyledi. Kasım Bey çok neşeli idi.
Her istediği olmuştu. Verböçi'nin kızına sahip olmuş, Macaristan Krallığını da Verböçi'nin istediği adama verdirmişti.
Macaristan krallarına ait bir taç olan Krona'yı padişaha sunması için Veziriazam İbrahim Paşa'ya vermişti.
- "Sadrazama verdiğim tacı padişah gördükten sonra yine size sadaka edecektir herhalde..." demişti.
Yeni kralı sarayında bırakıp çıktılar. Mariya'yı Şah İsmail'e emanet etmişler, kendilerinden önce Budin'deki büyük hana varıp konmalarını söylemişlerdi.

Kasım Bey, arkasında Kral ve İmparator olduğu halde büyük hana doğru at sürdü. Hanın önünde hancı yerlere kadar eğilerek kendilerini karşıladı.
Kasım Bey telâşla sordu:
- Sivri sakallı bir efendi ile bir genç kadın geleceklerdi. Kanije yolundan geldiler. Hangi odaya yerleştirdin? Neredeler?
Hancı, gözlerini yumup burnunu kaşıdı:
- Sakalsız bir efendi ile bir genç kız var amma... Sivri sakallı efendi...
Kasım Bey, sabırsızlıkla elini havada salladı:
- Mundar herif, çabuk söyle, sakallı sakalsız, bir kadınla bir erkek...
- Aman sinyor kerem edin, bütün odalarımdaki müşterilerim zaten çift yaşarlar... Sakallıyı, sakalsızı da bir yoklamak gerek.

Kasım Bey çok hırslanmıştı. Hancının ağzından söz almanın imkânı yoktu. Atından yere atladı. Kırbacını çekti. Önce nezaketle kapıları vurarak müşterileri birer birer yoklamaya başladı. Her açtığı kapıda yabancı bir yüz ile karşılaşınca işin sonuna doğru bu nezaketi çılgınca bir kızgınlığa döndü. Kapıları kırarcasma açarak yüzlerce odası bulunan hanın içinde dolaşmaya başladı. Bu haliyle karısı kendisine ihanet eden bir kocaya benziyordu.
Başbuğlarının bu telâşlı aranmasının sonunu beklemeye dayanamayan Kral Mustafa ile İmparator da hanın odalarını aramak için kapıları birbiri arkasına izinsiz açmaya başlayınca hanın içinde bir gürültüdür koptu. Ellerinde kuşakları ile odalardan fırlayanlar bu üç münasebetsize ağızlarıyla gerektiği kadar karşılıkta bulunuyorlardı.
Fakat üç adamın da bellerindeki kılıçlan, kuşakları arasındaki hançerleri, yana yıkılmış beyaz sarıklı keçe külahları daha çok ileri gitmelerinin önüne geçiyordu. Bunlar Türk akıncıları idi; bir tanesinin bile burnunun kanaması, bütün hanın yakılıp içindekilerin ateşte kızartılmalarına kadar dayanırdı.
Türkler birbirlerini pek fazla koruyorlardı. Hele padişah, askerlerine çok düşkündü. Bir erinin yerli ahaliden birisinin malına el sürdüğünü görse idam ettirdiği gibi, bir erini de yerlilerden birisi hırpalasa yapmadığını bırakmıyordu. Zaptedilen Budin'den ahalinin serbestçe çıkıp gitmelerine izin verildiği halde kale kapılann-dan çıkarken Budinliler yeniçerilerden birisine hakaret ederek öldürdüklerinden bunları yapan bütün Budinliler esir edilmiş ve satılmıştı. Bütün bunları hancılar bildiklerinden çifte Mustafaların çıkarttıkları gürültüye baş kaldırmıyorlardı.
Başbuğları koşarken kendilerinin durmasını hoş görmeyen çifte Mustafalar arama taramayı biraz sonra şaşkın şaşkın koşuşmaya çevirdiler. Odalar birkaç kere arandı, tarandı; fakat Mariya Verböçi ile Şah İsmail yoktu. Sonunda her ikisinin de hanın içinde bulunmadıklarını akılları kesince, Kasım Bey, hâlâ şaşkın şaşkın koşuşan Kral ve İmparatora:

- Sersem sersem ne aranıyorsunuz? İşte yoklar, ardımdan geliniz!..
Diye haykırdı. Atlarına atladılar. Budin'deki bütün hanları aramaya başladılar. Artık adi ve pis meyhanelere bile düşmüşlerdi. Yine böyle pis bir meyhaneden de ümidi kesip çıkarlarken İmparator Mustafa:
- Vay canına!..
Diye bağırdı. Kasım Bey heyecanla döndü. Mustafa'nın gösterdiği yere baktı. Dört - beş sarhoş masaların üzerinde sızmışlar, yüzükoyun yatıyorlardı.
-Ne gördün?..

- Ne gördüğümü siz de görüyorsunuz!.. İşte Şah İsmail...
- Hangisi be adam, çabuk söyle...
- İşte şu... Durun, durun...
Mustafa sarhoşlara doğru koştu. İçlerinden birini tutup sarstı: -Şah!.. Şah!..
Diye bağırdı. Malkoçoğlu ile Kral da koştular. Ağzından şaraplar sızan, gözleri içki ve ağlamadan şişmiş bu sarhoş Şah İsmail'di.
Malkoçoğlu Şah İsmail'i omuzlarından tuttu, havaya kaldırıp sarstı. Fakat boşuna... Şah İsmail kendini bilmeyecek kadar kan-tarsız içmişti. Onları tanımıyor, durmadan abuk sabuk söyleniyor, hüngür hüngür ağlıyordu. Kara sevda Şah İsmail'in başını yemişti.
VİYANA ÖNLERİNDE
M ARİYA Verböçi kaybolmuştu. Kendisinin ne olduğunu kimseler bilemiyordu. Şah İsmail ise, bir şey bilmediğini, bir şey hatırlamadığını yeminlerle tekrarlamakta, kendisinin bir alçak, bir namussuz olmadığına inanmaları için hüngür hüngür ağlayarak onların ellerine sarılıp öperek:
- Hiçbir şey hatırlamıyorum... Hiçbir şey bilemiyorum, diye sızlanmakta idi.
Malkoçoğlu titriyor:
- Niçin bilmiyorsun? Niçin hatırlamıyorsun? diye haykırıyor, onun gırtlağına sarılıyor, o zaman Şah İsmail ağlamasını kesiyor, deli deli bakan yaşlı gözleriyle:
- Ben arkadaşıma ihanet edecek kadar namussuz ve adi bir insan değilim... Beni siz ne sanıyorsunuz? Ben kimim, piç miyim? diye haykırıyordu.
Bütün bu ağlamalar, kavgalar Şah İsmail'in ağzından tek kelime almaya yaramamıştı.
- Budin'e geliyorduk, pek de iyi idik. Bir handa durduk, diye anlatıyordu.
- Hangi han? diye sorunca:
-Hiç... Hiç... Hatırlamıyorum.
- Peki, bu handa ne oldu?
- Hatırlamıyorum. Birtakım adamlar, şarap kupaları, iyi yemekler... Hatırlayamıyorum ki...
Şah İsmail gerçekten çok değişmişti. Her gün ağlıyor, saçını başını yoluyor, aziz arkadaşına yaptığı bu kötülükten dolayı Ce-nab-ı Hakkın kendisini affetmeyeceğini söylüyor, zehirlenmiş köpek yavruları gibi kıvranıyordu.
Kral Mustafa, Şah'ın bu haline bakıyor, sonra yumruğunu yere vuruyordu:
- Bu mendeburun aslında, önceden de suratında hayır yoktu. Her gün Ahfeşin keçisi gibi düşünür, durur, hiç konuşmazdı. Amma şimdi büsbütün maskara olmuş. Damızlık tekeler gibi akşama kadar böğürüyor... Bu herifin tasasını ne diye çekiyoruz, anlamıyorum. Vuralım kıçına bir tekme, defolsun gitsin, diye bağırıyordu.
İmparator da Kral'ın sözlerini yerinde buluyor, ağalan Malko-çoğlu'nun sevgilisini kaptıran bu sersemin kendilerine uğursuzluk getirdiğini, bir ırmak kıyısından geçerken suya boca edip, bu aptalı boğup uğursuzluğundan kurtulmanın daha doğru bir iş olduğunu söylüyordu.
Malkoçoğlu ise, durmadan dinlenmeden sevgilisini aramaktaydı. Bu arayış aylarca sürdü. Sonunda Viyana önlerine kadar geldiler. Türk ordusu da bugünlerde Viyana çevrelerinde gözükmeye başlamıştı.
Kasım Bey, Viyana'ya girmeden daha ilerilere vurup gidecekti. Fakat bir gece büyük bir gürültü ile uyandı. Yattıkları hanın avlusunda acıklı, korkunç bir çığlık ile ayı homurdanmasını andırır sesler duyuluyordu.
Aşağı koştu.

Kral ile İmparator Şah İsmail'i aralarına almışlar, bir temiz dövüyorlardı. Biçare Cem'in oğlunu, Osmanlı şehzadesini Kasım Bey çifte Mustafaların elinden güç kurtardı.

Malkoçoğlu:
- Ne oluyor?.. Bu ne edepsizlik, bu zavallıdan ne istiyorsunuz?
Diye haykırdı. Kral Mustafa burnundan soluyordu:
- Bu edepsize artık dayanılmaz. Geceleri "Vah ben ne alçak adannmışım!" diye köpek yavruları gibi uluyor, uykumuzu haram ediyor. Bir edepsizlik etti. Biz de bağışladık; böyle sabahlara kadar içip anırmanın âlemi var mı? Biz bu pis sarhoşun kahrını artık çe-kemeyiz. Defolsun gitsin...
Malkoçoğlu, Şah İsmail'e baktı. Yoksul şehzade iğrenç bir duruma girmişti. Üstü başı şarap lekeleri içinde, ağzı çarpılmış... Kendisini ayakta zor tutuyordu. Kasım Bey'i görünce yine ağlamaya başladı. Bu garip ses Kasım Bey'in de sinirine dokunmuştu:
- Arkamdan gel!..
Diyerek, Cem'in yoksul oğlunu kendi odasına aldı.
Cihanlara söz geçiren bir sultan olacakken talihin ufacık bir cilvesiyle bugünkü gülünç ve acınacak duruma düşen Cem'in oğlu, görenlerin yüreğini parçalayacak bir duruma düşmüştü. Odada yalnız kaldıkları zaman Kasım Bey gözlerini onun gözlerine dikti:
- Ne oluyor Cem Bey? dedi, bu haller ne?.. Şah İsmail, bir kere titredi:
- Ben, ben... Cem'in oğlu değilim... Cem'in oğlu Rodos'ta idam edildi! diye inledi.
Kasım Bey, ayağını yere vurdu:
- Sen Cem'in oğlusun!.. Ve senin bu garip hallerin bende şüphe uyandırıyor... Sen bir şeyler yapıyor; fakat benden gizliyorsun! Buna eminim... Sen padişah olacakken bir serseri bile olamayan zavallının birisin. Meğer padişah olamayan şehzadeleri boğazlayan sultanlar ne kadar haklı imişler.
Şah İsmail irkildi:
- Fakat beni...
- Sus. Seni padişaha teslim edeceğim!..

- Bunu yapma, bunu yapma... Sana kul köle olayım! Bana merhamet et, beni amcam oğluna verme! Ben sana isteyerek kötülük yapmadım?
Cem'in oğlu ağlıyordu. Acıklı çığlıkları Kasım Bey'in kalbini parçaladı.
- Peki, peki... Fakat artık ağlama... Dırlanma, çeneni tut. Bir adam kılığına gir ve bir adam ol...
Cem'in oğlu, Kasım Bey'in ayaklarına kapandı:
- Sen çok temiz yürekli bir kahramansın! Ben ise ahlâksız, nankör ve edepsizim. Sana her şeyi anlatacağım, her şeyi... Sözlerinde ne kadar haklısın. Padişah olmak için doğan bir şehzade başka bir adam olamıyor, ya taht, ya darağacı.
Şah İsmail, herhalde bir şeyler biliyordu. Ağlayarak Malko-çoğlu'nun ayakları dibinde inliyordu:
- Ben pek büyük bir namussuzum. Ben sizi aldattım.
- Ne demek istiyorsan, çabuk söyle.
- Ben bir alçağım. Benim hayatımı kurtaran senin gibi bir adama bile ihanet ettim.
- Çabuk, söyle, onu kim kaçırdı, Mareşal mı? -Evet...
- Nereye gitti? Kim götürdü?..
- Bilmiyorum. Bildiklerim pek az, fakat...

- Çabuk söyle rezil... Çabuk söyle, sen Mariya'nın gittiği yeri biliyor musun?..
- Hayır...
- Ya kim?
- Kraliçe...
- Kraliçe mi? -Evet...
- O da kim?

- Mari Lui...
- Ölen kralın karısı mı? -Evet...
- Sen niçin bıraktın?! Uyuyor muydun? Niçin sarhoş oldun? Neye bu işi önleyemedin?
- Kaçıracağını ummamıştım.
- Niçin?
- Bana, beni sevdiğini söyledi.
- Kim?
- Kraliçe...
- Aptal, sersem, inandın mı?
- Seviyordum. İnanmaya mecburdum. Kendimi tutamıyor-dum. Bir kadının kalbini kazanmaya gücümüz yetişmezse o vakit köpekleşiriz. Ben de beni arada bir belki okşar diye köpek oldum. Gücümle kazanamayacağım kalbi hayalimle aldanarak kazanmaya çalıştım.
- Seviyor muydun?.. Kraliçeyi mi? -Evet...
- Bunu bana niçin söylemedin?
- Utandım. Kendi kendimden utandım. Ondan ayrılmak beni deli gibi yapmıştı. Fakat karşılaşmak, elinde oyuncak olmak istemiyordum. Tekrar kavuşunca sözlerine dayanamadım. Her şeyi yapabilirdim. Bu gücümün yetmediği aşka yükselemeyince aşağı-laşarak kavuşmak istiyordum. Ne söylerse yapıyordum. Ne isterse yapacaktım.
- Ne söyledi?
- Seni imparator yapacağım, ben de karın olacağım diyordu. .
- Namussuz karı!..
- Ona kötü söz söylemeyiniz...

- Sus... Sersem, işlerime karışma!.. Seni nasıl aldattığını anlıyorum. Aşk gibi temiz duygularla bile oynadığı için bu sözler ona azdır bile.
- Kabahat hep benimdir. Onu deli gibi seviyordum. Düşünemedim. Karşısında yalnız kalbim çarpıyor, beynim işlemiyordu. Beni bağışla. Yine Tanrı'ya şükür ki köpekleştim, ya sırtlanlaşsay-dım da her yana saldırsaydım.
- Sana bir tuzak kurmuş. Fakat benden ne istiyor?
- Sana çok kızgın, "Kocamı öldürdü, Macaristan tahtının Ja-polya'ya verilmesine sebep oldu. Krona'yı çaldı. Seni elimden aldı. Bütün bunları sanki benim yoluma dikilmek için yaptı. Bana gelen her kötülük onun yolundan gelmiştir. Ondan intikam alacağım!" diyordu.
- Sen de bu intikama alet oldun demek?..
- Emin ol böyle bir niyeti olduğundan haberim yoktu. Onu birdenbire karşımda görünce kendimi kaybettim. Artık o zaman kafam işlemedi. Kalp ile düşünülmeden yapılan kabahatlar da belki bağışlanır.
- Mariya nerede idi?

- Uyuyordu, yanımızdaki odada idi. Biz şarap içtik, yemek yedik. Kendimden geçmişim. Sonra koluma girip beni bir yere götürdüler. Değil kolumu kaldırmak, gözümü bile açacak halde değildim. Ayıldığını zaman kendimi aranızda buldum.
- Demek Mariya'yı Kraliçe kaçırdı?..
- Belki... Görmedim.
- Peki, bunu şimdiye kadar neden söylemedin?
- Utandım, korktum. Kederimi her gün içmekle hafifletmeye çalışıyordum. Sen kendi kendine belki bulursun diye düşündüm.
- Kraliçe nereye kaçabilir?
- Viyana'ya kaçmıştır belki! -Sebep?..
- Çünkü her tarafı Türk akından sardı. En güvenilir yer orasıdır.

Malkoçoğlu, Şah İsmail'in yakasını bıraktı. Odadan dışarıya çıktı. Kral ile İmparator Şah'ı başlarından attıktan sonra rahat bir uyku uyumak niyeti ile birbirlerine sarılıp yatmışlardı. Tatlı ve hoş bir uykunun derinliklerine dalmak üzere idiler ki, Malkoçoğlu'nun kükremesi duyuldu:
-Mustafa!..
İki kafadar bu gür sesin etkisiyle biraz ayılır gibi oldular. Fakat sonra tekrar homurdanarak uyumaya hazırlandılar. Malkoçoğlu sesini daha çok dikleştirdi:
-Mustafa!!!..
Kral yerinden fırladı:
- Buyur beyim.
Diye bağırdı, uyku sersemliği ile gözlerini oğuşturuyordu. Malkoçoğlu tabiî bir halde:
- Çabuk hazırlanın, dedi, Viyana'ya gidiyoruz. Kral ayılıvermişti.
- Şehrin içine mi beyim?..
- Evet...
Kasım Bey geri çekildi. Kral Mustafa horlayarak uyumakta inat eden İmparator'u bir tekmede kaldırdı:
- Kalk, Viyana İmparatoru. Şehir zaptedilmiş, seyranı ve keyfi de bize düşmüş, kalk! Padişahımızın sağlığına dua et!
Diye bağırdı. Zavallı Kral, Viyana'nın zaptedildiği haberi geldi sanıyordu.
Yoksa, dört tarafı Türk ordusuyla sarılmış Viyana'ya Malko-çoğlu'yla birlikte üç kişi, üç çıplak kılıç ile girip yüz binlerce düşman arasında kız arayacaklarını bilmiş olsalar, bütün cesaretlerine rağmen, korkudan dudakları çatlardı. Bu iş, pek de keyif verici bir işe benzemiyordu.
viyana önünde Türkler
VİYANA göklerini kaplayan siyah ve kurşunî dumanlar, Türk ordusunun yaklaşmakta olduğunu, Viyanalılara haber veriyordu. Viyana halkının çoğu yükte hafif, pahada ağır eşyalarıyla birlikte kaçışırlarken, ellişer yüzer kişilik kafileler halinde cenkçiler, şövalyeler, atlılar şehri korumak için kapılardan içeriye giriyorlardı.
Sağa sola, ileri geri, şaşkın şaşkın koşuşan ahalinin ağzından bir feryat yükseliyordu:
- Türkler geliyor!..
Türk ordularının, içinde barınamamaları için şehrin çevresini saran kenar mahalleler Viyanalılar tarafından yakılıp yıkılıyordu. Ferdinand kaçmıştı.
Viyana şehrinde 35 000 eli silâh tutar kabadayıdan yalnız 350 kişi kalmıştı.

Türkler ¦ Viyana'yı da zaptederlerse bütün Almanya'ya el koymamaları itin hiçbir sebep kalmayacaktı. Orta Avrupa'nın Viyana son kalesi îdi.
Viyanalılar korkuyordu. Kral Ferdinand korkuyordu.

Kendisini Avrupa'ya hâkim sayan Şarlken korkuyordu. Papa korkuyordu.
Bütün Avrupa korkuyordu. Kiliselerin çanları Türklerin yaklaştığını ilân için durmadan acı acı inliyordu.
O gün akşama kadar böyle bin bir heyecan ve korku ile şaşkın şaşkın koşuşan Viyanalılar gece olunca korkulu rüya görmemek için uyumamışlar, surların üstünde geziyorlardı.
Vakit sabaha yaklaşmıştı. Ufuk yeni ağarmıştı. Uzaklarda yanan şehirlerin kızıllığı koyu mavi gökte sarı, kırmızı kıvılcımlar yaratıyor, cehennemi andırır bir his insanları korkutuyordu.
Güzel, beyaz iki atın üstünde iki insan karaltısı ilerliyordu. Viyana surlarının etrafını gözetmekte olan bu iki kişi atlarını ağır ağır sürüyorlardı.
"Kerentuer" kapısına doğru yaklaşıyorlardı. Bu kapının karşısında, kenar mahallelerdeki ev yıkıntıları, bahçe duvarları yükselmekteydi. Viyanalılar bu kesimi istedikleri gibi yıkamamışlardı.
Atlılardan en önde gideni başına renkli bir şal sarmıştı. Arka-sındakinin, yakası kabarık kürk, atının eğerinden sarkan eğri bir kılıç taşıması Türk ordusunun komutanlarından birisi olduğunu açıkça gösteriyordu.
Arkasındaki adamla hiç konuşmadan ilerleyen bu komutan Kerentuer kapısının tam karşısına geldiği zaman Almanca bir buyrukla olduğu yerde atını durdurmaya mecbur kaldı. Karanlıklar arasında Viyanalı şövalyelerin zırhları parıldıyordu.
Türkler, Viya-nalılann kuvvetini ölçmek için nasıl çevreyi keşfe çıkmışlarsa, Viyanalılar da Türklerin kuvvetini anlamak için kapıların dışında keşif yapıyorlardı.
"Dur!..." buyruğunu veren Viyanalılar meydana çıkmaya korkuyorlardı. Düşmanın gücünü, sayısını anlamaya çalışıyorlardı. Birkaç saniye süren bu şaşkınlık içinde Türk komutanı kendini topladı. Atını mahmuzladı. Hayvan şahlandı, ileri doğru atıldı. Fakat onun kaçtığını gören şövalyeler bir anda gizlendikleri ev yıkıntıları arasından dışarı uğradılar.

Atlı, çevresinin sarılmış bulunmasına bakmadan, çelik zırhlar kuşanmış bu insan yığını üzerine atladı, bütün hızıyla karanlıklar arasına daldı, kaçtı.
Kaçıp kurtulacaktı.
Fakat aynı dakikada on tüfek birden patladı. Gecenin karanlığını uzun ve sarı ateş izleri yırttı.
Cins at acı acı kişnedi.
Şövalyeler koştular. Atıyla birlikte yere yuvarlanan Türk komutanın çevresini sardılar. Komutan yavaş yavaş doğruluyordu. Durumundan, yaralanmadığı anlaşılıyordu.
Viyanalıların subayı ilerledi. Türk komutanıyla karşı karşıya geldiler. Subay:
- Kimsiniz? diye sordu.
Türk komutanı şüpheli bakışlarla çevresini süzüyordu. Durumu kavramak istediğinden, cevap vermedi. Subay daha dik bir sesle sorusunu tekrar etti:
- Burada ne arıyorsunuz?
Türk esiri, oldukça düzgün bir Almanca ve tabiî bir halde cevap verdi:
-Görüyorsunuz...

- Neyi görüyoruz?
- Kim olduğumu ve ne aradığımı!..
- Sen sorularımızı karşıla. Kimsin ve ne arıyorsun?
- Bir Türk askeriyim. Sizin aradığınızı arıyorum.
- Ne demek istiyorsun?..
- Bir Türk askeri düşman surları karşısında, ne ararsa... Söylemeye gelince konuşmayız.
- Biz sana neler söyleteceğimizi, neler dedirteceğimizi biliriz.
- Benim söylemek istediğimden başka bir şey söyletemezsiniz!..
- Orasını görürüz.

Subay adamlarına döndü:
- Yatırın şunu!., dedi.
Şövalyeler atıldılar. Türk komutanını yere yatırdılar. Subay bir meşale yaktırdı. Türk askerinin üzerine eğildi:
- İsmin ne?
- Faydasız, size bir şey öğretmez.
- İsmini söyle...
- Ahmet!
- Ordudaki görevin?
- Savaşmak...
- Rütbeni soruyorum.
- Bizde herkesin rütbesi birdir. -Ya... Demek tatlı konuşamayacağız...
Subay doğruldu. Bu Türk askerinin sözü tok, inatçı bir şey olduğu meydanda idi. Bununla birlikte, buna kızacağına, seviniyordu. Adi bir erde bulunmaması gereken bu tok ve dik sözlerden esirin önemli bir komutan olduğu anlaşılıyordu.
Fakat her şeyden önce bu adamın konuşması, Türk ordusunun durumunu bildirmesi gerekti. Meşaleyi Türk esirinin sakallarının altına yaklaştırdı:
- Ya söyle, yahut sakallarından başlayıp suratını yakacağım. Yanık bir et kokusu duyuldu.
Fakat komutanın ağzından bir kelime bile çıkmadı. Esirin bu dik başlılığı subayın sinirlerini germişti. Sinirli bir halde Türk esirinin sakalına yapıştı. İşkencesini daha ileriye götürmek istiyordu. Fakat arkasından gür bir ses duyuldu:
- Ne oluyor orada?
Doğruldu. Bir Alman subayı, arkasında üç muhafızıyla ona bakıyordu. Canı sıkılmış gibi:
- Bir Türk yakaladık da...

Alman subayı, emreder bir gösterişle sorusunu tekrarladı:
- Bir Türk mü? -Evet...
- Nerede yakaladınız?
- Burada... Fakat...
- Evet, fakat ama sözümü kesmeyiniz. Benim bölgem içinde dolaştığınız yetmiyormuş gibi üstelik bir de sorularıma cevap vermek istemiyorsunuz...
- Sizin bölgeniz mi?
- Evet!.. Kerentuer kapısı ve çevresi benim buyruğumdadır.
- Tuhaf... Fakat benim böyle bir paylaşmadan, hele bu bölgenin size ait olduğundan hiçbir haberim yoktu. Viyana'yı kurtarmak için her şeyden önce komutanların buyruklarına boyun eğmek gerekir.

- Daha iyi söylüyorsunuz ya, öyle ise komutanınızın buyruklarını dinleyin!
- Siz komutan mısınız?
- Evet, bu bölgenin komutanı!..
- Lütfen bu konuda bendenizi inandırabilir misiniz?
Alman subayı, elini koynuna soktu. Bir buyrultu çıkarıp subaya uzattı. Subay buyrultuyu aldı. Meşalenin ışığında okudu. Sonra:
- Evet! dedi, hakkınız var. İmza, genel komutanımız Niklos Zalmi'nin imzası. Sizin bu bölgede biricik buyrukçu olduğunuzu söylüyor. Komutanımızın emrine uymak borcumuzdur, emirlerinizi bekliyorum.
- Onu ne zaman yakaladınız?
- Hemen biraz önce...
- Yalnız mıydı?
- İki kişiydiler.
- Öteki nerede?..

-Kaçtı!..
- Bu, bir şey söyledi mi?
- Hayır. Çok inatçı. Bir şey söylememekte diretiyor.
Alman subayı, meşaleyi aldı. Türk esirinin yüzüne tuttu. Sonra birdenbire daha fazla eğildi, baktı ve doğruldu. Meşaleyi tutan eli titriyordu. Viyanalı subay sordu:
- Tanıdınız mı? Kimdir?
- Kimi?
- Esiri...
- Sizin bile tanımadığınız bir casusu ben nasıl tanıyabilirim?.. Bir süre sustular. Alman subayı, sonunda bu sessizliği bozdu.
- Esiri bana bırakıp şehre gidiniz, dedi. Sabah yaklaşıyor. Türk ordusunun güneşle birlikte saldırısı beklenebilir. Ben de bu esiri sorguya çektikten sonra geleceğim.
Viyanalı subay ve adamları, Alman subayını selâmladılar. Karanlıklar arasında kayboldular.
O zaman Alman subayı, yerde yatan Türk esirini eliyle tutup kaldırdı. Türkçe olarak:
- Paşa, siz çıldırdınız mı, burada ne ararsınız? diye sordu. Türk esiri, korkak bakışlarla Alman subayına baktı:
- Paşa mı? dedi, ben paşa mıyım?
Alman subayı, esire yaklaşıp elindeki meşaleyi kendi yüzüne tuttu. Şimdiye kadar soğukkanlılığını elden bırakmayan esir hayret ve dehşetle haykırdı:
- Malkoçoğlu Kasım Bey!.. Allah'a şükür!.. Ben de seni arıyordum!
Alman subayı, Malkoçoğlu'nun ta kendisi idi. Esirle tanıştığını görünce sesini alçatti:
- Fazla yüksek konuşmayalım paşa... dedi, bizi dinleyenler olabilir. Fakat burada ne arıyordunuz?

- Surların durumunu, Viyanahların hazırlıklarını öğrenmek istedim.
- Bunu yanınızdaki askerlerden biri de yapabilirdi.
- Güvenemedim. Birbirini tutmayan haberler getiriyorlar. Ordudan önce yürüdüm, henüz karışıklık sırasında Viyanahlardan bir şeyler öğrenebilirim, diye düşünüyordum.
- Fakat sizi tanıdıkları gün, Türk ordusu için her şey bitmiş demektir. Siz ki Türk ordusunun serdarı ve padişah hazretlerinin veziriazamısınız!..

Tehlikeyi atlattığı için keyfi gelen Sadrazam İbrahim Paşa:
- Böyle tehlikeli oyunlar çok zevklidir, Kasım Bey! dedi.
- Fakat zamanında yetişmemiş olsaydım, sizi benden önce tanımış olsalardı parça parça ederlerdi. Bu haber de Türk ordusunun gücünü sıfıra indirirdi. Paşa, geçmiş olsun!
Malkoçoğlu'nun kendi karar ve işleri üzerinde bu kadar fazla durarak yermesi hoşuna gitmeyen sadrazam:
- Ben şalımı değiştirmiştim, tanıyamazlardı! Dedi. Malkoçoğlu kafasını salladı:
- Tehlikeli şey. Ordu yaklaşıyor mu?
- Evet. Sabaha buradadır.
- Topları aldınız mı?
- Hangi topları?
- Ağır toplan...
- Hayır, getirmedim. Lüzumu yoktu.
- Büyük hata etmişsiniz.
Veziriazam tekrar sinirlendi. Kasım Bey'in kendisine sual sormasına, hele iki keredir her giriştiği işi beğenmiyormuş gibi yüzünü buruşturmasına çok sinirlenmişti. Sözü değiştirdi:
- Seni padişah aradı. Şehir hakkında bilgi istiyordu. , Malkoçoğlu acı acı güldü:

- Bilgiyi bir haftaya kadar getireceğim.
- Bir haftaya kadar mı?
- Evet, şimdilik bildiklerimi söyleyeyim. Şehre gidiyorum. Viyana umduğumuzdan çok daha dayanacaktır. Siz ise ağır topları bırakıp gelmişsiniz. Yapılacak biricik şey kaleyi içinden vurmaktır. Şehirde adamlarımla gezeceğim. Belki devletlû hünkâr şehri almak istememiş de böyle bir gösteriş seferi yapmıştır. Yoksa ağır toplar olmadan böyle bir kalenin alınamayacağını bilir, size tedarikini emreylerlerdi.
Padişahın kölesi olmakla beraber padişahtan başka herkesi kendine köle sanan paşa kızdı:
- Yalnız mı giriyorsun şehre? diye sordu.
Malkoçoğlu arkasında duran Kral, İmparator ve Şah İsmail'i gösterdi. İbrahim Paşa dişleriyle bıyıklarını ısırdı:
- Senin yaptığın iş büsbütün çılgınlık eseri. Ölümün kucağına atılıyorsun!.. Üç kişiyle Viyana'ya girilir mi?
- İnsanın bazen ölümle de boğuşmayı isteyeceği tutuyor.
- Fakat senin bize çok yardımın olacaktı. Viyana şehrinin Kerentuer kapısı yakınında bir zayıf yeri olduğunu öğrendik, ben bu yeri arıyordum. Senin de bunu bildiğini sanırım. Buradan ansızın bir yürüyüş yaparsak mesele kalmaz.
- Böyle bir zayıf yerden haberim yoktu. Fakat üç gün içinde bunu öğrenir, en çok yedi gün içinde de orduya bu haberi yetiştiririm. Geçit yerini öğrenirsiniz.
Sadrazam, Malkoçoğlu'nun elini tuttu:
- Bu hareketin bundan önceki fedakârlıklarının kat kat üstünde olacaktır! dedi. Fakat ben geri nasıl gideceğim, ne at kaldı ne çaput!..
Sadrazam kendini padişahla bir tutuyor, hayatını kurtaran Malkoçoğlu'na teşekkürü lüzumsuz sayıyordu. Zaten onun amacı bir kral, bir sultan, bir şah olmaktı. Bu sonsuz hırsı onu nihayet saray koridorlarında boğduracaktı, Malkoçoğlu:

- Ayrılmadan önce size şehir hakkında bilgi vereyim, dedi. Bu bilgiyi elbiselerini giydiğim ve miğferini taktığım bir Almandan öğrendim. Siz Latya suyunu Brok önünden geçerek Viyana'ya ilerlerken Kral Ferdinand da kendisine yardımcı aramak için her tarafa baş vuruyordu. Fakat ne kardeşi Sarlken, ne de başkaları kendisine yardım edecek durumda idiler. Bu sebepten Niklos Zal-mi'yi başkomutan yaparak kendisi Viyana'dan kaçtı. Şehrin yakınındaki varoşları koruyamayacaklarını anladıklarından boşalttılar, yaktılar. Varoşlar sekiz-on kulaç yüksekliğinde beş-altı kulaç enin-dedir. Harap olan bu surlar kulelerle kalınlaştırılmış, bazı hafif yerleri yeniden yapılmıştır. Viyanalılar buradan bize ateş edeceklerdir. Piber kulesiyle Predike kilisesinin önünde de birer tabyaları vardır.
İbharim Paşa, Malkoçoğlu'-nu hayretle dinliyordu:
- Hûda bilir, dedi, senin verdiğin bilgiye bakarak Beç şehri istihkâmlarını senin yaptığına insanın inanacağı geliyor.
Malkoçoğlu ciddî idi:
- Vaktiniz çok azdır, dedi; bildiklerimi söyledim, destur verirseniz gidiyorum.
- Gidecek misin?
- Evet... Kapılar kapanmadan şehre girmiş olmalıyım. Bütün çıkılacak yerler kapanmıştır. Kerentuer kapısından başka gidecek yol yok. Birkaç saate kadar o da kapanacak. Bize Zaltes kapısından saldıracaklardır. Şimdilik bu kadar. Destur verirseniz şehre giriyoruz.
Sadrazam: -Ya ben?., dedi. Malkoçoğlu Kral'a baktı:
- Soyun da Mustafa, paşanın elbiselerini sırtına geçir. Dedi. Sonra İbrahim Paşa'ya döndü:
- Siz de onun elbiselerini giyiniz paşam, dedi, bu elbiselerle bir kere daha yakalanırsanız kurtulamazsınız!..

- Peki ama, ya adamınız?
- Onu yakaladığım Türk diye götürüp Komutan Niklos Zalmi hazretlerine takdim ederiz.
-Fakat tehlike...
Kral Mustafa kendini tutamayıp haykırdı:
- Bana bir şey olmaz. Ben onların elinde kalacak adam mıyım paşam? Kaçar kurtulurum... Sen hele bir ordunun başına dön.
Paşa şaşırıp kalmıştı. Malkoçoğlu, onun şaşkınlığını daha çok artırdı:
- Şehirde sizi bize teslim eden subaya rast gelirsek ilk işi bize esiri ne yaptığımızı sormak olacaktır. Ona bir esir göstermeye mecburuz. Haydi uğurlar olsun.

VİYANA KRALI

TÜRK ordusu şehri kuşatmış, kırmızılı, yeşilli sancaklarını dikmiş, sırmalı çadırlarını kurmuştu. Kırmızı elbiseli, tuğlu, altın kakma miğferli yeniçeriler, keçe külâhlı sipahiler, altın işleme üsküflü padişah muhafızları, Viyana şehri önünde kollarını kabarta kabarta dolaşıyorlar, birkaç güne kadar hücum edecekleri şehri seyrediyorlardı.
Yer yer kazanlar kaynıyor, davul zurnalarla mehter takımı millî havalar çalıyordu. Viyana surları önünde Türk erleri eğleniyor, oynuyor birbirleriyle güreşe tutuşuyorlardı. ¦
Eylülün yirmi beşinci günü İbrahim Paşa'nın ordusu, ertesi günü de yüz yirmi bin piyade ve süvari, yirmi bin deve yükü ile Sultan Süleyman'ın ordusu gelmişti. Hünkâr otağı "Loerberg" H" kurulmuştu. Türk ordusunun neşe ve sevincine karşılık Viyana şehrinde de müthiş bir keder ve can sıkıtısı rüzgârı esiyordu. Sokaklarda

ahali ne yapacağını bilmez bir halde dolaşıyor, erler yangın çıkmasın diye ahşap çatıları yakıyor, birtakımı da fırsat bu fırsat deyip evleri yağma ediyordu. Niklos Zalmi'nin başkanlığında büyük bir meclis toplanmıştı. Türk ordusuna karşı nasıl bir korunma şekli düzenleneceği konuşuluyordu. İçeri Pal Pakiç tarafından yakalanan dört Türk esiri ile Pefales

kontu Filip tarafından yakalanan bir Türk esiri, ki hepsi beş Türk esiri getirilmişti. Niklos bunları sorguya çekerek Osmanlı ordusunun durumu hakkında haber almak istiyordu. Beş Türk esiri de soğukkanlılıklarını koruyorlar, tabiî bir halde heyetin önünde bekliyorlardı.
Komutan Niklos önce Pefales kontunun yakaladığı esire döndü:
- Adın ne? -Mustafa!..
- Ordudaki rütben?
- Hangi ordudaki?
Niklos hayretle başını kaldırdı. Oldukça düzgün Almanca konuşan bu küstah esiri süzdü:
- Hangi orduda olacak, Osmanlı ordusundaki rütben... Er mi, çavuş mu, subay mı nesin?
-Kralım!..
Eğer Mustafa "Ben Hazreti İsa'yım" dese Niklos ancak bu kadar şaşkınlık gösterebilirdi. Bütün Meclis üyelerinin gözleri açıldı. Kumandan Niklos yaşlı ve ciddî bir adamdı. Esirin bu küstah ve alaylı sözü çok ağırına gitmişti. Fakat esirin elbiseleri bir kral elbisesi kadar da değerli idi. «
- Pis barbar!.. Sana rütbeni soruyorum!.. Doğru konuş!., dedi.
- Ben size cevap vermeye mecbur değilim, dedi, canım isterse susabilirim; emin olunuz, en müthiş işkenceniz benim bir kılımı bile kıpırdatamaz. Size nezaketle cevap veriyorum. Sizden de aynı nezaketi beklerim!.. Ordudaki rütbem krallıktır. Ben kralım, anlaşıldı mı?
Bu birinci esirin pek pişkin olduğu, öyle kuru gürültüye pabuç bırakmayacağı anlaşılmıştı. Belki de onlar komutanlarına "Kral" diyorlardı. Komutan Niklos yumuşadı.
- Pekâlâ haşmetmap! Nerenin kralısınız?
- Viyana'nın!..

Meclis üyeleri bağırıyor, haykırıyor, bu edepsizin derhal astı-rılmasını söylüyorlardı. Oturduğu iskemleyi elde sopa bulunsun diye kıranlar bile vardı. Komutan eliyle işaret ederek üyeleri susturdu. Zırhlı elbiselerini şıkırdatarak ayağa kalktı. Kral Mustafa'ya yaklaştı:
- Nerede yakalandığını soruyorum, cevap istiyorum.
- Beç şehrinin dışarısında...
- Nasıl yakalandın?..
- Müstakbel memleketimin coğrafî durumunu (?!) incelerken subaylarınız bu hareketimi hoş görmemiş olacaklar ki enseme binerek beni sımsıkı bağladılar. Şurasını da ilâve edeyim. Esirlere çok fena muamele ediliyor... Eylülün yirmi üçüncü günü General Harden 500 süvari ile bize saldırdı. Fakat önceden bu saldırıyı haber almak şerefine kavuşabildiğim için pusu kurmuştuk; üç kişi öldürdük, yedi tane esir aldık. Esirleriniz arasında Kristiyan adındaki kâfir de bulunuyordu. Çok erkekçe dövüştü. Bayrağını bize kaptırmadı. Kristiyan Zedliç'i padişahımızın huzuruna götürdük. Eğer onun bize yaptığından bizden biri size

yapmış olsaydı esir alır almaz hemen öldürür, derisini de yüzerdiniz. Biz ise ona bir tokat bile atmadık.
General kızmıştı:
- Kısa kes! Bizi değil, sizi anlat! Dedi. Kral Mustafa gülüyordu:
- Ben sözümü bir kere kısa kesersem sonra sonunu çok istersiniz, ama benim ağzımı gayrı bıçak bile açmaz. Siz de çıra gibi yanarsınız. Onun için bir kere konuşmuşken dinleyin.
Subaylar öfke ve sinirlilikle homurdandılar. Mustafa devam etti:
- Padişahımız esirleri dinledi. Kralınızın Viyana'da olmadığını öğrendi. Leve şehrine gittiğine üzüldü. "Krallar her zaman ordularının başında düşmanı bekler, düşmanlardan kaçan kral milletine lâyık değildir," dedi.
Bütün subaylar ayağa kalktılar:
I

- Susturun şu edepsizi; boğalım, gebertelim...
Diye haykırıştılar. Komutan Niklos, subayları güçlükle yatıştırdı. Bununla beraber, Kral Mustafa'nın bir şeyler söylemesi kendi işlerine de yarayabilirdi.
- Devam et...
- Söyleyeceğim şu ki, padişahımız sizin Kristiyan'ın zorla savaştığını duyunca kızmadı. Memnun oldu. Kendisini ağırladı. Diğer üç esire de akçe verip savdı. Siz ise beni dövdünüz, patakladınız. Bu hareketiniz her halde erkekliğe, kahramanlığa yakışmaz.
- Bize erkeklik dersi mi veriyorsun?
- Daha henüz mektep açmadığım için hayır!..
- Biz sana biraz sonra iyi mektep açtırırız. Şimdi cevap ver bakayım. Senin ordudaki rütben nasıl oluyor da krallık oluyor. Bu yeni bir unvan mı?
- Basbayağı!.. Bizim padişahımızın emrindeki kral ve sultan sayısı az mı ki?
-Anlat!..
- Ben önceden Budin kralı idim...
- Nasıl, nasıl?
- Budin kralı idim. Ve şehir zaptolunur olunmaz yerimi alacaktım. Fakat padişahımızın dalgınlığına rastlamış, beni hatırından çıkarmış. Budin'i Japolya Yanoş adında bir Macar'a sadaka edi-vermiş. Bu vaziyet karşısında bendeniz dağ keçisi gibi açıkta kaldım. Derhal kendime Viyana krallığını münasip gördüm ve aldım.
- Kimden aldın?
- Sizden!..
- İyi ama Viyana'yı biz henüz kimseye vermiş değiliz, niyetimiz de yok.
- Ya?.. O da bir iş mi?.. Dört gün sonra bizimdir. Alacağız.
Subaylar, tekrar bakırdılar. Hatta Mustafa'nın üzerine yürüyenler bile oldu.

Niklos, Mustafa'nın omzunu tuttu. Kuvvetli parmaklan arasında sıktı.
- Ben şimdi seni kral yaparım!.. Hele ilk önce başına demir tacı bir giyiver, bakalım yakışacak mı?..
Bu sözlerdeki korkunçluğu zavallı Mustafa anlayamamıştı. Fakat prensler, subaylar, şövalyeler sözün dehşetini kavrayıp çok hoşlandılar. Bu sefer sevinçle bağrıştılar:
- Evet!.. Evet!.. Altın tacı başına giydirelim... Her krala bir taç lâzım. Tacı giysin...
Niklos, salon kapısındaki nöbetçilere bağırdı:

- Cellâtlar, kızgın taç ile gelsin...
Kral Mustafa sadece yüzünü buruşturdu. Gözlerinde korkuya benzer hiçbir iz yoktu. Sessiz, rahat duruyordu. Yalnız Pefales kontu Filip unvanıyla orada bulunan Malkoçoğlu hafifçe sararmıştı.
Adamın çekeceği azabı, bu azaba kendisinin sebep olmuş olduğunu görmek meşhur akıncıyı sarsmıştı. Çıplak kollu cellâtlar ellerinde kızgın mangalları ve demir kıskaçlarıyla birlikte içeri girdiler.
Komutan, Mustafa'ya döndü; cellâtların elinden aldığı yuvarlak bir çemberi gösterdi:
- Haşmetmeap, işte tacınız... dedi. Her ne kadar şimdi pek adi bir at nalı gibi gözüküyorsa da biraz sonra bizim kuyumcularımız onu kızdırınca göz alıcı pırıltısına canlar dayanmaz, gözler kamaşır! .. Güzel gözlerinizden yaşlar boşanır.
Sonra cellâtlara döndü:
- Hepsinin başına birer taç giydiriniz!..
Cellâtlar koştular. Zavallı esirlerin kollarını bağladılar. Başlarına demir çemberleri geçirdiler, sıktılar. Çemberin dışarıda kalan uçları ateş mangallarına sokuldu.
Niklos anlatmaya başladı:
- Dostlarım, şimdi çemberler kızacak ve başınızı kızgın ışıklarla süsleyecek; sonra soğurken tepenizi sıkıp size hoş saniyeler geçirtecektir. Eğer içinizde pek de cazip olmayan bu taç giyme töre-

ninden kurtulmak isteyen akıllı bir kral varsa, sorduklarımıza cevap verin! Önce siz, haşmetlû Viyana kralı, söyle bakalım, ordudaki hakikî rütben ve mevkiin?
- İmparatorluk...
- Oh, oh... Bakıyorum siz, dakikada bir yükseliyorsunuz. Biraz önce kral idiniz. İyi ama, kudretlû ve mehabetlû Grand Senyo-runuza rütbe kalmadı. Biraz daha sorsam padişahım diyeceksiniz!
- Onun kapısında benim ve sizin gibi bir sürü kral ve imparator etek öpmek için sıra bekler. Bunda gam çekmeyiniz.
- Hâlâ inat mı ediyorsun?
- Doğru olan şeyler size inat mı geliyor? Kralınız bile bugün yanına yanaşmaya can atar, ama biz beğenmedik.
- Sus, köpek, şimdi sana büyüklere dil uzatmayı öğretirim.
- Dünyada benden büyük iki kişi var. Biri efendim Malkoçoğ-lu Kasım Bey, diğeri Yüce Tanrı. Başka kimseyi tanımam.
Niklos kahkahalarla güldü.
- Sersem kim olduğunu kendin söyledin... Demek sen Bre-nersin1 ve Kasım'ın yanında yamaksın!..
Mustafa yüzünü buruşturup yere tükürdü.
- Ben bir Viyana imparatoru ve Roma papazıyım. Yamak değilim.
Bu adamın soğukkanlılığı bütün subayları çileden çıkarıyordu. Komutan Niklos, bu sefer diğer esirlere döndü.
- Sizin rütbeniz? dedi. Bu herif papalığa kadar yükseldi. Size de peygamberlik ile hâşa, Allah'lık kaldı.
Esirler Türkçeden başka dil bilmiyorlardı, sustular. Komutan bu sessizliği kendisine karşı bir kafa tutmak saydı. Cellâtlara döndü:
1 Avusturyalılar akıncılarımıza Brener derler. Bugün bile oralardaki birçok dağların, ovalann ismi Kasım Bey'in hatırasını yaşatan adlarla anılır.

- Başlayınız! diye haykırdı.
Çemberler kızmaya, zavallı esirlerin başını yakmaya başladı. Yanık bir et kokusu, tüyleri ürpertici bir cızırtı duyuluyordu. Esirlerin başında iri iri ter taneleri belirmişti. Saçları sırsıklam olmuştu. Fakat ağızlarından ufak bir ses bile duyulmuyordu.
Malkoçoğlu Kasım Bey fırladı:
- Komutanım!., diye haykırdı. Bütün gözler Kasım Bey'e dönmüştü. Çok heyecanlı ve üzüntülü olmasına rağmen yüzünde, içindeki acıyı gösterir hiçbir iz yoktu. Yalnız gözlerini hafifçe kapamıştı. Komutan Niklos ona döndü:
- Bir emriniz mi var?
- Estağfurullah, bir rica! Ben, deminden beri edepsizce konuşan ve bildiği birçok esrarı söylememek için bizimle alay eden şu esiri yakalayan Pefales kontu Filip'im. Dört gün oluyor 'adamlarımla kuşatma hattını yarıp şehre girdiğim için sizden aldığım bir buyruk ile Kerentuer kapısı komutanlığına geçtim. Bu esirleri öldürmekle birçok şeyleri öğrenemeyeceğiz. Müsaade buyurursanız, sözlerinden ve davranışlarından çok şeyler bildiğine inandığım şu Viyana kralının iki gün içinde dilini çözeyim. Eğer yine söylete-mezsem, emir ve müsaade sizindir. Lâyık oldukça taca tekrar kavuşur.
Herkes bağırdı. Filip'ten şüphe etmek akıllarına bile gelmezdi.
- Evet!.. Evet!.. Söyletsin... Esiri yakalayan odur, bırakalım o söyletsin. Yaşasın Kont Filip... Yaşasın Kerentuer kapısı komutanı...
Viyanalılar heyecanlı dakikalar yaşıyorlardı. Durmadan bağırıyorlar, birbirlerini alkışlıyorlardı.
Malkoçoğlu tok bir sesle devam etti:
- Esirler benim emrime verilsin!.. Kendilerini bir haftaya kadar söyletirim. Bir hafta sonra yine emrinizdedirler.
Komutan Niklos'un; Pefales kontundan şüphe etmek aklından bile geçmezdi. Cellâtlara döndü:

- Esirleri çözünüz, zindanlara indiriniz!., dedi. Bu olaydan yarım saat sonra Pefales kontu Filip Hazretleri, Başkomutan Niklos'un özel dairesinden çıkmış gidiyordu. Türklerin bütün kuşatma hattını yararak Viyanalıların gözünde çok yükselmişti. Yukarıdaki anlattığımız meclisten sonra komutan Niklos, onu özel odasına çağırmış, esirlerden öğrenmek istediği şeyleri anlatmış ve Kerentuer kapısının nasıl korunacağını plân üzerinde tarif etmişti.
Malkoçoğlu'nun Filip'in yerine geçebilmiş olması çok işine yaramıştı. Sarayın merdivenlerinden geçmiş, avluya doğru yürüyordu. Fakat birdenbire titredi. Koridorun sonunda kapının eşiği önünde tanıdığı bir gölgeyi görür gibi oldu. Koridorun karanlıklarına gizlendi. Karşıdan Mareşal Peter Perene geliyordu. Peter Perene çok telâşlı idi. Çevresine bakmaya hiç lüzum görmeden bir yıldırım hızıyla geçti. Merdivenlerden çıktı. Malkoçoğlu'nun yüreği heyecandan titriyordu. Bu, uğursuzun burada bulunması her halde pek boşuna değildi. Belki de onun yolundan bir Avusturyalı olan eski Macar kraliçesinin izini de bulabilirdi. Mareşal, ağır ağır saraydan çıktı. Fakat uzağa gitmedi. Büyük kapının karşısındaki avluda durdu. Sokaklarda beşer, onar kişilik silâhlı mangalar dolaşıyordu. Şehir, yıkık çatıları, tenha sokakları ile bir yangın yerini andırıyordu. Arada bir iki sarhoş er kılıçlarını sürerekten nara atıp geçiyor, Türklerin adına hatırı sayılır küfürler savuruyorlardı.

Malkoçoğlu'nun tek dileği, Kraliçe Mari Lui'yi bulmak ve onun elinde esir olan sevgilisini kurtarmaktı. Sarayın karşısına büzüldü. Tam yarım saat bekledi. Mareşalin çıkması için sabaha kadar da bekleyecekti. Sonunda Komutan Niklos ile Mareşal Hazretleri konuşarak çıktılar. Erler koşuştular, atlarını getirdiler. Mareşal eliyle atlarını götürmelerini buyurdu. Çok yakın bir yere gidiyorlardı. Malkoçoğlu'nun önünden geçtiler. Dar bir sokağa saptılar. Arkalarına takıldı. Bu sokakta oturanlar sanki yer yarılmıştı, yere geçmişlerdi. Pencereler kırılmış, kapılar çatlamış, damlar çökmüştü. Karşıdan da bir subay geliyordu. Komutanı görünce saygı ile selâmladı. Bir şeyler konuştular. Sonra her üçü de birden, bu evlerden birine girdiler. Malkoçoğlu da aynı evin önüne geldi. Yol-

larda kimseler yoktu. Bu eve girecekti, düşünmek, korkmak onun için daha tehlikeli idi. Kapıyı itti. İçeri girdi. Karanlık bir dehlize henüz iki adım atmamıştı ki, önünde bir gölge belirdi.
- Davetli misiniz asaletmeap? dedi. Malkoçoğlu başını salladı.
- Öyle ise kerem edip soldaki merdivenden aşağı ininiz. Işık yanan yoldan yürürseniz salona varırsınız!..
Malkoçoğlu, kendisine yol gösteren adamı tanımıştı. Bu, Kraliçe Mari Lui'nin yanında gördüğü askerlerden biri idi. Gerek koridorun karanlığı, gerek bulundukları yerin durumu askerin ondan şüphe etmesine meydan vermiyordu. Merdivenlerden indi. Askerin söylediği gibi karşı tarafta bir ışık gözüküyordu. O yana doğru yürümeye başladı. Elinden geldiği kadar gürültü etmemeye çalışıyordu. Peter kendisini gördüğü dakikada her şey bitmiş sayılabilirdi. Bir aşk uğruna her şeyi unutuyordu. Salondan karışık sesler geliyordu. Sanki birçok sarhoş kavga ediyormuş gibi sesler çok dik çıkıyordu. Büyük odanın kapısına yaklaşmadı. Birdenbire ele geçebilirdi. Yan taraftan yürüdü, küçük odalardan birine girdi. Küçük kapıya gözünü dayayıp içeriye baktı. Komutan Niklos'un sarayında toplanan meclisin bir eşi de burada toplanmıştı. Eksik olanlar kendisi de içinde bulunmak üzere birkaç kişi, fazla olan da Kraliçe Mari Lui ve Peter Perene: Kraliçenin, sevgilisini kaçırdığını biliyordu. Kraliçe, Viyana'da olduktan sonra her halde Mariya Verbö-çi'nin de Viyana'da olması akla yakındı. Belki de Mariya bu konağın içinde idi. Fakat bu hayal dünyasına daha fazla dalmasına vakit kalmadı.
- Japolya bir gasıptan başka bir şey değildir.
- Kahrolsun Japolya!..
Diye birkaç soylu kişi haykırdılar. Kraliçe, başından ayağına kadar siyahlar giyinmişti. Ayağa kalkmadan sözlerine devam etti:
- Sayın kahramanlar!.. Pekâlâ biliyor ve takdir ediyorsunuz ki, biz burada yalnız Viyana'yı ve Alman ulusunu değil, bütün Avrupa'yı bekliyor, koruyoruz. Türklerin amacı Viyana'yı almak de-

ğil, kışı burada geçirip Viyana'dan sonra Avrupa'ya gelecek yaz akın etmektir. Türklerin en korkunç tarafları ise bu akıncılardır. Öyle sanıyorum ki, bu akıncılar Almanya'yı geçip Fransa hududuna kadar dayanacaklardır. Eşim Lui'nin savaş meydanında ölümü üzerine krallık doğrudan doğruya ve dolayısıyla kardeşim Ferdi-nand'a geçtiği halde, Türkler bunu tanımadılar. Türk soyundan olduğunu söyleyerek krallığı Macar Japolya'ya verdiler. Bu savaşın çıkmasına sebep belki de Japolya'nın krallığını bize zorla tanıtmaktır. Şimdi size Viyana sarıldığı günden bugüne kadar geçenleri topluca anlatacağım. Grand Senyor eylülün yirmi altıncı günü Viyana dolaylarına geldi ve şan sardı. Koruyucu kıtalara şan teslim

etmelerini bildirdi. Bu emrine cevap bile vermediğimizi görünce sardığı çemberi bir kat daha daralttı. Dört bir yanda da ordugâhlar kurdu. 25 eylül cumartesi günü, Türk ordusunun gelişinden pek az önce sabahleyin iki bölük yardımcı kuvvet sara girebilmişti. Bunlar Tremaver ile Tolun arasında Türk akıncılarıyla savaşarak çok kırıldıklarını söylediler. Bu, iki bölüğün gelişiyle kuvvetimiz elli bin piyade, bin dört yüz atlı ve bin iki yüz hafif süvari ile yetmiş altı topa çıkmış oluyordu. Buna karşı Türk ordusunun kuvveti yüz yirmi bin kişidir. 26 eylül pazar günü şehir her yandan sarılmıştı. Grand Senyor'un çadırı buraya bir mil uzakta Kayzer Ebordof'tadır. Çadır çok süslüdür. İçi sırmalarla işlenmiş, dış tarafı altın yaldızlı başlıklarla bezenmiştir. Çadırın çevresinde beş yüz mızraklı koruyucu askerin mızrakları gözükmektedir. Grand Senyor'un çadırının ilerisinde ordunun en korkunç askeri olan yeniçeriler bulunuyor. Onların gerisinde Şuvehat önlerine kadar Anadolu kuvveti[1], Timmering'den Laerberg'e kadar da Veziriazam İbrahim Paşa ordusu ve levazım heyeti bulunuyor. Bunların yakınında Türklerin dostu Macarlarla birlikte Grant piskoposu yer almıştır. Senmerks ile Vienberg arasına üç yüz toptan mürekkep bir topçu parkı yerleştirdiler. Toplar hafif toplardır. Ağır topları Belgrat'ta bırakmışlardır. Bunun bizim için büyük faydası olacağı muhakkaktır. Tuna yönünde ise yüz altmış parça donanmaları vardır. Biz de buna-

1 Anadolu Beylerbeyi demek istiyor.

karşı lâzım gelen tertibi almalıyız. Ben surları bölgelere ayırmaklı-ğımızı, her bölgeye buradaki soylu kişilerden birisini başbuğ yap-maklığımızı doğru buluyorum. Kardeşim Ferdinand'ın değerli bir plânını yanımda getirdim. Bu plân üzerinde şehrin durumu ve gizli kapıları, Türklere çıkış yaparak baskın verebileceğimiz yerler işaret edilmiştir.

Kraliçe, elini Peter Perene'ye uzattı, sarı bir parşömen aldı, masanın üzerine yaydı, hep birden bir araya toplandılar. Şan bu harita üzerinde bölgelere böldüler. Ve nerelerden saldırı ve baskın yapacaklarını kararlaştırdılar. Bu harita Malkoçoğlu'nun eline bir geçerse, Viyana sarının zaptını belki de yarı yarıya kolaylaştırırdı. Fakat ne konuştuklarını duyabiliyor, ne de haritayı görebiliyordu. Hep birden haritanın üzerine eğilmişler, yavaş sesle konuşuyorlar, yapacakları işi kararlaştırıyorlardı. Sonunda sözleri bitti. Gene hep birden kraliçeden müsaade alıp çıktılar! En sonra kraliçe ile Peter Perene kaldı. Kraliçe önünde bir köpek gibi eğilen Mareşale:

- Peter!.. dedi, haritayı sakla ve odaya gel... Bu akşam kızı sana teslim edeceğim. Artık beni rahatsız ediyor. Kapılar kapanmıştır. İmkân yok. Malkoçoğlu sara giremez. Ondan bir kötülük gelemez.

Peter Perene elini havaya kaldırdı:

- Haşmetmeap!.. dedi. Emin olunuz, kapıların kapanmış olmasına rağmen hâlâ yüreğimde bir korku var. Yüz binlerce askerin giremediği Viyana sarına onun tek başına girebileceğine inanıyorum. O en büyük düşmandır. İçimden bir ses hayatlarımızın birbirine bağlı olduğunu bana söylüyor. Benim kazancım ve kaybım onun alın yazısına bağlıdır.

- Korkmayınız!.. Malkoçoğlu, her nedense, kafanızda korkunç bir iz bırakmış. Korkmayınız. O da bir insandır.

Kraliçe çıktı. Arkasından Peter Perene de başka bir yoldan çıktı. Her halde haritayı saklamaya gitti. Malkoçoğlu kapıyı açıp salona girdi. Evi bütün davetliler boşalttığından, çekinmeden yürüyordu. Şimdi asıl iş Peter Perene'nin arkasından gidip sakladığı yerden Viyana sarının bütün gizli yollarını gösteren haritayı almak-

ti. Mareşalin çıktığı kapıya doğru yürüyordu. Fakat bir ayak sesi duydu. Duvarın köşesine çekildi. Kapı açıldı. Peter Perene içeri girdi. Elinde tozlu birkaç şarap şişesi vardı. Çabuk dönüşüne bakılırsa, haritayı çok uzak bir yere saklamamıştı. Pek keyifli gözüküyor, ıslık çalıyordu. Şarap içip keyif edecekti. Malkoçoğlu, yavaşça odanın ortasına doğru yürüdü:
- Keyifler nasıl Mareşal cenapları, beni görmeyeli şeytan kulağına kurşun, epey şişmanlamışsınız. Göbek iyi bir şey değildir. Dostlar kıskanır, deliverirler sonra.
Mareşal, öyle bir sıçrayış sıçradı ki, Malkoçoğlu elini kılıcına attı. Onun bu kadar korkacağını hiç beklememişti. Mareşal, gökten Azrail aleyhisselâm inmiş gibi gözlerini korku ve şaşkınlıkla açmış, Malkoçoğlu'na bakıyordu. Elleri ve ayaklan odayı sarsacak kadar titremekte idi. Kucağındaki şişeleri şaşkınlıkla olacak, sımsıkı sıkıyordu.
- Sen!.. Sen ha... Malkoçoğlu! diye kekeledi. Kasım Bey güldü:
- Bu ne şaşkınlık... Bu ne dehşet dostum!.. Seni gören benimle karşılaşmaktan hoşlandığını sanacak... Halbuki biraz önce beni ne güzel övüyordun? Artık birleşen mukadderatımız adına ben aşk, keyif, zenginlik içinde yaşamaya karar verdim. Seni de peşimden sürükleyeceğim.
- Dinledin mi?
- Bir eksiksiz, böyle yerlerde sırf kulak kesiliyorum.
- Gördün mü?
- Şüphe mi ediyorsun?
- Ne zamandan beri buradasın?
- Kalûbelâdan beri!..1 Ay şaşırdım. Yani Viyana sarının kurulduğu tarihten beri.
-Yalan!..

1 Kâinatın kuruluşundan beri.

- Hiç Türk askeri yalan söyler mi?.. Bu ne bayağı konuşma böyle Mareşal? Bütün konuştuklarını dinledim. Neydi o beni övüşün... Vallahi insan senin gibi, kendini arkasından bu kadar öven bir dostu olduğunu bilse, ölse bile gam yemez.
Malkoçoğlu, bir nefes aldı, sonra devam etti.
- Acayip!.. Bak aksiliğe ki, ben daha henüz ölmekliğimi, hele seninle birlikte ölmeyi düşünmüyorum. Beni ölüm için pek genç bulmuyor musunuz?
- İnsanın düşünmediği zamanlarda ölüm gelir bulur. Hele senin gibi kan içinde yüzenleri.
- Adam sen de, ölmek için öldürmek lâzım. Halbuki ben benim düşmanlarımda beni öldürecek ne can, ne de güç görüyorum. Seninle sonumuzun birleştiği de senin kuruntun. Sen cehenneme, ben cennete...
- Cesaret ve gücümüzü yakında göreceksiniz!..
- Peh... Peh!. Bu ne yüksekten atış yahu! Seni gören Viyana içinde sarılmış bir serseri değil, İstanbul'u sarmış bir fatih sanacak!
- Serseri! diye senin gibi diyar diyar gezen, burnunu her şeye sokan pis casuslara derler. Kendi dileğinle girdiğin Viyana'dan canlı olarak çıkamayacaksın Kasım Bey, mezarın burası olacak, sevdiğin kızla birlikte burada, ateş, yağ yığınları altına gömüleceksin.
- İyi ama benim çıkmaya niyetim olduğunu sana kim söyledi? Malkoçoğlu'nu sakin ve keyifli görmek Peter Perene'ye de bir
dereceye kadar cesaret vermişti. Nasıl olsa kendisi üstün bir durumda idi. Malkoçoğlu bu evden, hele bu şehirden çıkamazdı.

- Buraya niçin geldiğini biliyorum! dedi. Malkoçoğlu merak etmiş gibi sordu:
- Niçin gelmişim?!.. Bak bir de ayrıca zeki olduğunu bilmiyordum.
- Sarın kuvvetini öğrenmek, çürük yerlerini bilrnek, efendine haber vermek için geldin.

- Acayip... Ben senin bu kadar ince zekâ sahibi olacağını hiç ummazdım. Nasıl oluyor da her şeyi biliyorsun? Aferin yahu! Bir de sana aptal diyorlar.
- Alay ediyorsun yine, değil mi?!.
- Seninle ciddi konuşmanın imkânı yok ki... Benim Viya-na'dan çıkamayacağımdan tutturmuşsun... Efendime haber vereceğimden dem vuruyorsun. Bir kere şunu iyi bil ki, benim niyetim yok. Çünkü çıkmak isteğiyle gelmedim.
- Ya, demek artık misafirsin, ne mutluluk?..
- Ben sizin misafiriniz değilim, siz benim misafirimsiniz.
- Acayip! Doğrusu Viyana şehrinin bu şerefinden henüz haberimiz yok.
- Biz bir yere sahibi olmakla şeref vermeyi arzu ettik mi eski sahibine haber vermeye lüzum görmeyiz. Ordumuz gelir, o yeri alır. Ev sahibi biz oluruz.
- Öyle anlaşılıyor ki, şimdi de şirin Viyana şehrine sahip olmayı arzu etmişsiniz.
- Tamamiyle değilse de inat için... Biz Macarların başında bir Avusturyalı istemiyoruz. Kralınız Ferdinand'ın burnu hem büyük, hem çirkin; hoşumuza gitmiyor. Önce ona haşmetimizi göstermek istedik. Kardeşi Şarlken ise cihana hâkim olduğunu söyleyip durur. Ona da haddini bildirmek istedik. Fakat görüyoruz ki, ikisi de kaçmışlar. Kavga etmek için de senin gibi sıska kargalar bize pek hafif geliyor.
- Sizin teşrif edeceğinizden haberleri yoktu. Tahmin etmiş olsalardı, karşılamaya çıkarlardı.
- Biz onları sığındıkları ayı ininden tütsüleyip dışarı uğratmasını da biliriz.
- Hemen Cenabı Hak başarı ihsan buyursun, amin. Fakat şu, sizin Viyana sarından çıkmadan arkadaşlarınıza nasıl yardım edeceğinize bir türlü aklım ermiyor.
- Ben içeriden şan saracağım.

- Acayip, yeni bir savaş usulü mü?
- Evet, ben icat ettim. Sarın içine yakışıklı Türk delikanlıları saldım. Rast geldikleri Viyanalı kızları kandırıyorlar. Göreceksiniz, birkaç güne kadar bütün Viyana kızları sarın kapıları açılsın diye isyan edecekler. Türk erkeklerinin cazibesine dayanılmaz. Kadın sevmekte, kadınlara kendimizi sevdirmekte, kadınların her isteğini yapmakta çok ustayızdır. Siz bir kadını bile doğru dürüst idare edemezken biz dördünü, beşini birden memnun ederiz.
- Vah!.. Vah!.. Ne kadar yazık ki, aksi gibi Viyana'da kadın da kalmadı. Sizin bu dâhiyane düşüncenizden haberleri olsa, faydalanmak için beklerlerdi.
- Ben yalnız kadın değil, aynı zamanda adam da kalmadığını görüyorum. O, ünleri cihanı saran kahramanlarınız da başta imparatorları ve kralları olduğu halde kaçmışlar.
- imparatora saygı göster!
- Haydi oradan camin! İmparator diye ordunun başında ilerleyen cihangire derler... Böyle, buradan günlerce uzak saraylarında Viyana sarının akıbetini bekleyen korkaklara değil.
Peter Perene, yan gözle Malkoçoğlu'nu süzüyordu. İlk fırsatta üzerine atılmak niyetinde idi. Fakat Malkoçoğlu, onun gözlerinden gözlerini ayırmadığı için bunu yapamayacaktı. Sözü değiştirmek arzusuyla:

- Ya, demek şardan çıkmayacaksınız?., dedi.
- Maalesef... Ordumuzu burada bekleyeceğim.
- Başka bir arzunuz yok mu sayın senyör?!..
- Var, olmaz olur mu?
- Emredersiniz!
- Estağfurullah, bir rica!.. Lütfen biraz önce tetkik buyurulan haritayı!..
Peter Perene, telâşsız olarak elindeki şarap şişelerini masanın üstüne bıraktı.
- Harita mı? dedi. Ne haritası?

- Şehrin haritası? Biraz önce üzerinde konuştunuz.
- Ya, demek artık kral tacı aramaktan vaz geçtiniz, harita hırsızlığı mı yapıyorsunuz?
- Edepsizlenme, haritayı sakladığın yeri söyle...
- Aman efendimiz, zatıâliniz gibi koca Krona tacını yirmi dört saatte meydana çıkaran bir dâhi için külüstür bir haritayı bulmak da iş midir sanki? Bendenizin kılavuzluğuna ne lüzum var?
- Bilirsiniz ki, ben bir şeyi istersem o iş muhakkak olur. Şimdi uzun etme şu haritayı getir.
- Müsaade et gideyim, getireyim. Malkoçoğlu, bir şimşek süratiyle kılıcını çekti:
- Düş önüme gidelim!., dedi.
Peter Perene, kuzu gibi kapıya doğru yürüdü. Onun bu hareketi Kasım Bey'in gözünden kaçmamıştı.
- İstemez, kal... diye haykırdı.
Peter Perene, homurdanarak durdu. Kasım Bey, kılıcını tehdit edercesine onun karnına doğru uzattı:
- Bana bak çelebi. Sen benim canımı sıkıyorsun!
- Ne mutluluk... Zatıâliniz gibi, kralları, imparatorları öldüren, titreten sayın bir cilasunun iyi, kötü ilgisini kazanabilmiş isem... Ne mutluluk!..
- Çeneni kıs ve dinle... Sen benim canımı sıkıyorsun? Ve ben canımı sıkanlardan pek hoşlanmam. Şimdi seninle savaş ediyoruz. Seni öldürmekten, hem de kudurmuş bir köpek gibi karnını deşerek öldürmekten bir dakika bile geri kalmam...
Peter Perene sarardı, Malkoçoğlu'nu çelebi, alaycı, az adam öldüren bir düşman sayıyordu. Fakat şu dakikada Malkoçoğlu korkunç bir kurt oluvermişti. Her halde, bu harita işine Krona'dan çok önem veriyordu. Malkoçoğlu dişlerini gıcırdattı.
- Sana iki diyeceğim var, dediklerimi yapmazsan, seni geberteceğim, dedi...
1

İşin alaydan ciddiye geçmesi Peter Perene'yi iyice ayıltmıştı:
- Söyle bakalım!., dedi.
- Bir kere haritayı şimdi ver!.. -Olmaz!..
- İkinci olarak Viyana alınıncaya kadar bu evden çıkmayacaksın! Peter Perene'nin gözleri parladı.
- Olamaz!., diye haykırdı.
Kasım Bey güldü... Mareşal kendi kendine yakalanmıştı.
- Anlaşılıyor ki, bir daha bu eve seni kurtarmaya kimseler gelmeyecek... Çok memnun oldum. Evet bu evden çıkamayacaksın. Savaş bitince serbest bırakacağım.
- Savaşı kaybettikten sonra ben yaşamak istemem... Savaşı kazanırsak ben seni yaşatmam...

- Ölümden pek o kadar basit bir şeymiş gibi ikide bir söz açma... Karşılaşınca böyle atıp tutmaktan vaz geçersin... Şimdi tekrar ediyorum: Haritayı ver!.. Bu evde seni hapsedeceğim. Mariya Verböçi'yi nerede sakladığınızı söyle...
Peter Perene, geniş bir nefes aldı. Yüzünde bir sevinç dalgası esti. Malkoçoğlu'nun Mariya Verböçi'ye bu kadar önem vermesi kendisi için çok kuvvetli bir silâhtı.
Malkoçoğlu, onun hâlâ sustuğunu ve üstelik şimdi bir de kendisini küstah bakışlarıyla süzdüğünü görünce kılıcını karnına dayadı.
- Söyleyecek misin?.. -Neyi!.. -İstediklerimi?..
- Tamamiyle... -Pekâlâ, başla!..
- Söyle, başlayayım.
- Harita nerede?..

- Bu harita Viyana sarının ve dolayısıyla bütün Avrupa'nın sonu ile ilgilidir. Bu harita senin eline geçtiği gün Viyana'nın zaptı bir gün meselesi olacaktır. Viyana'yı zapteden Türk ordusunu ise Avrupa'ya yürümekten kimse geri koyamaz.
- Kısa kes!..
- Böyle değerli bir şeyi senin gibi bir düşmandan saklamak gerekti. Çünkü senin sara gireceğini ve aramızda dolaşacağını pekâlâ biliyorduk. Krona tacını ise nasıl bulduğunu gözlerimle görmüştüm. Haritayı öyle bir yere sakladım ki, değil bir gün, yıllarca düşünsen, bu evi baştan aşağı yaksan, yıksan taşlarını kalburdan geçirsen yine bulamazsın.
- Kısa kes, sersem.
- Haritaya sahip olamayacaksın.
- Mariya Verböçi?
- Onu da kraliçe hazretleriyle birlikte kaçırdık. Senin gibi bir sırtlanın saldırışlarından korumak için bu gerekti. Mariya Verböçi bizim elimizde bir silâhtır. Bize dokunduğun gün bu silâh patlayacaktır. Yani Mariya Verböçi açlıktan ölecektir.
- Alçak!
- Senin alçaklığından kurtulmak için alçak olmak gerekiyor.
- Şimdi seni geberteceğim!..
- Ne çıkar?.. Ben ölsem yine ne Mariya'yı, ne de haritayı alamayacaksın!
- Bulacağım.
- Bulamayacaksın!..
- Mariya Verböçi'yi bulacağım.
- Onun bulunduğu yeri benden başka kimse bilmez.
- Seni buraya bağlayacağım.
- Ben gitmezsem, serbest kalamazsam Mariya açlıktan ölecektir.

Malkoçoğlu, kılıcını indirdi, yenilmek üzere idi. Fakat birdenbire aklı başına geldi. Başını doğrulttu.
Peter Perene'nin sevinçten parlayan gözleri korkudan şaşkın-laştı. Malkoçoğlu, bir sıçrayışta onu yere yıkmış, belinden çıkardığı bir iple bağlamaya başlamıştı.
- Sersem köpek... diye homurdandı. Ben senin bildiğin salak kazlardan değilim. Sen bana vız gelirsin... Senin hazırladığın silâh da bana vız gelir... Ben senin bildiğin bir sürü Avusturya soylu kişilerine tanıttığın adamlardan çok yükseğimdir. Ben istersem Viyana bir gün dayanamaz. Ben istersem Şarlken Avrupa'da kaçacak delik arar. Yine ben istersem Süleyman Viyana'yı alamaz. Japolya Macar tahtında oturamaz. Evet... Ben istersem dört cihana hükmünü

geçiren Sultan Süleyman bir Viyana sarına hükmünü geçiremez. Fakat yeter ki istemeliyim. Ben ise Viyana'nın yıkılmasını, eğri burunlu çirkin Ferdinand'ın rezil olmasını istiyorum; bu olacaktır.
Peter Perene, soğuk terler döküyordu. Kasım Bey'in bu kadar inatçı, korkunç, hiçbir şeyden yılmaz bir kimse olduğunu ve olacağını anlayamamıştı. Kasım Bey herkesin bildiği silâhlardan korkmuyordu. Malkoçoğlu devam etti:
- Sersem köpek!., dedi. Seni burada aç, susuz bırakacağım, şimdi gidip Mariya'yı bulacağım. Viyana şan şu dakikada birbirlerine girmiştir. Gizlenen bir kızı bulmak benim için bir saniye işidir. Anlıyor musun?.. Bir saniye işi! Sen benim gücümü daha iyi anlayamamışsın! Birkaç saniye düşünmekliğim onu sakladığın yeri bulmaklığıma yetecektir. Böyle "Bana dokunursan açlıktan ölür" sözlerine senin gibi salozlar kanar. Haritayı da senin gözlerinin önünde bulup çıkaracağım. Hem sen de göreceksin.
Malkoçoğlu, kendinden emin, başı havada bu sözleri söyledikten sonra Peter Perene'yi bağladığı iskemle ile birlikte masanın yanına dikti. Onu yenmişti. Kasım Bey'in inadı, dayanışı, kendine güvenişi, Mareşali yenmişti. Kasım Bey çevresine çabuk bir göz
attı.

- Ben gidiyorum., dedi. Elimde en büyük silâh Mariya'dır. Onu alıp bir daha bulamayacağın bir yere koyacağım. O zaman bak nasıl söylersin!
Peter Perene:
- Kasım Bey! diye haykırdı. Malkoçoğlu geri döndü.
- Söyle!
- Biraz dur!..
- Ha, şöyle yola gel!.. Ben temiz iş yapanları severim. Görüyorum ki, yola geliyorsun... Senden bu kadar da anlayış beklemezdim ya! Tanıdığımdan daha çok anlayışlı imişsin!.. Söyle... Kısa kes...
- Seninle bir anlaşma yapalım.
- Söyle... Vaktim yok, kısa kes!.. Ve düşün ki, senin gibi yoksul bir herifle anlaşma yapmakla sana şeref vemiş oluyorum.
- Ben senin sandığın kadar yoksul değilim. Önce benden kork. Ben bir kere vurursam sonra kıyamete kadar belini doğrulta-mazsın! Ben acımadan, gözümü kırpmadan adamı ta içinden vururum. Vücudundan önce ruhun yıkılır. Benimle oynama.
- Bunları geç ve söyle...
- Uyuşalım diyorum... ' -Pekâlâ!..
- Yolumdan çekil!..
- Hangi yoldan?!.
- Biz Macar tahtını almak istiyoruz, sen önümüze dikiliyorsun!
- Ya!.. Vah! Vah! Bilemedim.
- Ciddi konuşalım, vakit dardır.
- Evet, çok dardır. Bizim ordunun birdenbire Viyana'yı seni bu hayallerden kurtarması da akla yakındır.

- Viyana'yı zaptedemezsiniz! Bu bir şartla olabilir; haritayı ele geçirirseniz. Onu ise ölürüm, yine vermem. Şar lüzumu olduğu kadar dayanacaktır. Yüz binlerce Hristiyan; kanlarının son damlası akıncaya kadar şan teslim etmeyeceklerine yemin etmişlerdir.

- Ne çıkar, ben de bir tek Müslüman olarak şan zaptedeceği-me yemin ettim.
- Kasım Bey, kendine çok güveniyorsun, fakat düşünmüyorsun ki, bütün kazançların bir talih işidir. Talihin dalgalarına inan. Son pişmanlık ele bir şey geçirtmez. Seni sonra fena yıkacağım. Ben yıkamazsam bir gün arkadan vuracaklar. Yine yıkılacaksın. Hiç bilmediğin bir silâhla yıkılacaksın. Beni dinle!
- Söyle...
- Önümüzden çekil, haritadan vaz geç... Seninle meşgul olmayalım, sen de bizimle meşgul olma!.. Sevdiğin kızı al ve git!..
-Çok lütuf kârsın!..
- Emin ol, senin gibi bir düşmanı bağışlamaklığım hakikaten bir lütuftur.
- İyi ama ben senin af sadakanı kabul edecek kadar alçalmış bir adam değilim.
- Kabul etmiyor musun?
- Hayır!
- O halde sevgilin ölecektir.
- Bu alçaklığı yaparsanız bütün Avrupa'yı yakarım.
- Avrupa'yı yakacak adam daha doğmadı.
- Avrupa'yı yapanın aslı Türk'tür. Benim atamdı. Yakacak olan ben de bir Türküm. O yaptı, ben yıkacağım. Ben de sana tavsiye ediyorum, benim yolumdan çekiliniz. Benim intikamım kimsenin öç almasına benzemez. Bütün Avrupa'yı yakarım.
Şarap şişelerini Peter'in önüne itti.
- İşte getirdiğin şaraplar, kokla dur... Belki karnını doyurur. Peter, korku ile başını geri çekti:

- İstemem! diye haykırdı.
Mareşalin bir şarap şişesinden bu kadar korkması biraz garipti. Bunun farkına varan Malkoçoğlu durakladı:
- Ne o? dedi. Şaraptan mı korkuyorsun! Kendin mahzenden getirdin.
Mareşal, büsbütün kendinden geçti.
- Hayır!.. Hayır!.. İstemem, diye haykırdı.
Bu yersiz korku, Kasım Bey'in gözünden kaçmıyordu. Şişeyi salladı. Şişe boştu. Ağzındaki balmumuna el attı, mum henüz sıcaktı. Söktü, tıpayı dişleriyle çekti. Mareşal boğuluyor gibi inledi.
-Alçak!..
Kasım Bey'in yüzü sararmıştı.
- Salak! diye homurdandı. Koca budala, şehri yıksam, taş taş üstünde kalmasa, kalburda elesem yine haritayı bulamam değil mi? Kuş beyinli sersem! Harita burada işte.
İki parmağını şişenin içine soktu, haritayı çıkarmak istedi. Çıkmıyordu. Mareşalin önündeki masaya şişeyi vurdu, kırdı.
Haritayı aldı. Kahkahalarla güldü. Peter'in rengi hafifçe sararmıştı.
- Aptal!.. Saklamış... dedi. Şimdilik hoşça kal. Ben gidiyorum. Maria'yı böyle bulacağım. Seni de burada açlıktan fareler yiyecek, hem o kırmızı burnundan başlayarak.
AKINCILAR
KRAL, İmparator, Şah çok telâşlı idiler. Şah İsmail Malko-çoğlu'na:
- Bey! dedi. Pefales kontu Filip kendisi meydana çıkmış, şimdi sizi arıyorlar. Bağlı olarak bıraktığınız şişenin parçalarıyla bağlarını kesip kurtulmuş...
Kral içini çekti:

- Tam biz izi üzerinde iken kraliçe de sizin şehirde olduğunuzu Mareşalden duydu. Mareşalle birlikte Mariya Verböçi'yi kaçırttı.
İmparator başını havaya kaldırdı.
- Bunlardan daha fena bir haber bulup getiremedik. Gerisi can sağlığı, dedi.
Her üçü de Malkoçoğlu nun bu kadar aksi giden işler karşısında yılacağını, hiç olmazsa soğukkanlılığını bırakıp şaşıracağını ummuş, üzülmüşlerdi.
Kasım Bey, bu sözlere cevap vermeden düşündü. Sonunda:
- Bizi Viyana sarından uzaklaştırmak için en güzel oyunu seçmişler! dedi. Demek ya onlar sandığımız kadar aptal değillermiş, ya biz söylendiği kadar kuvvetli değiliz.

Kanunî Sultan Süleyman, altın sırmalı işlemelerle süslü ipek çadırında oturmuştu. Kasım Bey, önünde yere diz vurup eteğini öptü. Mareşalden aldığı Viyana şan haritasını uzatıp geri çekildi.
Devletlû Padişah sordu:
- Kasım Bey, tedbir nedir? Şan yirmi gündür sardık, çok şehit verdik. Kış da gelip çattı.
- Padişahım, rey ve tedbir sizindir, ancak bu sefere çıkarken yüksek düşünceniz Beç sarını almak değil, Ferdinand'a haddini bildirmek, Macar Krallığına Budin sarını Avusturyalılardan alıp sadaka eylemekti. Ufak bir dileğinizin bile önüne geçmek kimin haddine. Şahane emir ve arzularınız yerine geldi. Beç sarını sarıp almak da dileğiniz olsa elbet büyük kale toplarını ve bu işe yarar tedarikin de ikmalini emreylerdiniz.
- Söz nereye varacak Kasım Bey?
- Sözüm bu kadar padişahım. Az çok bir fedakârlıkla Beç şan belki alınır. Fakat çok kan dökülecektir. Belki de bu iş olmayacaktır.
Veziriazam İbrahim Paşa'nm gözünde şimşekler çakmakla beraber padişahın desturu olmadan söze karışamayacağı için ağzı açılamıyordu.
Sultan Süleyman tekrar sordu:
- Elde ettiğin bu harita nedir?
- Beç sarının haritasıdır.
- Zayıf yerleri gösterir mi?..
- Beli padişahım, gösterir.
- Buralardan saldırırız.
- Tedbir padişahımızındır. Fakat benim de bir kusurum oldu? Padişahın canı sıkılmıştı.
- Ne gibi?!., diye sordu.
- Haritanın bende olduğunu düşman bilir. Belki zayıf görünen yerleri şimdi sağlamlaştırmıştır.

- 14 teşrinisani mübarek cuma günü1 son hücumu yaparız. Fetih müyesser olmazsa orduyu hümayunum avdet edecektir.
Kasım tekrar etek öptü:
- Geri çekilen orduyu düşmanın rahatsız etmesi mümkündür. Destur verirseniz, ben ve arkadaşlarım düşman içerilerine girip şehirlerini basalım ki sizin salimen avdetiniz mümkün olsun. Düşman can, mal kaygusuna düşüp ardınızdan gelmesin.
Sultan Süleyman bu sefer vezirlerine baktı:
- Siz ne dersiniz? dedi. Herkes baş eğdi:

- Güzel bir tedbirdir. Kasım Bey kulunuzun kahramanlığı orduyu hümayunumuzun bütün şan ve şöhretiyle birlikte avdetini sağlar.
Sultan Süleyman, Kasım Bey'e dönerek:
- Ne kadar asker gerektir? diye sordu. Kasım Bey:
- Bir tümen yeter devletlûm! dedi.
Gözlerindeki intikam kıvılcımlarını göstermemek için tekrar eğildi.
Kendi-aralarına katılan 12 000 sipahi ile birlikte Kasım Bey kuşatılmış Viyana sarını bırakıp günbatısına doğru yürüdü. Bu yürüyüş tarihin hiçbir sayfasında eşine rastlanmayan şanlı bir yürüyüştü.
Asıl büyük ordu sağ ve sağlam geri dönebilsin diye 12 000 atlı düşmanın içine doğru yürüyordu.
îstirya dağları eteklerinde Kasım Bey, çifte Mustafalar ve Şah İsmail ile bir kaya üzerinde durdu. Kasım Bey:
1   Eskiden Türklerin hafta tatili günü Pazar yerine Cuma idi. Cuma günü camilerde toplanırlar, dua ederler, birbirleriyle dertleşir, konuşurlardı.

- Burada dörde ayrılacağız! dedi. Siz Mustafalar Zimmeriya'dan geçerek Baden sarını yakacak, Lubersdof ta iki kola ayrılacaksınız. Durmadan ilerleyeceksiniz. Ta ki son eriniz can verecek. Sen, Şah! Yurduna olan borcunu ödeyeceğinden şüphem yok. Sen de Vebendhofen'den geçerek Viner Noyştad'a doğru yüreyeceksin. Ben, Ens şan boyunca Zalsburg'a doğru gidiyorum. Düşmanım Mareşalin bu yol üzerinden kaçacağını sanıyorum. Onu buluncaya kadar önümüze gelen her şehri yakacağız. Bunu ona vaat etmiştim. Sözümde duracağım.
Kasım Bey'in sesi çok boğuk çıkıyordu. Mareşal ve Kraliçe Mari Luiz'in kendisine yaptıkları oyunun acısını çıkarmak istediği belliydi.
Şah İsmail:
- Sonra nerede buluşacağız? diye sordu. Kasım Bey acı acı güldü.
- Belki cennetle cehennem arasında, dedi.

DÖNMEYEN ORDU

B!
»ÜTÜN Avrupa şarlan üstünde büyük bir korku .rüzgârı kesiyordu. 12 000 atlı 12 000 ejderha gibi şehirlere, köylere yayılmış, önce sara haber gönderiyor, Mareşal ile Kraliçenin teslimini istiyor, sonra şardan bir şey gelmeyince bildirdiği saatte gelip şan yakıyordu.
Viyana sarının başına gelmek üzere olan felâket unutulmuş, herkes mal ve can kaygusuna düşmüş, Türk akıncıları daha gelmeden kendileri Mareşal ile Kraliçeyi arıyor, bulamayınca çaresiz kaçışıyorlardı.
Yine böyle bir cuma sabahı Krenis şan gün doğusundaki Sentviner köyünde halk uyandığı zaman akıncılar beyi Kasım Mal-koçoğlu'nun akşam güneş batarken sara gireceğini ve Mareşal ile yanında bulunan kadının sağ ve salim olarak teslimini istediğini öğrenmiş bulunuyordu.
Bütün şar ayağa kalktı. Türk ordusu Viyana'dan çekilmiş Bu-din'e varmıştı. Yollarda kınla kınla buralara kadar varan akıncılardan kaç kişi kalmış olabilirdi ki büyük ve içi askerle dolu sara girmeye cesaret edebilsin?
Mareşal, sarın meydanında askerleri topladı. Kasım Bey'in yanındaki askerlerin kırıldığını biliyordu, Mareşal, hem seviniyor, hem korkuyordu.

Kasım Bey, can düşmanı, Avrupa'nın göbeğinde gizlendiği bu sara kadar belki sırf sevdiği kıza kavuşmak için onun arkasından koştuğundan bu çığırtkanı Mari olan tuzağa düşmüştü.
12 000 akıncıdan binlercesi yollarda can vermişti.
Bu arada durmadan akıncılar önünden kaçan Mareşal Mariya Verböçi'yi yaşatamamış -nasıl olduğu bilinmeyen bir ölümle- kızcağız hayata gözlerini kapamıştı.
Mareşal, şimdi yanında bu ölüyü taşıyor. Bunu görünce Mal-koçoğlu'nun büsbütün sersemleşeceğini, o şaşmaz soğukkanlılığını bırakıp belki kavgayı da kaybedeceğini düşünüyordu.
Bir asker Krenis sarına girdi, ana yolu tutan Mareşalin önünde attan indi.
- Geliyorlar!., diye haykırdı. Bu "Geliyorlar" sözü ile Avrupa daha iki asır korkacak, Malkoçoğlu'nun yarattığı korku havası yüzyıllar boyu sürecek, anneler uyumayan çocuklarını uyutmak için bu sözden faydalanacaklardı.
Gözler yola dikildi.
Yokuştan aşağı başı havada bir tek at koptu. Gücünden eminmiş gibi çok cakalı yürüyordu.
Bütün askerler ve Mareşal korku ve heyecanla arkasından kopacak akıncıları bekliyorlardı.
Arkada kimseler yoktu.
Malkoçoğlu yürüyordu. Tek başına şan basmaya geliyordu. Bu inanılacak bir şey değildi. Mareşal, akıncının çok sillesini yemiş olduğundan hiç ummadığı yeni bir oyuna gelmek üzere olduğunu sanmıştı.
Hiçbir emir verecek durumda değildi; kafası, çenesi, eli, ayağı donmuş kalmıştı. İşlemiyor, düşünemiyor, yalnız bakıyordu. Malkoçoğlu atını sürdü, geldi. Durdu. Kanlı sargılarla sarılı başını' dimdik tutuyordu. Fakat parça parça olmuş elbiselerinden kan, toz izleri gözüküyordu.
- Mareşal-aranızda mı? diye sordu.

Mareşal, askerlerin arkasından doğruldu:
- Buradayım. Ne istiyorsun? diye sordu.
- Hâlâ korkuyorsun?
- Bu sefer korku sırası sende, casus arkadaşların nerede?
- Hepsi öldü. Son kalan benim!..
Hiç beklemediği bu söz Mareşalin tepesinde bir tokmak gibi çaktı.
Sevinmek istese sevinemiyor, atılıp bu son akıncıyı da öldürmek istese, onun göstermiş olduğu bu cesaret, bu erkeklik karşısında bir bildiği olmasından korkuyordu.
Malkoçoğlu, acı acı gülüşünü tekrarladı.
- Ne o? İnanamıyor musun? Doğru, bu sizin gibilerin yapamayacağı kadar büyük bir başarıdır. Osmanlı ordusunun rahatça çekilmesi için yürüdük ve öldük. Ordu şimdi sapasağlam Budapeşte kapılarında, biz de buradayız. İşte senin aklının alamadığı iş, Mareşal!
Mareşalin çeneleri kilitlenmişti.
- Evet!.. Evet!., diye kekeledi. Demek yalnız bunun için geldin, ya benim yanımdaki!
- Onu da sen şimdi vereceksin!
- Ya o da acımadan peşinden sürüklediğin ordu gibi öldü ise! Görmek istemez misin?

Malkoçoğlu sendeledi. Bulanık gözlerini Mareşale dikti. Doğru söylediğini'anladı.
- Böyle daha iyi oldu, dedi. Yaktığım, yıktığım şarlan boşu boşuna yakmamış oldum. Sana bunu yapacağımı söylemiştim. Şimdi sıra bende. Mademki sonumuzun bir olduğunu sen söyledin. Hazır ol, öleceğiz.
Mareşal, ömründe ilk defa ondan evvel davrandı.
- Vurun! diye haykırdı.

Bu tek adama karşı yüzlerce, binlerce asker vurmak için kurşunlar yağdırdılar. O belki vurulmuştu, belki vurulmamıştı. Fakat atını sürmüş üzerlerine doğru geliyordu. Tek akıncı başında kanlı sargılar, son şan da yakmak, son kaleyi de vurmak için tek başına yürüyordu.
Birkaç kere atının üzerinde kaydı, ya şimdi vurulmuştu, ya buraya gelirken yaralıydı.
Bu kahraman adam, ölüme bile bile yürüyordu. Birden nasıl oldu. Yan sokaklardan üç atlı koptu. Üç yüz askerin kavga gürültüsünü bastırdı.
- Biz de vardık Malkoçoğlu! Çal kılıcını korkma! diye bağırdılar. Biz de geldik.
Üç yan sokaktan üç büyük şelâle gibi gürleyen bu yırtık elbiseli yeni atlılar, askerleri durdurdu.
Kral ve İmparator'un gök gürültüsünü andıran kahkahaları duyuldu.
- Biz de geldik Kasım Bey! Şah İsmail bağırdı:
- Ahrete kalmadan buluştuk Kasım Bey. Bir daha dostların sordukları zaman bulunacağın yeri iyi bellet... Geç kalmış oluyoruz.
Kasım Bey tatlı bakışlarıyla arkadaşlarını süzdü. Hiçbir kavgada, hiçbir kazançta, hatta Mohaç'ta bile gülmeyen gözlerinin içi gülüyordu:
- Geç kalmadınız! dedi. İleri!..
Bütün bunlar bir gözü açıp kapayıncaya kadar olup bitmişti. Üç akıncının da arkasında kimseler yoktu. Sanki bu şarda son kahramanlıklarını göstermek için; on iki bin kardeşini Avusturya ovalarında şehit bırakan bu dört erkek, bu kanlı randevu yerine teker teker gelmek için sözleşmişler gibi yalnız olarak gelmişlerdi.
Yan sokaklardan taşan seslerden bir tuzağa düştüklerini sanan askerler, bu ölmeyen şeytana karşı durmaktansa kaçmayı denediler.

Mareşalin umduğu şaşkınlık Malkoçoğlu'nda değil, kendi askerleri arasında kopmuştu. Önündeki asker yığınlarını aşan bir atın tepesinden silindir gibi geçtiğini hissetti. Beli çatırdadı. Başı döndü. Her şey silindi. Canının içinden çekildiğini anladı.
"Türk ordusu bu kar fırtınaları arasında, bu bembeyaz sahralar ortasında bir vekar-ı hamâsetkârâne ile ilerliyor, azamet ve mehabetini Viyana surlarına kadar isal etmekten mütevellit bir gururu cengâverâne ile yürüyüşüne devam ediyordu."
Fakat on iki bin akıncıdan son kalan dört kahraman da bu son savaşı verdikleri şarda şehitlik şerbetini içerek o yıllarca hiç durmadan at kopardıkları yeşil ovalara, başı dumanlı, kızıl kan renkli göklere karşı gözlerini kapıyor, yeni bir âleme kavuşuyorlardı.
"Ol vartada Kasım Malkoç nam voyvoda ol zamanın merd-i mümtazı; on iki bin serbâz-ı arbedebâz ile diyâr-ı düşmana akınlar et-di... Akıbet Alman illerinde bî nam ve nişan olup içlerinden ferd-i vahit kurtulmadığın meşhurdur. "l